

BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI PRE VEDÚCICH ZAMESTNANCOV II

Róbert Bulla – Tomáš Kozík

2015

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pre vedúcich zamestnancov I

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – zákony, vyhlášky, nariadenia vlády

Lešenia

Ochrana proti pádu

Autori:

Ing. Róbert Bulla

Prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Editor:

Prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Učebné texty boli vytvorené ako výstup z riešenia projektu ESF s názvom Inovácia študijných programov na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre za účelom skvalitnenia vzdelávacieho procesu pod číslom ITMS 26110230096

Recenzenti:

Dr hab. prof. UP Henryk Noga

JUDr. Rudolf Kubica

©PF UKF v Nitre

ISBN 978-80-558-0796-6

EAN 9788055807966

2015

Úlohy zamestnávateľa v oblasti ochrany práce sú povinní zabezpečovať vedúci zamestnanci na všetkých stupňoch riadenia v rozsahu úloh vyplývajúcich z ich funkcií.

***TIETO ÚLOHY SÚ ROVNOCENNOU A NEODDELITEĽNOU
SÚČASŤOU PRACOVNÝCH POVINNOSTÍ***

OBSAH

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – zákony, vyhlášky, nariadenia vlády	5
1. Zákon č. 124//2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	6
1.1. Opatrenia v predvýrobe	6
1.2. Opatrenia vo výrobe a pri uvádzaní výrobkov na trh	6
1.3. Spolupráca na spoločných pracoviskách	6
1.4. Všeobecné povinnosti zamestnávateľa	7
1.5. Oboznamovanie a informovanie zamestnancov	9
1.6. Povinnosti a práva zamestnancov	9
2. Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	11
3. Zákon č. 355/2007 Z. z. O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov	13
3.1. Nariadenie vlády č.115/2006 Z.z.	14
4. Vyhláška MPSVaR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia	16
4.1. Vymedzenie pojmov	17
4.2. Rozdelenie technických zariadení	18
4.3. Technická dokumentácia	18
4.4. Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri činnosti súvisiacej s výrobou, montážou, rekonštrukciou, opravou a dodávkou technického zariadenia	19
4.5. Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzke technického zariadenia	19
4.6. Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia	19
4.7. Typová skúška	20
4.8. Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia u výrobcu	21
4.9. Úradná skúška a opakovaná úradná skúška	21
4.10. Odborná prehliadka a odborná skúška	22
4.11. Označenie vyhradeného technického zariadenia	22
4.12. Odborná spôsobilosť	22
4.13. Revízy technik	23
4.14. Obsluha vyhradeného technického zariadenia	24
4.15. Oprava, rekonštrukcia a montáž vyhradeného technického zariadenia	25

4.16	Odborná spôsobilosť na činnosť na technickom zariadení elektrickom	25
4.16.1	Poučená osoba	26
4.16.2	Elektrotechnik	26
4.16.3	Samostatný elektrotechnik	26
4.16.4	Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky	27
4.16.5	Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického	27
4.17	Zápočet dĺžky odbornej praxe	27
4.18	Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia	28
5.	Prílohy vyhlášky č. 508/2006 Z.z.	29
5.1.1	I. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ TLAKOVÝCH	30
5.1.2	II. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ ZDVÍHACÍCH	32
5.1.3	III. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ ELEKTRICKÝCH	34
5.1.4	IV. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PLYNOVÝCH	35
5.2	PRÍLOHA Č. 2 vyhlášky č. 508/2006 Z.z.	36
5.3	PRÍLOHA 3 VYHLÁŠKY Č. 508/2006 Z.z.	39
	OBSAH SPRIEVODNEJ TECHNICKEJ DOKUMENTÁCIE VYHRADENÉHO TECHNICKÉHO ZARIADENIA	39
5.4	PRÍLOHA 4 VYHLÁŠKY Č. 508/2006 Z.z.	39
6.	Obsluha nízkotlakových kotolní v zmysle vyhl. č. 25/1984 Zb. v znení neskorších predpisov (vyhl. č. 75/1996 Z. z.)	41
7.	Základné zásady zaistenia bezpečnosti práce technických zariadení určených vyhláškou č. 59/1982 Zb. v znení neskorších predpisov	42
7.1	Všeobecné požiadavky	42
7.1.1	Stroje a zariadenia	43
7.1.2	Pevné rebríky	44
7.1.3	Podchody a priechody	44
7.1.4	Nakladacie a vykladacie rampy	44
7.1.5	Zábradlia musia byť zriadené	44
7.1.6	Priemyselné rozvody a vedenia	45
7.1.7	Pracovné prostredie	45
7.1.8	Stroje a strojové zariadenia	45
	Ochranné zariadenia pri strojoch	46
	Obrábanie kovov	46
7.2	Náradie a pracovné pomôcky	46
7.2.1	Ručné náradia	46

7.2.2	Mechanické ručné náradie	46
7.2.3	Pneumatické náradie	47
7.3	Základné zásady pre prácu na elektrických zariadeniach	47
8.	Niektoré základné nariadenia vlády, ktoré riešia oblasť BOZP	47
8.1.	Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov	47
8.2	Vymedzenie základných pojmov	48
8.3	Podrobnosti o podmienkach používania pracovného prostriedku	48
8.4	Kontrola pracovného prostriedku	48
8.5	Pracovný prostriedok s osobitným nebezpečenstvom	49
8.5.1	Opatrenia zamestnávateľa	49
8.5.2	Ergonomika	49
8.5.3	Oboznamovanie a informovanie zamestnanca	49
8.5.4	Účasť zamestnancov	50
9.	Nariadenie vlády Slovenskej republiky 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami	50
9.1	Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri práci s bremenami	50
9.1.1	Predmet úpravy	50
9.1.2	Práca s bremenami	50
9.1.3	Všeobecné ustanovenia	50
9.1.4	Organizácia pracoviska a posúdenie zdravotnej spôsobilosti	50
9.1.5	Práca s bremenami u žien a mladistvých	51
9.1.6	Informovanie a školenie	51
10.	Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko	51
10.1	Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko	51
10.1.1	Pracovisko	51
10.1.2	Pôsobnosť	51
10.1.3	Všeobecné požiadavky	52
10.1.4	Informovanie zamestnancov	52
11.	Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami	52
11.1	Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri práci so zobrazovacími jednotkami	52
11.2	Posudzovanie rizík	52
12.	Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z.	53

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko	53
12.1 Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko	53
12.1.1 Projektová dokumentácia.....	54
12.1.2 Koordinácia projektovej dokumentácie	54
12.1.3 Koordinácia bezpečnosti	54
12.1.4 Všeobecné zásady prevencie a požiadavky na zaistenie BOZP	54
13. Nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci	56
13.1 Požiadavky na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci.....	56
14. Nariadenie vlády 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov	57
14.1 Minimálne požiadavky na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov	57
15. Nariadenie vlády č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí	58
15.1 Minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí	58
16. Zákon 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	59
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJOV.....	81
Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.....	81
LEŠENIA	82
Úvod	83
1. Lešenie a jeho hlavné časti.....	83
2. Odborné prehliadky	91
3.Najčastejšie nedostatky pri práci na lešení	91
Záver.....	92
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJOV.....	93
OCHRANA PROTI PÁDU	94
Úvod	95
1.Práce vo výškach	96
1.2 Ako znížiť riziko pádu.....	97
1.4Zabezpečenie miesta pod prácami vo výške a nad voľnou hĺbkou a jeho okolia	102
2.Rozvoj výchovy a vzdelávania v oblasti stavebníctva (práca vo výškach)	103
ZÁVER	105

Zoznam bibliografických údajov	106
--------------------------------------	-----

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – zákony, vyhlášky, nariadenia vlády

1 Zákon č. 124/20066 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predmet zákona – Tento zákon ustanovuje základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, na vylúčenie alebo obmedzenie rizika a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce a všeobecné zásady prevencie.

1.1 Opatrenia v predvýrobe

- Projektanti, konštruktéri a tvorcovia nových technologických postupov musia vyhotoviť projekty, konštrukčné diela a technologické postupy tak, aby vyhovovali požiadavkám vyplývajúcim z predpisov na zaistenie bezpečnosti a zdravia pri práci. Súčasťou projektov, konštrukčných diel a technologických postupov musí byť vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození vyplývajúcich z navrhovaných riešení v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam.
- V schvaľovacom konaní projektov, konštrukčných diel a technologických postupov sa musí posúdiť rozsah rizika, ak rozsah rizika nebol posúdený podľa osobitného predpisu. (napr. zákon č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov.)

1.2 Opatrenia vo výrobe a pri uvádzaní výrobkov na trh

Výrobca a osoby uvádzajúce výrobky na trh, okrem výrobkov podľa osobitného predpisu (napr. zákon č. 264/1999 Z. z.) sú povinní

- a) zabezpečiť, aby výrobky spĺňali požiadavky bezpečnosti a zdravia pri práci v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, najmä preukázaním zhody výrobku sa všeobecnou úrovňou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci požadovanou predpismi,
- b) podávať informácie o bezpečnom umiestnení, napojení (inštalácii) a používaní výrobkov,
- c) poskytnúť užívateľovi príslušné informácie o tom, aké ohrozenia z používania výrobku vyplývajú v určených prevádzkových a užívateľských podmienkach, vrátane poučenia, ako sa chrániť proti ohrozeniam a návod na obsluhu v štátnom jazyku.

1.3 Spolupráca na spoločných pracoviskách

- Ak na jednom pracovisku plnia úlohy zamestnanci viacerých zamestnávateľov alebo fyzické osoby oprávnené na podnikanie, je spolupráca zamestnávateľov a týchto osôb pri prevencii, príprave a vykonávaní opatrení na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, koordinácia činnosti a vzájomná informovanosť súčasťou uzavretých zmlúv. Medzi nimi musí byť uzavretá písomná dohoda, ktorá určí, kto z nich zodpovedá za vytvorenie podmienok bezpečnosti

a zdravia zamestnancov na spoločnom pracovisku a v akom rozsahu. Ak sa nedohodnú, každý z nich zodpovedá v plnom rozsahu.

- Zamestnávateľa, ktorých zamestnanci plnia úlohy na jednom pracovisku, sú povinní navzájom sa informovať najmä o možných ohrozeniach, preventívnych opatreniach na poskytnutie prvej pomoci, na vykonávanie záchranných prác a na evakuáciu zamestnancov. Tieto informácie je každý zamestnávateľ povinný poskytnúť svojim zamestnancom a zástupcom zamestnancov.

1.4 Všeobecné povinnosti zamestnávateľa

Zamestnávateľ je v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinný dodržiavať povinnosti ustanovené osobitnými predpismi a ďalej je povinný:

- vykonávať opatrenia, so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a v súlade s právnymi ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- zlepšovať pracovné podmienky a prispôbovať ich zamestnancom, zohľadňovať pritom skutočné a predvídateľné okolnosti a dosiahnuté vedecké a technické poznatky,
- zisťovať nebezpečenstvá a ohrozenia, posudzovať riziko a vypracovať písomný dokument o posúdení rizika u všetkých zamestnancov, najmä pri osobitných skupinách zamestnancov. Osobitnými skupinami zamestnancov sú najmä tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiace ženy, mladiství a zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- zabezpečovať, aby pracoviská, komunikácie, stroje, zariadenia, náradie, nástroje, materiály, pracovné pomôcky, pracovné postupy, usporiadanie pracovných miest a organizácia práce neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov, zabezpečovať potrebnú údržbu a opravy,
- zabezpečovať, aby chemické, fyzikálne a biologické činitele a činitele ovplyvňujúce psychické zaťaženie neohrozovali bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- odstraňovať nebezpečenstvá a ohrozenia a tam, kde to podľa dosiahnutých vedeckých a technických poznatkov nie je možné, vypracúvať písomný dokument o vyhodnotení týchto nebezpečenstiev a ohrození, plánovať a vykonávať opatrenia na ich odstránenie alebo obmedzenie,
- nahrádzať namáhavé a jednotvárne práce a práce v sťažených a zdravíu nebezpečných alebo škodlivých pracovných podmienkach vhodnými zariadeniami a pracovnými postupmi a zdokonaľovaním organizácie práce,
- tam, kde sa používajú alebo skladujú nebezpečné látky alebo používajú technológie a zariadenia, pri zlyhaní ktorých môže dôjsť k ohrozeniu života a zdravia väčšieho rozsahu zamestnancov, iných fyzických osôb a k ohrozeniu okolia.
- určovať bezpečné pracovné postupy,
- určovať a zabezpečovať ochranné opatrenia, ktoré sa musia vykonať, a ak je to potrebné, určovať a zabezpečovať ochranné prostriedky, ktoré sa musia používať,
- vydávať pravidlá o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dávať pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

- zaradovať zamestnancov na práce so zreteľom na ich zdravotný stav, schopnosti a oprávnenia podľa osobitných predpisov a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, schopnostiam a na ktoré nemajú oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- zabezpečiť posudzovanie individuálnych fyzických možností zamestnanca pri ručnej manipulácii s bremenami,
- zabezpečiť podľa miery ohrozenia zdravia a pre vybrané povolania pravidelné lekárske preventívne prehliadky a lekárske prehliadky ustanovené osobitnými predpismi,
- zabezpečiť vykonávanie zdravotného dohľadu v pravidelných intervaloch s ohľadom na charakter práce a na pracovné podmienky na pracovisku a tiež vtedy, ak o to zamestnanec požiada,
- venovať zvýšenú pozornosť zamestnancom na odlúčených pracoviskách, zamestnancom, ktorí pracujú na pracovisku sami, a osobitným skupinkám zamestnancov,
- poskytovať zamestnancom prestávky v práci z dôvodu bezpečnosti podľa osobitných predpisov, oznamovať príslušným orgánom: spôsobom ustanoveným osobitným predpisom vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, závažných priemyselných havárií, zisťovať a odstraňovať príčiny ich vzniku, viesť ich evidenciu a vykonávať registráciu,
- písomne vypracovať koncepciu politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci obsahujúcu zásadné zámery, ktoré sa majú dosiahnuť v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci , a program jej realizácie obsahujúci najmä postup, prostriedky a spôsob jej vykonávania a pravidelne ich vyhodnocovať a podľa potreby aktualizovať,
- viesť a uchovávať predpísanú dokumentáciu, záznamy a evidenciu súvisiacu s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci,
- nepoužívať pri prácach, pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenej možnosti vzniku úrazu alebo iného poškodenia zdravia, takýto spôsob odmeňovania za prácu, ktorý by pri zvyšovaní pracovných výkonov mal za následok ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia zamestnancov,
- nenariaďovať prácu nadčas pri prácach v zdraví škodlivom pracovnom prostredí.

Na zabezpečenie ochrany života alebo zdravia zamestnancov pri práci prostredníctvom osobitných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný:

- vypracúvať hodnotenie nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a na jeho základe vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných prostriedkov,
- bezplatne poskytovať zamestnancom, u ktorých to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia, na používanie pri práci potrebné účinné osobné ochranné pracovné prostriedky,
- udržiavať osobné ochranné pracovné prostriedky v použiteľnom stave a dbať o ich riadne používanie.

1.5 Oboznamovanie a informovanie zamestnancov

Zamestnávateľ je povinný najmä:

- oboznamovať pravidelne, zrozumiteľne a preukázateľne zamestnancov, vrátane zamestnancov osobitných skupín so zreteľom na vykonávané práce, pracoviská a iné okolnosti, ktoré sa týkajú výkonu práce:
 - s príslušnými právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, so zásadami ochrany zdravia pri práci a zásadami bezpečného správania na pracovisku a bezpečnými pracovnými postupmi a overovať ich znalosti,
 - s vyskytujúcimi sa a predvídateľnými nebezpečenstvami, ich účinkami na zdravie a s ochranou proti nim,
- vykonať oboznámenie zamestnanca aj pri jeho prijatí do zamestnania, pri preložení na iné pracovisko, pri prevedení na inú prácu alebo pri zavedení novej technológie, nových pracovných postupov alebo strojov a zariadení. Oboznámenie sa musí prispôsobovať novým alebo zmeneným nebezpečenstvám a ohrozeniam.

Zamestnávateľ vo vnútornom predpise upraví pravidelnosť oboznamovania tak, aby k oboznamovaniu došlo najmenej raz za dva roky, ak osobitný predpis neustanovuje inak, o čom vyhotoví písomný záznam.

1.6 Povinnosti a práva zamestnancov

1) Zamestnanec je pri práci povinný:

- dodržiavať právne predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, dodržiavať ostatné predpisy a pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady bezpečnej práce, zásady ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečného správania na pracovisku a určené pracovné postupy, s ktorými bol riadne a preukázateľne oboznámený,
- konať tak, aby umožnil iným plniť povinnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vykonávať práce, obsluhovať stroje a zariadenia a používať náradie, látky a ostatné prostriedky v súlade:
 - s návodom na obsluhu, s ktorým bol riadne a preukázateľne oboznámený,
 - s poznatkami, ktoré sú súčasťou vedomostí a zručností v rámci získanej odbornej spôsobilosti,
- obsluhovať vybrané stroje a zariadenia a vykonávať vybrané činnosti, ktoré ustanovujú osobitné predpisy, len ak má na ich obsluhu a vykonávanie osobitné oprávnenie vydané právnickou osobou alebo fyzickou osobou uvedenou v § 15 ods. 3 a ak je zamestnávateľom na túto obsluhu alebo činnosti poverený,

- náležite používať bezpečnostné a ochranné zariadenia, nevyradňovať ich z prevádzky a svojvoľne ich nemeniť,
- používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky a starať sa o ne,
- zúčastňovať sa na školení a výcviku uskutočňovanom zamestnávateľom v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobiť sa skúškam a lekárskeym prehliadkam ustanoveným osobitným predpisom,
- oznamovať bez zbytočného odkladu svojmu nadriadenému, alebo podľa potreby príslušnému odborovému orgánu, zástupcovi zamestnancov alebo príslušnému orgánu dozoru nedostatky, ktoré by pri práci mohli ohroziť bezpečnosť alebo zdravie, najmä bezprostredné a vážne ohrozenie života alebo zdravia, a podľa svojich možností zúčastňovať sa na ich odstraňovaní,
- podrobiť sa vyšetreniu, ktoré vykonáva zamestnávateľ alebo príslušný orgán štátnej správy, aby zistil, či zamestnanec nie je pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok; okruh zamestnancov zamestnávateľa a iných osôb oprávnených dať zamestnancovi pokyn, aby sa podrobil vyšetreniu, uvedie zamestnávateľ v pracovnom poriadku, alebo vo vnútornom predpise vydanom po dohode s príslušným odborovým orgánom,
- nepožívať alkoholické nápoje, omamné látky na pracoviskách zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk, nenastupovať pod ich vplyvom do práce a dodržiavať určený zákaz fajčenia na pracoviskách.

2) Zákaz požívať alkoholické nápoje na pracoviskách zamestnávateľa a v pracovnom čase aj mimo týchto pracovísk sa nevzťahuje na zamestnanca, u ktorého je výnimočne požívanie alkoholických nápojov súčasťou plnenia pracovných úloh alebo je s plnením týchto úloh zvyčajne spojené.

3) Zamestnanec má právo:

- prerokúvať so zamestnávateľom všetky otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci súvisiace s jeho prácou a v prípade potreby môže po vzájomnej dohode prizvať na rokovanie aj odborníkov v danom odbore,
- odmietnuť vykonať prácu alebo opustiť pracovisko, aby sa odobral do bezpečia, ak sa dôvodne domnieva, že je bezprostredne a vážne ohrozený život alebo zdravie jeho alebo iných osôb.

4) Ustanovenia sa primerane vzťahujú aj na osoby, ktoré sú s vedomím zamestnávateľa v jeho priestoroch.

2 Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Dňom 1. júla 2006 nadobudol účinnosť zákon č. 125/2006 o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje inšpekciu práce, ktorej prostredníctvom sa presadzuje ochrana zamestnancov pri práci a výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce.

Inšpekcia práce vykonáva:

- dozor nad dodržiavaním právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zaistenia bezpečnosti technických zariadení vrátane predpisov upravujúcich faktory pracovného prostredia,
- vyvodzovanie zodpovednosti za porušovanie predpisov uvedených v predchádzajúcom odstavci, a za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv,
- poskytovanie poradenstva v oblasti ochrany práce zamestnávateľom, zamestnancom a fyzickým osobám, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi.

Na účely tohoto zákona sa rozumie:

- zamestnávateľom, právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá zamestnáva inú fyzickú osobu v pracovnom vzťahu právnom, a to ak to ustanovuje zákon, aj v obdobnom pracovnom vzťahu,
- faktormi pracovného prostredia, fyzikálne, chemické a biologické činitele, ktoré podľa súčasných poznatkov vedy ovplyvňujú alebo môžu ovplyvniť zdravie a pracovnú výkonnosť fyzických osôb,
- poradenstvom v oblasti ochrany práce, poskytovanie základných odborných informácií a rád o spôsoboch, ako najúčinnnejšie dodržiavať predpisy v oblasti ochrany práce. Poradenstvo v oblasti ochrany práce sa poskytuje bezplatne.

Inšpektorát práce

- zabezpečuje vykonávanie inšpekcie práce v horeuvedenom rozsahu, najmä dozerajú, či zodpovedajú požiadavkám ochrany práce.
 1. Výber, umiestnenie, usporiadanie, používanie, kontrola a udržiavanie pracoviska, pracovného prostredia, nástrojov, strojov, náradia, ochranných prostriedkov, chemických fyzikálnych a biologických látok.
 2. Pracovné postupy, pracovný čas, riadenie a organizácia ochrany práce.
- Vyšetruje príčiny pracovných úrazov, prevádzkových nehôd (havárií) a porúch technických zariadení, technické a organizačné príčiny priemyselných otráv a chorôb z povolania, prípadne sa zúčastňuje na vyšetrovaní uvedených príčin a vedie evidenciu týchto prípadov.
- Uplatňuje požiadavky ochrany práce pri povoľovaní a kolaudácii stavieb

- Vydávajú preukazy a osvedčenia odbornej spôsobilosti pre osoby
- Preveruje dodržiavanie rozsahu a podmienok oprávnení a osvedčení
- Posudzuje predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vydávané zamestnávateľmi.

Inšpektor práce je pri výkone inšpekcie práce oprávnený:

- vstupovať voľne a kedykoľvek na pracoviská podliehajúce inšpekcii práce a v nevyhnutnom rozsahu vstupovať na súkromné pozemky a komunikácie,
- vykonávať kontrolu, skúšku, vyšetrovanie a iné úkony a cieľom zistiť, či sa dodržiavajú predpisy ustanovujúce požiadavky ochrany práce,
- požadovať od zamestnávateľov, fyzických osôb, ktoré sú podnikateľmi a nie sú zamestnávateľmi, od zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a zdravie pri práci informácie, ktoré sa týkajú uplatňovania predpisov ustanovujúcich požiadavky ochrany práce, v prítomnosti svedkov alebo bez nich,
- požadovať predloženie dokumentácie, záznamov alebo iných dokladov potrebných na výkon inšpekcie práce a požadovať ich kópie,
- odoberať na rozbor nevyhnutne potrebné množstvo vzoriek materiálov alebo látok, ktoré sa používajú alebo sa s nimi manipuluje na pracovisku, po oznámení zamestnávateľovi alebo ním poverenému zamestnancovi,
- používať technické prostriedky na zhotovenie fotodokumentácie a zvukových záznamov ako i videodokumentácie potrebných na výkon inšpekcie práce, ak ich použitie nezakazujú osobitné predpisy,
- nariaďovať zachovanie pracoviska alebo jeho časti v pôvodnom stave až do skončenia vyšetrovania alebo zadokumentovania stavu pracoviska alebo jeho časti v čase výkonu inšpekcie práce,
- nariadiť vykonanie meraní, kontrol, skúšok a iných úkonov potrebných na výkon inšpekcie práce,

Na základe výsledkov inšpekcie práce a podľa závažnosti zistených skutočností je inšpektor práce oprávnený:

- navrhnúť technické, organizačné a iné opatrenia potrebné na zlepšenie zisteného stavu,
- nariadiť odstránenie zistených nedostatkov ihneď alebo v lehotách ním určených,
- zakázať používanie pracovných a prevádzkových objektov a priestorov, strojov, zariadení a iných technických zariadení, pracovných postupov, látok a vykonávanie činností a prác, ktoré bezprostredne ohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov a ostatných osôb zdržujúcich sa na pracovisku alebo v priestoroch zamestnávateľa a jeho vedomím, a nariadiť, aby prítomné osoby ihneď opustili priestory, v ktorých je bezprostredne ohrozená ich bezpečnosť a zdravie,
- zakázať prácu nadčas, prácu v noci, prácu žien a mladistvých a iné práce a činnosti, ak sa vykonávajú v rozpore s príslušnými predpismi,

- podať návrh na uloženie pokuty za porušenie povinností alebo nesplnenie nariadených opatrení inšpektorátu práce, ak ide o výkon inšpekcie práce,
- podať návrh inšpektorátu práce na odobratie oprávnenia alebo osvedčenia,
- ukladať poriadkové pokuty,
- ukladať blokové pokuty podľa osobitného predpisu

Zamestnávateľ je povinný príslušnému inšpektorátu práce

- oznamovať písomne bez zbytočného odkladu:
 1. začatie prevádzky, ako aj charakter a rozsah činnosti, ich podstatné zmeny a skončenie prevádzky,
 2. pracovné úrazy registrované podľa osobitného predpisu, závažné priemyselné havárie, priemyselné otravy, choroby z povolania a okolnosti ich vzniku,
- predložiť na posúdenie ním vypracované predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na účely dohody podľa § 273 ods. 2 Zákonníka práce.

Zamestnávateľ je povinný inšpektorovi práce pri výkone inšpekcie práce:

- umožniť voľný vstup na pracovisko a utvárať podmienky na nerušený a rýchly výkon inšpekcie práce,
- poskytovať informácie o zistených nebezpečenstvách, ktoré ohrozujú bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- umožniť odobratie nevyhnutne potrebného množstva vzoriek materiálov alebo látok na účely rozboru,
- umožniť používanie technických prostriedkov na zhotovenie dokumentácie a zvukových záznamov potrebných na výkon inšpekcie práce,

Zamestnávateľ je na požiadanie povinný predložiť inšpektorátu práce alebo inšpektorovi práce:

- všetky podklady a informácie, ktoré súvisia s ochranou práce a sú potrebné na výkon inšpekcie práce,
- dokumentáciu stavieb, technických zariadení, technológií a pracovných postupov ešte pred ich realizáciou.

3 Zákon č. 355/2007 Z. z. O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov Základné hygienické , zdravotné požiadavky na pracovné prostredie.

Tento právny predpis ustanovuje práva a povinnosti orgánov štátnej správy obcí, iných právnických osôb a fyzických osôb výkon štátnej správy a štátneho zdravotného dozoru na úseku ochrany zdravia ľudí .

Z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci má najväčší význam druhá a tretia hlava tohto zákona čo obsahovo predstavuje zmena a doplnenie zákona č.355/2007 Z. z.

V týchto častiach zákon rieši ochranu zdravia pred hlukom , vibráciami a neionizujúcim žiarením a ochranu zdravia pri práci.

Každý kto používa alebo prevádzkuje zdroje *hluku alebo vibrácií*, je povinný technickými , organizačnými a ďalšími opatreniami zabezpečiť , aby hluk neprekračoval najvyššie prípustné hodnoty pre vonkajšie priestory a stavby a aby sa zamedzilo prenosu vibrácií na osoby.

Hluk zo zariadení nesmie prekročiť najvyššie prípustné hodnoty pre denný a nočný čas.

Na pracoviskách , ktoré prevádzkujú zdroje hluku a vibrácií, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pravidelné meranie a hodnotenie hluku a vibrácií tak , aby sa zistilo , či úroveň hluku a vibrácií neprekračuje najvyššie prípustné hodnoty.

Pracoviská , kde úroveň hluku prekročí najvyššiu prípustnú hodnotu musia byť označené a na takýchto pracoviskách je zamestnávateľ povinný:

- určiť príčiny prekročenia najvyšších prípustných hodnôt hluku a vibrácií s cieľom obmedziť vystaveniu zamestnancov tomuto ohrozeniu,
- informovať zamestnancov o prijatých opatreniach, ktoré boli na zlepšenie prijaté,
- zabezpečiť zamestnancom účinné OOPP na ochranu sluchu ak nadmernú hodnotu hluku nie je možné znížiť,
- rovnako poskytnúť aj OOPP na ochranu pred vibráciami,
- viesť záznamy o výsledkoch merania hluku a vibrácií u zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce.

3.1 Nariadenie vlády č.115/2006 Z.z.

o ochrane zdravia pred hlukom je vykonávacím predpisom zákona pre túto oblasť a ustanovuje požiadavky na ochranu zdravia pred rizikom z vystavenia hluku a na predchádzanie tomuto riziku. V prílohe uvedeného nariadenia sú uvedené najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácií v stavbách a vo vonkajších priestoroch, spôsoby merania a výpočtu , ako aj najvyššie prípustné hodnoty hluku podľa jednotlivých druhov činností podľa nárokov na duševné sústredenie. NV platí od 1.6.2006 a zároveň ruší NV č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií.

Ďalším z faktorov, ktoré môžu ohroziť zdravie ľudí je *neionizujúce žiarenie* , čiže elektromagnetické pole s frekvenčným rozsahom definovaným právnym predpisom, ultrafialové , infračervené a laserové žiarenie.

Fyzické alebo právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú generátory vysokých a nízkych frekvencií sú povinné zabezpečiť technické a organizačné opatrenia , ktoré obmedzia ožiarenie osôb na najnižšiu možnú úroveň a zabezpečia neprekročenie najvyšších prípustných hodnôt. Pre prevádzku takýchto zariadení musí byť vypracovaný a dodržiavaný prevádzkový poriadok, ktorý musí byť schválený príslušným orgánom na ochranu zdravia. Na pracoviskách so zdrojmi elektromagnetického žiarenia môžu pracovať len zdravotne a odborne spôsobilé osoby oboznámené s prevádzkovým poriadkom.

Podľa miery výskytu faktorov, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov a hodnotenia zdravotných rizík, sa práce zaraďujú do štyroch kategórií. Návrhy na zaradenie prác do kategórií predkladá príslušnému orgánu na ochranu zdravia zamestnávateľ alebo lekár, ktorý poskytuje závodnú zdravotnú starostlivosť. Rovnako sa takto navrhuje aj *riziková práca* t.j. práca spojená so zvýšeným ohrozením zdravia, pri ktorej je nebezpečenie vzniku choroby z povolania alebo iného ochorenia podmieneného prácou a je to práca zaradená do tretej a štvrtej kategórie. Zamestnávateľ je povinný viesť a uchovávať evidenciu o každom zamestnancovi zadelenom na rizikovú prácu.

Chemické faktory sú ďalšou oblasťou, ktorá môže nepriaznivo vplyvať na zdravie zamestnancov a z toho dôvodu je zamestnávateľ povinný:

- zisťovať nebezpečné chemické faktory na pracovisku a keď ich zistí posudzovať riziko ich vplyvu na zamestnancov,
- vyžiadať si dodatočné informácie potrebné na posúdenie rizika od dodávateľa,
- vypracovať posudok o riziku.

Bližšie podrobnosti o vypracovaní posudku o riziku, všeobecné zásady prevencie rizika, preventívne opatrenia pri práci s chemickými faktormi, opatrenia pri skladovaní jedovatých látok a prípravkov a odbornej spôsobilosti sú stanovené vo vykonávacom predpise **Nariadení vlády č.355/2006 Z .z. o ochrane zdravia pri práci s chemickými faktormi**. Uvedené NV platí od 1.6.2006 a zároveň aj ruší NV č.45/2002 Z. z..

Karcinogénne a mutagénne faktory sú ďalšie faktory, pri ktorých je zamestnávateľ povinný zisťovať druh, mieru a trvanie vystavenia zamestnancov týmto faktorom tak, aby sa dali posúdiť všetky z nich vyplývajúce nebezpečenstvá pre zamestnancov a určiť príslušné opatrenia. Bližšie podrobnosti o preventívnych technických a organizačných opatreniach, technických smerných hodnotách a expozičných hodnotách, informovaní orgánu na ochranu zdravia, informovaní zamestnancov a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci sú uvedené vo vykonávacom predpise **Nariadení vlády č.356/2006 Z.z. o ochrane zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi**. Uvedené NV platí od 1.6.2006 a zároveň ruší NV č. 46/2002 Z. z..

Ochrana zdravia pri práci s azbestom musí zamestnávateľ riešiť pri akejkoľvek činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko pôsobenia prachu z azbestu alebo materiálov, ktoré obsahujú azbest. Vtedy je zamestnávateľ povinný určiť charakter a stupeň vystavenia zamestnancov prachu z azbestu, aby mohol posúdiť riziko pre zdravie zamestnancov.

Bližšie podrobnosti o medzných technických smerných hodnotách vystavenia zamestnancov prachu z azbestu, najvyšších technických smerných hodnotách vystavenia zamestnancov prachu z azbestu, o náležitostiach oznámenia o činnosti, ochranných opatreniach na obmedzenie pôsobenia prachu z azbestu, o požiadavkách na meranie azbestu, o náležitostiach plánu práce a o informovanosti zamestnancov a zoznamov a záznamov sú uvedené vo vykonávacom predpise **Nariadenie vlády č.253/2006 Z .z. o ochrane zdravia pri práci s azbestom**, ktoré tiež platí od 1.6.2006 a zároveň ruší NV č. 39/2002 Z. z..

Ochrana zdravia pri práci s biologickými faktormi musí byť zaistená pri akejkoľvek činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko vystavenia zamestnancov biologickým faktorom, pričom zamestnávateľ je povinný určiť charakter, stupeň a trvanie vystavenia zamestnancov týmto faktorom, a zaistiť posúdenie rizika pre zdravie zamestnancov a určiť ochranné opatrenia. Bližšie podrobnosti o klasifikácii biologických faktorov, rozsahu údajov a informácií na posudzovanie rizika, oznamovaní používania biologických faktorov, ochranných opatreniach na znižovanie rizika, o zozname zamestnancov vystavených biologickým faktorom, informovaní zamestnancov, ochranných opatreniach v zdravotníckych a veterinárnych zariadeniach, pre priemyselné procesy, laboratóriá a miestnosti pre pokusné zvieratá sú uvedené vo vykonávacom predpise **Nariadení vlády č.338/2006 Z.z. o ochrane zdravia pri práci s biologickými faktormi**, ktoré platí od 1.6.2006.

Zákon rieši aj kozmetické prostriedky, radiačnú ochranu, ožiarenie zamestnancov prírodným ionizujúcim žiarením, vydávanie povolení na činnosti vedúce k ožiareniu, požiadavky na prácu so zdrojmi ionizujúceho žiarenia a ďalšie problematiky na úseku ochrany zdravia.

Štátnu správu na úseku ochrany zdravia vykonávajú nasledovné orgány:

- ministerstvo zdravotníctva,
- hlavný hygienik SR , štátny krajský a okresný hygienici.

Regionálne úrady zdravia vykonávajú štátny zdravotný dozor, pripravujú podklady na opatrenia a rozhodnutia orgánov na ochranu zdravia a zabezpečujú špecializované výkony spojené s ochranou zdravia. Národný úrad zdravia SR vedie centrálny register zdrojov ionizujúceho žiarenia a register dávok.

Kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného a pracovného prostredia môžu vykonávať fyzické a právnické osoby na základe povolenia ministerstva zdravotníctva.

4 Vyhláška MPSVaR č. 508/2009 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky podľa § 30 ods. 1 písm.

a) a c) zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon") ustanovuje:

Základné ustanovenia

Táto vyhláška ustanovuje:

a) podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a podrobnosti o

odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností a na obsluhu niektorých technických zariadení,

b) technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na technické zariadenia tlakové, zdvíhacie, elektrické a plynové a ich časti (ďalej len "technické zariadenie").

(2) Táto vyhláška sa nevzťahuje na technické zariadenia, ktoré sú určenými výrobkami, do ich uvedenia na trh alebo uvedenia do prevádzky.

4.1 Vymedzenie pojmov

Na účely tejto vyhlášky sa rozumie:

a) opravná činnosť, na technickom zariadení vrátane jeho rozoberania, odstránenia chýb a porúch, rekonštrukcie a montáže smerujúca k zabezpečeniu jeho funkčného a bezpečného stavu,

b) rozsahom preukazu alebo osvedčenia, druh vykonávanej činnosti na technickom zariadení podľa druhu a rozsahu technického zariadenia rozdeleného do skupín podľa miery ohrozenia,

c) dodávateľom, zamestnávateľ alebo fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, ktorí dodávajú práce na vyhradených technických zariadeniach alebo dodávajú vyhradené technické zariadenia,

d) bezpečnostnotechnickou požiadavkou, požiadavka upravujúca technické riešenie a spôsob prevádzky a kontroly technického zariadenia ustanovená právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo požiadavka posúdená a uvedená právnickou osobou oprávnenou na overovanie plnenia požiadaviek bezpečnosti technických zariadení podľa § 14 zákona (ďalej len "oprávnená právnická osoba") v odbornom stanovisku, ak požiadavky na technické zariadenie nie sú upravené právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,

e) odborným vzdelaním, ukončené stredoškolské vzdelanie technického smeru alebo vysokoškolské vzdelanie, ktorých súčasťou je výučba obsahujúca aspoň opis konštrukcie a funkcie príslušného technického zariadenia,

f) odbornou praxou, činnosť pri projektovaní, konštruovaní, montáži, oprave, rekonštrukcii a pri výkone kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia príslušnej skupiny,

g) elektrickou inštaláciou, zostava vzájomne spolupracujúcich elektrických zariadení s koordinovanými vlastnosťami, ktoré slúžia na plnenie určených cieľov,

h) plynmi látky alebo ich zmesi, ktoré sú v plynnom stave pri teplote 15 stupňov C a pri tlaku 0,1 MPa,

i) nebezpečným plynom alebo nebezpečnou kvapalinou chemická látka a chemický prípravok, ktoré sú výbušné, mimoriadne horľavé, veľmi horľavé, ak ich najvyššia

pracovná teplota je vyššia ako bod ich vzplanutia, veľmi jedovaté, jedovaté alebo oxidujúce, a tiež iné plyny a ich zmesi v takých množstvách alebo koncentráciách, ktoré môžu ohroziť život alebo zdravie ľudí.

4.2 Rozdelenie technických zariadení

(1) Druhy technických zariadení sa rozdeľujú podľa miery ohrozenia do skupiny A, skupiny B alebo skupiny C. V skupine A sú technické zariadenia s vysokou mierou ohrozenia, v skupine B sú technické zariadenia s vyššou mierou ohrozenia a v skupine C sú technické zariadenia s nižšou mierou ohrozenia. Rozdelenie technických zariadení je uvedené v prílohe č. 1.

(2) Technické zariadenia skupiny A a technické zariadenia skupiny B sa považujú za vyhradené technické zariadenia.

4.3 Technická dokumentácia

(1) Požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane požiadaviek na zaistenie bezpečnosti vyhradených technických zariadení určuje technická dokumentácia, ktorou je konštrukčná technická dokumentácia alebo projektová technická dokumentácia (ďalej len "konštrukčná dokumentácia") a sprievodná technická dokumentácia.

(2) Konštrukčnú dokumentáciu zabezpečí dodávateľ vyhradeného technického zariadenia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami. Obsah konštrukčnej dokumentácie vyhradeného technického zariadenia je uvedený v prílohe č. 2. Vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

(3) Vyrábať, montovať na mieste budúcej prevádzky a rekonštruovať vyhradené technické zariadenie možno iba podľa konštrukčnej dokumentácie, ku ktorej bolo vydané odborné stanovisko podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona, ktorým sa posudzuje konštrukčná dokumentácia (ďalej len "odborné stanovisko k dokumentácii"). Pri vyhradenom technickom zariadení elektrickom sa odborné stanovisko k dokumentácii vyžaduje iba na technické zariadenie skupiny A.

(4) Odborné stanovisko k dokumentácii sa vydá na základe žiadosti o posúdenie konštrukčnej dokumentácie, ak je konštrukčná dokumentácia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami.

Sprievodnú technickú dokumentáciu poskytovanú na používanie vyhradeného technického zariadenia zabezpečí dodávateľ vyhradeného technického zariadenia v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami. Obsah sprievodnej technickej dokumentácie vyhradeného technického zariadenia je uvedený v prílohe č. 3. vyhlášky č. 508/2006 Z.z..

4.4 Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri činnosti súvisiacej s výrobou, montážou, rekonštrukciou, opravou a dodávkou technického zariadenia

(1) Pri výrobe, montáži, rekonštrukcii alebo oprave technického zariadenia sa bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci vrátane bezpečnosti technických zariadení zabezpečí najmä:

a) organizačnou štruktúrou, určením postupov a procesov potrebných na zaistenie bezpečnosti technických zariadení,

b) vykonávaním prác odborne spôsobilými osobami, najmä aby nerozoberateľné spoje na tlakových častiach vyhradených technických zariadení tlakových, nosných častiach vyhradených technických zariadení zdvíhacích a žeriavových dráh, častiach vyhradených technických zariadení plynových, ktoré prichádzajú do priameho styku s plynom, na oceľových konštrukciách vyhradených technických zariadení zhotovovali osoby s príslušnou odbornou spôsobilosťou,

c) používaním základných materiálov a prídavných materiálov s príslušnou dokumentáciou pri zhotovovaní nerozoberateľných spojov,

d) vykonaním kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia podľa § 9.

(2) Výrobca a dodávateľ preukazuje dokladmi o výsledkoch prehliadok, kontrol a skúšok vlastností častí technických zariadení, ktoré môžu ovplyvniť ich bezpečnosť a pri ktorých je to určené v odbornom stanovisku k dokumentácii alebo bezpečnostnotechnickými požiadavkami.

4.5 Podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri prevádzke technického zariadenia

Zamestnávateľ, fyzická osoba, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, a iné osoby podľa zákona, ktorí na plnenie svojich úloh používajú technické zariadenie (ďalej len "prevádzkovateľ") zabezpečia bezpečnosť technického zariadenia, ak pri jeho prevádzke dodržiavajú bezpečnostnotechnické požiadavky a:

a) vedú sprievodnú technickú dokumentáciu technického zariadenia vrátane dokladov o vykonaných prehliadkach, kontrolách a skúškach,

b) vedú evidenciu vyhradeného technického zariadenia s údajmi podľa prílohy č. 4 zodpovedajúcu skutočnému stavu,

c) vydajú miestny prevádzkový predpis na prevádzku vyhradeného technického zariadenia skupiny A v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami,

d) zabezpečia vykonanie kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia podľa § 9.

4.6 Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia

(1) Stav bezpečnosti technického zariadenia kontroluje:

a) typovou skúškou, úradnou skúškou a opakovanou úradnou skúškou oprávnená právnická osoba,

b) skúškami u výrobcu technického zariadenia výrobcom určená osoba alebo revízny technik,

c) odbornou prehliadkou a odbornou skúškou revízny technik,

d) inými prehliadkami a skúškami osoba na opravu podľa § 18 ods. 1 a osoba určená prevádzkovateľom podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek.

(2) Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia sa vykonáva podľa príloh č. 5 až 10 vyhlášky č. 508/2006 Z.z. bezpečnostnotechnických požiadaviek a sprievodnej technickej dokumentácie:

a) počas výroby alebo montáže a po ich dokončení,

b) po inštalovaní na mieste budúcej prevádzky pred prvým uvedením do prevádzky a po inštalovaní na inom mieste s výnimkou technického zariadenia prenosného, prevozného alebo určeného na prepravu,

c) pred opätovným uvedením do prevádzky:

1. po odstavení dlhšom ako jeden rok,

2. po demontáži a opätovnej montáži, ktorou môže byť ovplyvnený stav bezpečnosti,

3. po rekonštrukcii a oprave; po oprave technického zariadenia elektrického, ak bola potrebná zmena istenia,

4. ak jeho používanie bolo zakázané inšpektorom práce,

d) počas prevádzky podľa prevádzkových podmienok na základe posúdenia rizika, najmenej v ustanovených lehotách.

(3) Pred začatím kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia, prevádzkovateľ po dohode s dodávateľom, pripraví technické zariadenie na vykonanie kontroly a podľa potreby zabezpečí nevyhnutné ochranné opatrenia, najmä odpojenie od prívodu energie, meranie, odplynenie, dýchacie prístroje, oživovaciu techniku, obmedzenie počtu prítomných osôb.

(4) Osoba, ktorá vykonala kontrolu stavu bezpečnosti technického zariadenia podľa odseku 1, vyhotoví o výsledku kontroly doklad, ktorý odovzdá výrobcovi alebo prevádzkovateľovi. Doklad o výsledku kontroly stavu bezpečnosti technického zariadenia sa priloží k technickej dokumentácii technického zariadenia.

4.7 Typová skúška

(1) Vyhradené technické zariadenie, pri ktorom sa predpokladá sériová výroba desiatich a viacerých kusov rovnakého vyhotovenia, sa podrobí typovej skúške, ktorou sa overuje, či zodpovedá konštrukčnej dokumentácii typu, ku ktorej bolo vydané odborné stanovisko k

dokumentácii. Ak sa typovou skúškou preukáže zhoda vyhradeného technického zariadenia s konštrukčnou dokumentáciou typu, ku ktorej bolo vydané odborné stanovisko k dokumentácii, oprávnená právnická osoba vydá podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona osvedčenie o typovej skúške.

(2) Na vyhradenom technickom zariadení, na ktoré bolo vydané osvedčenie o typovej skúške, možno vykonať zmeny po ich posúdení oprávnenou právnickou osobou.

4.8 Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia u výrobcu

(1) Stav bezpečnosti technického zariadenia u výrobcu sa kontroluje skúškami podľa príloh č. 5, 6 a 9 vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

(2) O výsledku vykonanej skúšky sa vyhotoví písomný záznam, ktorý obsahuje meno, priezvisko a podpis výrobcom určenej osoby alebo revízneho technika a dátum vykonania skúšky.

4.9 Úradná skúška a opakovaná úradná skúška

(1) Úradná skúška sa vykoná pred uvedením technického zariadenia do prevádzky na vyhradenom technickom zariadení skupiny A a na vyhradenom technickom zariadení plynovom uvedenom v prílohe č. 1 IV. časti skupine B písm. a) až c) s médiom acetylén a písm. g) po ukončení inštalácie na mieste budúcej prevádzky a po ukončení rekonštrukcie, a ak ide o vyhradené technické zariadenie tlakové skupiny A a vyhradené technické zariadenie plynové skupiny A, aj po ukončení opravy tlakového celku zváraním. Úradnou skúškou sa overuje, či vyhradené technické zariadenie podľa prvej vety, ktoré nebolo uvedené do prevádzky podľa osobitného predpisu, je spôsobilé na bezpečnú prevádzku vrátane jeho bezpečnej obsluhy, a či zodpovedá konštrukčnej dokumentácii, ku ktorej bolo vydané odborné stanovisko k dokumentácii.

(2) Opakovanou úradnou skúškou vykonávanou v pravidelných lehotách sa overuje, či vyhradené technické zariadenie skupiny A a vyhradené technické zariadenie plynové uvedené v prílohe č. 1 IV. časti skupine B písm. a) až c) s médiom acetylén spĺňa požiadavky na bezpečnú prevádzku a či je obsluhované bezpečným spôsobom. Opakovaná úradná skúška sa vykonáva:

- a) v lehotách podľa príloh č. 5, 7 a 10 vyhlášky č. 508/2006 Z.z.
- b) najneskôr po každých desiatich rokoch prevádzky technického zariadenia elektrického,
- c) pred opätovným uvedením technického zariadenia do prevádzky podľa § 9 ods. 2 písm. c).

(3) Úradná skúška a opakovaná úradná skúška sa vykonáva na základe písomnej žiadosti

prevádzkovateľa v dohodnutom termíne.

(4) Ak vyhradené technické zariadenie spĺňa podmienky úradnej skúšky podľa odseku 1 alebo opakovanej úradnej skúšky podľa odseku 2, oprávnená právnická osoba vydá podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona do 30 dní po ukončení úradnej skúšky alebo opakovanej úradnej skúšky osvedčenie o úradnej skúške alebo osvedčenie o opakovanej úradnej skúške a výsledok úradnej skúšky alebo opakovanej úradnej skúšky potvrdí v sprievodnej technickej dokumentácii.

4.10 Odborná prehliadka a odborná skúška

(1) Odbornou prehliadkou a odbornou skúškou sa preveruje stav bezpečnosti vyhradeného technického zariadenia po ukončení výroby, montáže, inštalácie na mieste budúcej prevádzky, rekonštrukcie a opravy a počas jeho prevádzky. Odborná prehliadka a odborná skúška sa vykonáva v rozsahu a v lehotách podľa príloh č. 5 až 10 vyhlášky č. 508/2006 Z.z. a podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek.

(2) Odbornú prehliadku a odbornú skúšku nahrádza úradná skúška alebo opakovaná úradná skúška, ktorá bola vykonaná v rovnakej lehote. Dňom vykonania úradnej skúšky alebo opakovanej úradnej skúšky začínajú plynúť lehoty nasledujúcich odborných prehliadok a odborných skúšok.

4.11 Označenie vyhradeného technického zariadenia

(1) Oprávnená právnická osoba označí podľa § 14 ods. 1 písm. b) zákona vyhradené technické zariadenie, na ktoré bolo vydané osvedčenie o typovej skúške, osvedčenie o úradnej skúške alebo osvedčenie o opakovanej úradnej skúške. Vyhradené technické zariadenie elektrické sa označí v technickej dokumentácii.

(2) Označenie vyhradeného technického zariadenia sa skladá z nezameniteľného symbolu oprávnenej právnickej osoby a posledného dvojčísla roku, v ktorom bola vykonaná typová skúška, úradná skúška alebo opakovaná úradná skúška.

(3) Iné označenia a nápisy zameniteľné s označením podľa odseku 2 sa nesmú umiestňovať na vyhradenom technickom zariadení.

4.12 Odborná spôsobilosť

(1) Odborná spôsobilosť na obsluhu vyhradeného technického zariadenia podľa § 17 ods. 1 a 2 sa preukazuje preukazom na vykonávanie činnosti (ďalej len "preukaz") a odborná spôsobilosť na vykonávanie činností podľa § 16 ods. 1, § 18 ods. 1 a § 19 písm. b) až e) sa preukazuje osvedčením na vykonávanie činnosti (ďalej len "osvedčenie").

(2) Odborné vedomosti osoby na obsluhu vyhradeného technického zariadenia podľa § 17 ods. 1 overuje a preukaz jej vydáva oprávnená právnická osoba. Odborné vedomosti viazača bremien podľa § 17 ods. 2 overuje a preukaz mu vydáva fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá má oprávnenie podľa § 27 ods. 3 zákona (ďalej len "osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie").

(3) Odborné vedomosti na vykonávanie činností podľa § 16 ods. 1, § 18 ods. 1 a § 24 overuje a osvedčenie vydáva oprávnená právnická osoba.

(4) Odborné vedomosti na vykonávanie činností podľa § 21 až 23 overuje a osvedčenie vydáva osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie; na činnosť podľa § 21 odborné vedomosti overuje a osvedčenie vydáva aj škola podľa § 21 ods. 3.

(5) Fyzická osoba môže obsluhovať vyhradené technické zariadenie podľa odseku 2 a vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení podľa odsekov 3 a 4 v rozsahu vydaného preukazu alebo osvedčenia.

(6) Oprávnená právnická osoba a osoba oprávnená na výchovu a vzdelávanie oznamuje žiadateľovi dátum, čas a miesto overovania odborných vedomostí najmenej 15 dní pred jeho konaním.

(7) Odborná spôsobilosť na obsluhu vyhradeného technického zariadenia určeného bezpečnostnotechnickými požiadavkami, ktoré nie je uvedené v § 17 ods. 1, a odborná spôsobilosť na opravu vyhradeného technického zariadenia, ktoré nie je uvedené v § 18 ods. 1, sa preukazuje písomným dokladom, ktorý vyhotoví revízny technik po oboznámení a overení odborných vedomostí.

4.13 Revízny technik

(1) Revízny technik je fyzická osoba, ktorá má odborné vzdelanie a odbornú prax uvedené v prílohe č. 11 a ktorá v rozsahu vydaného osvedčenia môže:

a) vykonávať odbornú prehliadku a odbornú skúšku podľa vypracovaného pracovného postupu,

b) oboznamovať osobu na obsluhu vyhradeného technického zariadenia určeného bezpečnostnotechnickými požiadavkami, ktoré nie je uvedené v § 17 ods. 1, a osobu na opravu vyhradeného technického zariadenia, ktoré nie je uvedené v § 18 ods. 1; rozsah teoretickej časti a praktickej časti oboznamovania určujú bezpečnostnotechnické požiadavky,

c) overovať odborné vedomosti osoby na obsluhu vyhradeného technického zariadenia a osoby na opravu vyhradeného technického zariadenia podľa § 15 ods. 7 a vyhotovovať o tom písomný doklad.

- (2) O výsledku odbornej prehliadky a odbornej skúšky sa vyhotoví správa, ktorá obsahuje:
- a) názov a sídlo prevádzkovateľa s označením prevádzky a jej miesta, v ktorej bola odborná prehliadka a odborná skúška vykonaná,
 - b) dátum vykonania odbornej prehliadky a odbornej skúšky, meno a priezvisko revízneho technika, rozsah a evidenčné číslo jeho osvedčenia,
 - c) druh odbornej prehliadky a odbornej skúšky,
 - d) jednoznačné označenie, druh a technické parametre kontrolovaného vyhradeného technického zariadenia,
 - e) údaje o vykonanom meraní a vyskúšaní vyhradeného technického zariadenia vrátane výrobného čísla alebo evidenčného čísla použitého meracieho prístroja,
 - f) údaje o tom, či a ako boli odstránené nedostatky zistené pri predchádzajúcej odbornej prehliadke a odbornej skúške technického zariadenia,
 - g) zistené nedostatky, ktoré sú v rozpore s právnymi predpismi a ostatnými predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ich závažnosť z hľadiska bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky a obsluhy vyhradeného technického zariadenia,
 - h) celkové zhodnotenie technického zariadenia s uvedením, či je z hľadiska bezpečnosti spôsobilé ďalšej prevádzky,
 - i) návrh opatrení na odstránenie zistených nedostatkov so zreteľom na ich závažnosť a návrh na odstavenie zariadenia z prevádzky, ak zariadenie bezprostredne ohrozuje život a zdravie,
 - j) meno, priezvisko a podpis revízneho technika,
 - k) názov a číslo oprávnenia zamestnávateľa, ak odbornú prehliadku a odbornú skúšku vykonal zamestnávateľ.

(3) Ustanovenie odseku 1 písm. b) a c) sa nevzťahuje na revízneho technika vyhradených technických zariadení elektrických podľa § 24.

4.14 Obsluha vyhradeného technického zariadenia

(1) Obsluhovať vyhradené technické zariadenie môže len osoba na obsluhu, ktorá má platný preukaz, ak ide o:

- a) parný a kvapalinový kotol I. až V. triedy, tlakovú nádobu stabilnú uvedenú v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. b) druhom bode a technické zariadenie tlakové uvedené v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. f) a g),
- b) mobilný žeriav výložníkového typu, vežový žeriav výložníkového typu a pohyblivú pracovnú plošinu na podvozku s motorovým pohonom skupiny A, ktorá je určená na prevádzku na pozemných komunikáciách,
- c) technické zariadenie plynové skupiny A okrem technického zariadenia plynového uvedeného v prílohe č. 1 IV. časti skupine A písm. d) a g).

(2) Viazat' bremená na vyhradených technických zariadeniach zdvíhacích môže len viazač bremien, ktorý má platný preukaz.

(3) Obsluhovať vyhradené technické zariadenie určené bezpečnostnotechnickými požiadavkami, ktoré nie je uvedené v odseku 1, môže osoba na obsluhu vyhradeného technického zariadenia, ktorá má písomný doklad o overení odborných vedomostí vyhotovený revíznym technikom; to sa nevzťahuje na obsluhu vyhradeného technického zariadenia elektrického.

(4) Samostatne plniť nádrž motorového vozidla plynom môže aj fyzická osoba, ktorá je vodičom tohto motorového vozidla, ak bola s bezpečným spôsobom plnenia oboznámená osobou na obsluhu vyhradeného technického zariadenia plynového s preukazom príslušného rozsahu.

4.15 Oprava, rekonštrukcia a montáž vyhradeného technického zariadenia

(1) Opravovať a rekonštruovať vyhradené technické zariadenie a montovať vyhradené technické zariadenie do funkčného celku na mieste jeho budúcej prevádzky, riadiť práce pri tejto oprave, rekonštrukcii alebo montáži a vykonať po ukončení opravy prehliadku a skúšku opravovanej časti vyhradeného technického zariadenia uskutočnenej výmenou opotrebovaných častí za nové s výnimkou zásahu do bezpečnostných zariadení a s výnimkou ustanovenou bezpečnostnotechnickými požiadavkami môže len osoba na opravu, ktorá má platné osvedčenie, ak ide o:

- a) parný a kvapalinový kotol I. až V. triedy, tlakovú nádobu stabilnú uvedenú v prílohe č. 1 I. časti skupiny A písm. b) druhom bode a o technické zariadenie tlakové uvedené v prílohe č. 1 I. časti skupiny A písm. f) a g),
- b) potrubné vedenie uvedené v prílohe č. 1 I. časti skupiny A písm. e),
- c) osobný a nákladný výťah s povolenou dopravou osôb skupiny A,
- d) technické zariadenie plynové skupiny A.

(2) Vyhradené technické zariadenie, ktoré nie je uvedené v odseku 1, môže opravovať, rekonštruovať a montovať do funkčného celku na mieste jeho budúcej prevádzky osoba na opravu, ktorá má písomný doklad o overení odborných vedomostí vyhotovený revíznym technikom; to sa nevzťahuje na vyhradené technické zariadenie elektrické.

4.16 Odborná spôsobilosť na činnosť na technickom zariadení elektrickom

Činnosti na technickom zariadení elektrickom môže podľa odbornej spôsobilosti vykonávať:

- a) poučená osoba,
- b) elektrotechnik,
- c) samostatný elektrotechnik,
- d) elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky,
- e) revízny technik.

4.16.1 Poučená osoba

(1) Poučená osoba je fyzická osoba bez elektrotechnického vzdelania, ktorá môže obsluhovať technické zariadenie elektrické alebo vykonávať na ňom prácu v súlade s bezpečnostnotechnickými požiadavkami, ak bola v rozsahu vykonávanej činnosti preukázateľne oboznámená o činnosti na tomto technickom zariadení elektrickom a o postupe pri zabezpečovaní prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom.

(2) Oboznámenie podľa odseku 1 vykonáva fyzická osoba, ktorá má odbornú spôsobilosť podľa § 21 až 24. U fyzickej osoby bez elektrotechnického vzdelania, ktorá obsluhuje technické zariadenie elektrické nízkeho napätia, môže oboznámenie vykonať aj poučená osoba, ktorá bola poverená prevádzkovateľom touto činnosťou.

4.16.2 Elektrotechnik

(1) Elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá má ukončené stredoškolské elektrotechnické vzdelanie alebo vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie.

(2) Elektrotechnik je aj fyzická osoba, ktorá môže v rozsahu svojho odborného vzdelania vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení elektrickom, ak má odborné vzdelanie v inom učebnom odbore alebo v inom študijnom odbore ako elektrotechnikom, ktorého súčasťou je výučba zameraná na príslušné technické zariadenie elektrické.

(3) Škola s učebným odborom elektrotechnického zamerania alebo so študijným odborom elektrotechnického zamerania, ktorá v rámci učebných osnov vykonáva aj výučbu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení na technických zariadeniach elektrických, zásad ochrany pred úrazom elektrickým prúdom a postupu pri zabezpečovaní prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, môže overovať odbornú spôsobilosť elektrotechnika ako súčasť záverečných skúšok.

4.16.3 Samostatný elektrotechnik

(1) Samostatný elektrotechnik je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11. vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

(2) Samostatný elektrotechnik môže riadiť činnosť poučených osôb bez obmedzenia ich počtu a riadiť činnosť najviac dvoch elektrotechnikov.

(3) Fyzická osoba, ktorá má ukončené vysokoškolské elektrotechnické vzdelanie a ktorá pracuje v laboratóriu vedeckého ústavu, výskumného ústavu alebo vývojového ústavu, môže samostatne vykonávať činnosť na vyhradenom technickom zariadení elektrickom na tomto pracovisku po splnení požiadavky na odbornú prax pre samostatného elektrotechnika uvedenú v prílohe č. 11; overenie jeho odbornej spôsobilosti sa nevyžaduje.

4.16.4 Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky

(1) Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11. Vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

(2) Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky môže vykonávať činnosť samostatného elektrotechnika a riadiť činnosť poučených osôb, elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky bez obmedzenia ich počtu alebo riadiť prevádzku technických zariadení elektrických.

4.16.5 Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického

(1) Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického je fyzická osoba, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika a ktorá má odbornú prax uvedenú v prílohe č. 11. vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

(2) Revízny technik vyhradeného technického zariadenia elektrického môže okrem odbornej prehliadky a odbornej skúšky vyhradeného technického zariadenia elektrického vykonávať činnosť elektrotechnika na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky a vykonávať skúšku vyhradeného technického zariadenia elektrického po ukončení výroby.

4.17 Zápočet dĺžky odbornej praxe

(1) Do dĺžky odbornej praxe samostatného elektrotechnika, elektrotechnika na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky a revízneho technika vyhradeného technického zariadenia elektrického sa započítava čas vykonávania činnosti na príslušnom technickom zariadení elektrickom príslušného napätia a príslušnej triedy objektu. Ak čas vykonávania činnosti na príslušnom technickom zariadení elektrickom príslušného napätia a príslušnej triedy objektu bol prerušený na dlhšie ako tri roky, do dĺžky odbornej praxe sa započíta iba polovica času vykonávania tejto činnosti pred jeho prerušením.

(2) Do dĺžky odbornej praxe samostatného elektrotechnika, elektrotechnika na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky a revízneho technika vyhradeného technického zariadenia elektrického sa započítava aj polovica času vykonávania činnosti na inom technickom zariadení elektrickom.

4.18 Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

(1) Na tlakovú nádobu hasiaceho prístroja uvedenú v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. d) a v prílohe č. 1 I. časti skupine B písm. d) sa nevzťahujú ustanovenia § 8 písm. c), § 15 a 17.

(2) Na tlakovú nádobu hasiaceho prístroja uvedenú v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. d) sa nevzťahuje:

a) § 9 ods. 1 písm. a) a § 12 ods. 2 v časti upravujúcej opakovanú úradnú skúšku podľa prílohy č. 5,

b) § 9 ods. 2 písm. c) druhý bod okrem demontáže a opätovnej montáže bezpečnostného príslušenstva tejto nádoby.

(3) Na základe preukazu alebo osvedčenia platného k 31. decembru 2009 možno vykonávať činnosti podľa tejto vyhlášky na vyhradených technických zariadeniach uvedených v prílohe č. 1 len v rozsahu, na ktorý boli vydané. Ak rozsah preukazu alebo osvedčenia platného k 31. decembru 2009 podľa skupiny a druhu vyhradeného technického zariadenia nezodpovedá skupine a druhu vyhradeného technického zariadenia podľa prílohy č. 1, možno činnosti na tomto vyhradenom technickom zariadení podľa prílohy č. 1 vykonávať len po získaní preukazu alebo osvedčenia príslušného rozsahu.

(4) Činnosti podľa § 17 ods. 1 písm. a) na tlakovej nádobe stabilnej uvedenej v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. b) druhom bode a technickom zariadení tlakovom uvedenom v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. f) a g) a podľa § 18 ods. 1 písm. a) na tlakovej nádobe stabilnej uvedenej v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. b) druhom bode a technickom zariadení tlakovom uvedenom v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. f) a g) možno vykonávať najneskôr do 31. decembra 2012 bez preukazu alebo osvedčenia po overení odborných vedomostí revíznym technikom s osvedčením na vyhradené technické zariadenie tlakové- zrušená povinnosť v zmysle novely vyhlášky č. 435/2012 Z. z.

(5) Kontrola stavu bezpečnosti technického zariadenia podľa § 9 ods. 1 písm. c) na vyhradenom technickom zariadení uvedenom v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. e) a skupine B písm. e) prvom bode, na tlakovej nádobe stabilnej uvedenej v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. b) druhom bode a na technickom zariadení tlakovom uvedenom v

prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. f) a g) sa vykonáva najskôr od 1. januára 2011- zrušená povinnosť v zmysle novely vyhlášky č. 435/2012 Z. z.

Sprievodná technická dokumentácia podľa § 7 vyhradeného technického zariadenia uvedeného v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. e) sa spracuje v súlade s prílohou č. 3 najneskôr pred vykonaním najbližšej rekonštrukcie.

(6) Platné osvedčenie o konštrukčnej dokumentácii sa považuje za odborné stanovisko k dokumentácii podľa tejto vyhlášky.

(7) Požiadavky ustanovené touto vyhláškou sa neuplatnia na výrobky do ich uvedenia na trh alebo uvedenia do prevádzky, ak tieto výrobky boli vyrobené alebo uvedené na trh v niektorom členskom štáte Európskej únie alebo v Turecku, alebo boli za rovnakej podmienky uvedené na trh v niektorom zo štátov Európskeho združenia voľného obchodu, ktoré sú súčasne zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

(8) Táto vyhláška bola prijatá v súlade s právne záväzným aktom Európskych spoločenstiev v oblasti technických noriem a technických predpisov 10) pod číslom notifikácie 2009/0388/SK.

Zrušujú sa:

1. vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 86/1978 Zb. o kontrolách, revíziách a skúškach plynových zariadení v znení vyhlášky Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z.z.,

2. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 718/2002 Z.z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.

Táto vyhláška nadobudla účinnosť 1. januára 2010.

5 Prílohy vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

5.1 PRÍLOHA 1

ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PODĽA MIERY OHROZENIA

5.1.1 I. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ TLAKOVÝCH

A. Technické zariadenia tlakové skupiny A podľa druhu sú:

a) vykurované alebo inak vyhrievané technické zariadenie s rizikom prehriatia určené na výrobu pary alebo na ohrev kvapalín, ktorých teplota je vyššia ako bod varu pri tlaku 11) 0,05 MPa

1. parný kotol s menovitým množstvom vyrábanej pary nad 115 t/h (I. trieda),
2. parný kotol s menovitým množstvom vyrábanej pary nad 50 t/h do 115 t/h vrátane a kvapalinový kotol s tepelným výkonom nad 35 MW (II. trieda),
3. parný kotol s menovitým množstvom vyrábanej pary nad 8 t/h do 50 t/h vrátane a kvapalinový kotol s tepelným výkonom nad 5,8 MW do 35 MW vrátane (III. trieda),
4. parný kotol s menovitým množstvom vyrábanej pary do 8 t/h vrátane a kvapalinový kotol s tepelným výkonom do 5,8 MW (IV. trieda),

b) tlaková nádoba stabilná, ktorá

1. neobsahuje nebezpečné plyny, pary alebo kvapaliny s teplotou vyššou, ako je ich bod varu pri tlaku 0,2 MPa, s objemom nad 10 litrov a ktorej súčin objemu technického zariadenia tlakového v litroch a najvyššieho pracovného tlaku 12) v MPa (ďalej len "bezpečnostný súčin") je väčší ako 20 (200);

Do tejto skupiny patrí aj nádoba na výrobu pary, ktorá je súčasťou pracovného prostriedku, ak spĺňa uvedené parametre,

2. obsahuje nebezpečné plyny alebo nebezpečné kvapaliny pri akejkoľvek teplote, ktorej najvyšší dovolený tlak je vyšší ako 0,05 MPa, s objemom nad 1 liter, a ktorej bezpečnostný súčin je väčší ako 5 (50);

Objem technického zariadenia tlakového je určený veľkosťou priestoru vymedzeného stenami namáhanými vnútorným alebo vonkajším tlakom pracovnej látky, pričom objem zabudovaných technických zariadení, výmurovky alebo výplne sa neodpočítava;

Technické zariadenie tlakové s viacerými priestormi sa do skupiny zaradí podľa priestoru, ktorého parametre patria do najvyššej skupiny,

c) tlaková nádoba na dopravu plynov, ktorých kritická teplota je nižšia ako 50 stupňov C, alebo plynov, ktoré pri teplote 50 stupňov C majú absolútny tlak pár vyšší ako 0,3 MPa, napríklad cisterna,

d) tlaková nádoba pojazdného hasiaceho prístroja vodného, pojazdného hasiaceho prístroja vodného s prísadami, pojazdného hasiaceho prístroja penového a pojazdného hasiaceho prístroja práškového,

e) potrubné vedenie s menovitou svetlosťou potrubia väčšou ako DN 25 na rozvod nebezpečnej kvapaliny s najvyšším dovoleným tlakom nad 1 MPa, ktorého súčin najvyššieho dovoleného tlaku v MPa a menovitej svetlosti DN je väčší ako 200 (2 000),

B. Technické zariadenia tlakové skupiny B podľa druhu sú:

a) vykurované alebo inak vyhrievané zariadenie s rizikom prehriatia určené na výrobu pary s menovitým tlakom do 0,05 MPa vrátane alebo na ohrev kvapaliny pri teplote nižšej, ako je bod varu, s menovitým tepelným výkonom nad 100 kW (V. trieda),

b) tlaková nádoba stabilná, ktorá obsahuje

1. nie nebezpečné plyny, pary alebo kvapaliny s teplotou vyššou, ako je ich bod varu pri tlaku 0,05 MPa, s objemom nad 1 liter a ktorých bezpečnostný súčin je väčší ako 5 (50); Do tejto skupiny patrí aj nádoba na výrobu pary, ktorá je súčasťou pracovného prostriedku, ak spĺňa uvedené parametre,
2. nebezpečné plyny alebo nebezpečné kvapaliny pri akejkoľvek teplote, ktorých najvyšší dovolený tlak je vyšší ako 0,05 MPa, s objemom nad 1 liter a ktorých bezpečnostný súčin je väčší ako 2,5 (25),

c) tlaková nádoba na dopravu plynov, ktorých kritická teplota je nižšia ako 50 stupňov C, alebo plynov, ktoré pri teplote 50 stupňov C majú absolútny tlak pár vyšší ako 0,3 MPa, s objemom nad 1 liter, ktorej bezpečnostný súčin je väčší ako 5 (50), napríklad sud a fľaša,

d) tlaková nádoba prenosného hasiaceho prístroja a tlaková nádoba pojazdného hasiaceho prístroja CO₂,

e) potrubné vedenie

1. na rozvod nebezpečnej kvapaliny s najvyšším dovoleným tlakom nad 0,05 MPa do 1 MPa, ktorého súčin najväčšieho dovoleného tlaku v MPa a menovitej svetlosti potrubia DN je 200 (2 000) a väčší,
2. s pracovnou látkou vodná para a horúca voda, ktorého súčin najväčšieho dovoleného tlaku v MPa a menovitej svetlosti potrubia DN je 350 (3 500) a väčší, pričom menovitá svetlosť potrubia je väčšia ako DN 100, a to bez ohľadu na rozšírené časti,

f) bezpečnostné príslušenstvo, ktoré

1. chráni technické zariadenie tlakové pred prekročením najvyššieho pracovného tlaku,
2. zabezpečuje sledovanie a dodržiavanie pracovnej teploty v tých technických zariadeniach tlakových, pri ktorých jej prekročenie alebo pokles mimo určených hraníc ohrozuje ich bezpečnosť,
3. zabezpečuje sledovanie a dodržiavanie úrovne hladiny v tých technických zariadeniach tlakových, pri ktorých jej prekročenie alebo pokles mimo určených hraníc ohrozuje ich bezpečnosť,
4. je určené na automatickú prevádzku parného a kvapalinového kotla, napríklad na automatické odluhovanie a odkalovanie, na automatickú reguláciu prietoku, napájania a

teploty prehriatej a prihriatej pary a vody.

C. Technické zariadenia tlakové skupiny C sú:

Technické zariadenia tlakové nezaradené do skupiny A alebo skupiny B.

5.1. 2 II. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ ZDVÍHACÍCH

A. Technické zariadenia zdvíhacie skupiny A podľa druhu sú:

a) žeriav a zdvíhadlo s motorovým pohonom, napríklad elektrickým, hydraulickým, s nosnosťou nad 1 000 kg a žeriav a zdvíhadlo s ľudským pohonom nad 5 000 kg vrátane trvalej dráhy žeriavu a dočasnej dráhy žeriavu výložníkového typu,

b) pohyblivá pracovná plošina s motorovým pohonom a s výškou zdvihu nad 1,5 m,

c) výťah a zdvíhacia plošina, ktorá je trvalou súčasťou budovy a objektu, a to

1. osobný a nákladný výťah s povolenou dopravou osôb,
2. nákladný výťah s prístupom osôb do kľetky,
3. nákladný výťah so zakázanou prepravou osôb,

d) stavebný výťah

1. na prepravu osôb a nákladu,
2. nákladný s prístupom osôb na nosnú plošinu,

e) regálový zakladač so stanovišťom obsluhy na zakladači a jeho presuvňa,

f) pohyblivé schody a chodníky,

g) lyžiarsky vlek a vodnolyžiarsky vlek,

h) výsuvný rebrík s motorovým pohonom,

i) zariadenie technickej zábavnej činnosti, napríklad lunaparku a iného zábavného zariadenia, s motorovým pohonom:

1. na zdvíhanie osôb v zariadení na to určenom, napríklad gondole, sedačke, kabínke, do výšky nad 1,5 m, alebo ktorým sa osoby počas prevádzky zariadenia dostanú do výšky nad 1,5 m nad terén, napríklad kolotočom,
2. horská dráha s vozíkmi na koľajnicovej trati s prevýšením vyšším ako 3 m,

j) pohyblivé javiskové zariadenie s motorovým pohonom v

1. hornej javiskovej časti, napríklad javiskový ťah, požiarna a akustická opona, portálový most a portálová veža, osvetľovacia batéria, záves svietidiel a lustrov, projekčný rám,

2. dolnej javiskovej časti, napríklad zdvíhací stôl, stôl orchestriska, javiskové prepadlisko,

k) zdvíhacie čelo určené na montáž na vozidlo alebo do vozidla, ktoré je určené na zdvíhanie osôb pri nastupovaní alebo vystupovaní z vozidla.

B. Technické zariadenia zdvíhacie skupiny B podľa druhu sú:

a) zariadenie, ktorým je

1. žeriav a zdvíhadlo s motorovým pohonom s nosnosťou do 1 000 kg vrátane a s ľudským pohonom s nosnosťou od 1 000 kg do 5 000 kg vrátane,

2. vrátok s motorovým pohonom určený na zdvíhanie bremien,

b) zdvíhacie ústrojenstvo dopravného vozíka a nakladača s motorovým pohonom určené na zdvíhanie a prepravu bremena pomocou prostriedku na viazanie, zavesenie alebo uchopenie,

c) prídavné zdvíhacie príslušenstvo na zavesenie alebo uchopenie bremena, ktoré nie je trvalou súčasťou technického zariadenia zdvíhacieho skupiny A a skupiny B, a to

1. zdvíhacie ústrojenstvo na manipuláciu s kontajnerom ISO,

2. zariadenie na zavesenie alebo uchopenie bremena, napríklad magnet, traverza, prísavkové zariadenie, kliešte, drapák, okrem prostriedkov uvedených v skupine C písm.

a),

d) špeciálne zdvíhacie zariadenie s motorovým pohonom určené na zdvíhanie bremena, a to

1. zdvíhacia rampa,

2. zdvíhacia plošina,

3. stabilné, mobilné a premiestniteľné servisné zdvíhacie zariadenie, ktoré je určené len na zdvíhanie vozidla,

4. zdvíhacie čelo určené na montáž na vozidlo alebo do vozidla, ktoré je určené na nakladanie alebo vykladanie nákladu,

e) nákladný stavebný výťah bez prístupu osôb na nosnú plošinu,

f) zvislá posuvná brána s motorovým pohonom s výškou zdvihu nad 2,7 m,

g) regálový zakladač bez stanovišťa obsluhy na zakladači a jeho presuvňa okrem zariadenia, ktoré je súčasťou automatizovaných systémov na manipuláciu a skladovanie,

h) javiskové zariadenie s ľudským pohonom,

i) schodiskový výťah a zvislá zdvíhacia plošina určené na používanie osobou s

obmedzenou schopnosťou pohybu.

C. Technické zariadenia zdvíhacie skupiny C podľa druhu sú:

- a) prostriedok na viazanie a zavesenie bremena, ktorý nie je trvalou súčasťou zdvíhacieho zariadenia, napríklad viazacie lano, reťaz, popruh, pás, hák, strmeň,
- b) technické zariadenie zdvíhacie, ktoré je súčasťou pracovného prostriedku, napríklad technologickej linky, stroja alebo automatizovaného systému na manipuláciu a skladovanie,
- c) technické zariadenie zdvíhacie zostavované jednorazovo, napríklad na montážne účely, na prepravu,
- d) ostatné technické zariadenia zdvíhacie skupiny B s ľudským pohonom.

5.1.3 III. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ ELEKTRICKÝCH

A. Technické zariadenia elektrické skupiny A podľa druhu sú:

- a) technické zariadenie na výrobu elektrickej energie s menovitým výkonom 3 MW a viac vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny,
- b) technické zariadenie na premenu elektrickej energie s príkonom 250 kVA a viac vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny,
- c) elektrická sieť striedavého napätia nad 1000 V alebo jednosmerného napätia nad 1 500 V vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny,
- d) elektrická inštalácia v prostredí s nebezpečenstvom požiaru horľavých materiálov, kvapalín, plynov alebo prachu (vonkajší vplyv BE2) vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej a statickej elektriny,
- e) elektrická inštalácia v priestore s nebezpečenstvom výbuchu (vonkajší vplyv BE3) vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej a statickej elektriny,
- f) elektrická inštalácia v prostredí s extrémnou korozívnou agresivitou alebo s trvalým vplyvom korozívnych látok (vonkajší vplyv AF4) vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny,
- g) elektrická inštalácia v priestore s mimoriadnym nebezpečenstvom zásahu elektrickým prúdom v mokrom prostredí s vonkajším vplyvom AD3 až AD8 alebo dotykom s potenciálom zeme s vonkajším vplyvom BC3 a BC4 vrátane ochrany pred účinkami

atmosférickej elektriny,

h) elektrická inštalácia v miestnosti na zdravotnícke účely vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej a statickej elektriny okrem všeobecnej vyšetrovne a priestoru s požiadavkami P0, P1 a P2 definovanými podľa osobitných predpisov pre zdravotnícke zariadenie,

i) elektrická inštalácia v objekte určenom na zhromažďovanie viac ako 250 osôb v jednom priestore vrátane ochrany pred účinkami atmosférickej elektriny.

B. Technické zariadenia elektrické skupiny B sú:

Technické zariadenia elektrické nezaraďené do skupiny A s prúdom alebo napätím, ktoré nie sú bezpečné.

C. Technické zariadenia elektrické skupiny C sú:

Technické zariadenia elektrické nezaraďené do skupiny A a skupiny B.

5.1.4 IV. ČASŤ ROZDELENIE TECHNICKÝCH ZARIADENÍ PLYNOVÝCH

A. Technické zariadenia plynové skupiny A podľa druhu sú zariadenia pracujúce s nebezpečnými plynmi určené na

a) výrobu plynu s jednotkovým výkonom vyšším ako 10 Nm³/h vrátane zariadenia upravujúceho zloženie plynu na technické hodnoty vyžadované osobitným predpisom alebo odberateľom,

b) skladovanie plynu s pretlakom plynu do 0,05 MPa vrátane s vnútorným objemom nad 100 m³, napríklad v plynojeme a zásobníku,

c) plnenie kovových tlakových nádob na dopravu plynov s výkonom nad 10 Nm³/h,

d) zásobovanie plynom z kovových tlakových nádob stabilných alebo z kovových tlakových nádob na dopravu plynov (tlaková stanica) s výkonom nad 10 Nm³/h,

e) zvyšovanie tlaku plynu s výstupným pretlakom plynu nad 0,4 MPa,

f) znižovanie tlaku plynu so vstupným pretlakom plynu nad 0,4 MPa,

g) rozvod plynu s tlakom plynu nad 0,4 MPa a acetylénovod,

h) spotrebu plynu spaľovaním s výkonom jednotlivého zariadenia alebo so súčtom výkonov jednotlivých zariadení tvoriacich funkčný celok nad 0,5 MW vrátane zariadenia

na výrobu ochranných atmosfér pri tepelnom spracúvaní,

i) chladenie a mrazenie s množstvom plynu na chladenie nad 25 kg.

B. Technické zariadenia plynové skupiny B podľa druhu sú zariadenia pracujúce s nebezpečnými plynmi, ktoré sú určené na

a) výrobu plynu s jednotkovým výkonom do 10 Nm³/h vrátane,

b) skladovanie plynu s pretlakom plynu do 0,05 MPa vrátane s vnútorným objemom do 100 m³, napríklad v plynojeme a zásobníku,

c) plnenie kovových tlakových nádob na dopravu plynu s výkonom do 10 Nm³/h vrátane,

d) zásobovanie plynom z kovových tlakových nádob stabilných alebo z kovových tlakových nádob na dopravu plynu (tlaková stanica) s výkonom do 10 Nm³/h vrátane, ak umožňujú pripojiť viac ako dve fľaše na dopravu plynov,

e) zvyšovanie tlaku plynu s výstupným pretlakom plynu do 0,4 MPa vrátane,

f) znižovanie tlaku plynu so vstupným pretlakom plynu do 0,4 MPa vrátane s výkonom nad 25 Nm³/h okrem zariadení zahrnutých v skupine B písm. g),

g) rozvod plynu vrátane regulačného zariadenia na prípojke plynu s výkonom odberného plynového zariadenia do 25 Nm³/h vrátane so vstupným pretlakom plynu do 0,4 MPa vrátane, okrem acetylénovodu,

h) spotrebu plynu spaľovaním s výkonom jednotlivého zariadenia alebo so súčtom výkonov jednotlivých zariadení tvoriacich funkčný celok od 5 kW do 0,5 MW vrátane zariadenia na výrobu ochranných atmosfér pri tepelnom spracúvaní a spotrebiča, pri ktorom sa vyžaduje napojenie na odťah spalín,

i) chladenie a mrazenie s množstvom plynu na chladenie od 3 kg do 25 kg vrátane.

C. Technické zariadenia plynové skupiny C podľa druhu sú:

a) technické zariadenia pracujúce s nebezpečným plynom nezaradené do skupiny A alebo skupiny B,

b) technické zariadenia pracujúce s ostatnými plynmi.

5.2 PRÍLOHA Č. 2 vyhlášky č. 508/2006 Z.z.

OBSAH KONŠTRUKČNEJ DOKUMENTÁCIE VYHRADENÉHO TECHNICKÉHO

ZARIADENIA

A. Konštrukčná dokumentácia obsahuje

a) meno, priezvisko a miesto podnikania výrobcu, ak ide o fyzickú osobu, a názov, sídlo, identifikačné číslo organizácie a právnu formu výrobcu, ak ide o právnickú osobu,

b) charakteristiku technického zariadenia vrátane rozdelenia do skupín podľa druhu podľa § 4 a prílohy č. 1,

c) všeobecný popis technického zariadenia, jeho funkciu a základné technické parametre podľa prílohy č. 4 písm. g),

d) celkový výkres technického zariadenia a výkresy ovládacích obvodov, najmä schémy elektrického zapojenia, hydraulických alebo pneumatických rozvodov, ako aj príslušné popisy a vysvetlenia potrebné na pochopenie prevádzky technického zariadenia vrátane príslušných údajov a parametrov prístrojov, vedení, potrubí, meracích, regulačných a zabezpečovacích prvkov,

e) výkresy hlavných celkov technického zariadenia doplnené výpočtami dôležitých konštrukčných častí a mechanizmov, výsledkami skúšok, certifikátmi, ktoré sú potrebné na overenie zhody zariadenia so základnými požiadavkami na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,

f) dokumentáciu o posúdení rizík vrátane zoznamu základných požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ktoré platia pre technické zariadenie, popisu použitých ochranných opatrení na vylúčenie označených nebezpečenstiev alebo na zmenšenie rizík a podľa potreby aj označenia neodstrániteľných rizík súvisiacich s technickým zariadením,

g) zoznam predpisov, technických noriem a iných technických špecifikácií uvádzajúcich základné požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci týkajúcich sa technického zariadenia a podľa potreby s výpisom odlišností a popisom spôsobu riešenia z hľadiska zaistenia bezpečnosti technického zariadenia,

h) návod na použitie technického zariadenia vrátane zásad na vykonávanie skúšok technického zariadenia a kritérií ich úspešnosti,

i) prípadné technické správy s výsledkami skúšok, ktoré vykonal výrobca alebo výrobcom určená osoba,

j) podľa potreby aj kópie ES vyhlásení o zhode pre zariadenia alebo iné výrobky začleňované do technického zariadenia.

B. Konštrukčná dokumentácia vyhradeného technického zariadenia tlakového a vyhradeného technického zariadenia plynového obsahuje okrem požiadaviek uvedených v bode A aj

- a) názov pracovnej látky, jej fyzikálne a chemické vlastnosti,
- b) výkresy tlakových a dôležitých konštrukčných častí v mierke spolu s údajmi potrebnými na pevnostný výpočet,
- c) pevnostné výpočty a ďalšie výpočty konštrukčných častí a bezpečnostného príslušenstva podľa bezpečnostnotechnických požiadaviek,
- d) náčrt zapojenia technického zariadenia z hľadiska parametrov vstupov a výstupov pracovnej látky vo všetkých priestoroch, ak je to pre úplnosť údajov potrebné.

C. Konštrukčná dokumentácia trvalej dráhy žeriava obsahuje

- a) meno, priezvisko a miesto podnikania výrobcu, ak ide o fyzickú osobu, a názov, sídlo, identifikačné číslo organizácie a právnu formu výrobcu, ak ide o právnickú osobu,
- b) charakteristiku dráhy vrátane zariadenia do výrobnjej skupiny,
- c) výkresy zostáv a podzostáv a súpis použitého materiálu,
- d) statický výpočet,
- e) technickú správu so zásadami vykonávania kontrol a kritériami ich úspešnosti, zoznamom použitých predpisov a technických noriem.

D. Konštrukčná dokumentácia dočasnej dráhy žeriava výložníkového typu obsahuje

- a) meno, priezvisko a miesto podnikania výrobcu, ak ide o fyzickú osobu, a názov, sídlo, identifikačné číslo organizácie a právnu formu výrobcu, ak ide o právnickú osobu,
- b) technickú správu s lehotami a rozsahom kontrol v prevádzke, kritériami ich úspešnosti, zoznamom použitých predpisov a technických noriem,
- c) doklad o únosnosti a vlastnostiach podložia,
- d) celkový výkres obsahujúci celkovú situáciu,
- e) výkresy podzostáv obsahujúce priečne rezy, údaje o žľabe pre vlečný napájací kábel,

umiestnení a vyhotovení narážok, vypínacích líšt koncových vypínačov, uzemnení dráhy, umiestnení hlavného vypínača napájacieho vedenia a súpis použitého materiálu.

5.3 PRÍLOHA 3 VYHLÁŠKY Č. 508/2006 Z.z.

OBSAH SPRIEVODNEJ TECHNICKEJ DOKUMENTÁCIE VYHRADENÉHO TECHNICKÉHO ZARIADENIA

Sprievodná technická dokumentácia vyhradeného technického zariadenia obsahuje

a) údaje identifikujúce výrobcu alebo dodávateľa, základné údaje o technickom zariadení najmenej v rozsahu prílohy č. 4 a charakteristiku prostredia, v ktorom môže zariadenie pracovať,

b) pokyny na používanie alebo odkazy na predpisy, ktoré obsahujú

1. prípustný spôsob používania,
2. návod na obsluhu, nastavovanie, údržbu, opravy, prehliadky a skúšky vrátane výkresov a schém potrebných na vykonávanie týchto činností a ochranných opatrení, ktoré sa musia vykonať pri týchto činnostiach,
3. požiadavky na vedenie technickej dokumentácie a dokladov,
4. požiadavky na odbornú spôsobilosť osôb vykonávajúcich obsluhu, nastavovanie, údržbu, opravy, prehliadky a skúšky,
5. návod na montáž, vyskúšanie a podmienky uvedenia technického zariadenia do prevádzky,
6. požiadavky na zabezpečenie stability technického zariadenia počas prepravy, montáže, používania, počas skúšania, počas predvídateľných porúch, demontáže a podľa potreby aj v čase mimo jeho prevádzky,
7. zoznam náhradných dielov a príslušenstva,

c) preberacie dokumenty, a to

1. pasport, revíziu knihu alebo iný dokument technického zariadenia v rozsahu určenom bezpečnostnotechnickými požiadavkami,
2. odborné stanovisko k dokumentácii, ak bolo vydané,
3. doklad o súlade technického zariadenia s bezpečnostnotechnickými požiadavkami,
4. osvedčenie o typovej skúške technického zariadenia, ak bola vykonaná,
5. osvedčenie o úradnej skúške alebo inej skúške vykonanej oprávnenou právnickou osobou alebo o skúške vykonanej revíznym technikom výrobcu alebo revíznym technikom,
6. atesty, certifikáty a iné.

5.4 PRÍLOHA 4 VYHLÁŠKY Č. 508/2006 Z.z.

EVIDENCIA VYHRADENÉHO TECHNICKÉHO ZARIADENIA

Evidencia vyhradeného technického zariadenia obsahuje

- a) názov vyhradeného technického zariadenia,
- b) typové označenie,
- c) meno, priezvisko a miesto podnikania výrobcu, ak ide o fyzickú osobu, a názov, sídlo, identifikačné číslo organizácie a právnu formu výrobcu, ak ide o právnickú osobu,
- d) výrobné číslo,
- e) rok výroby,
- f) umiestnenie,
- g) základné technické parametre, ktoré sú:

1. pre tlakovú nádobu:

- a. najvyšší pracovný tlak,
- b. skúšobný tlak,
- c. najvyššia a najnižšia pracovná teplota,
- d. vnútorný objem,
- e. základné technické parametre bezpečnostného príslušenstva,

2. pre kotol:

- a. výhrevná plocha kotla v m²,
- b. výkon kotla (množstvo vyrábanej pary v t/h alebo MW),
- c. teplota napájacej vody a výstupná teplota pary alebo vody,
- d. druh paliva,

3. pre vyhradené technické zariadenie zdvíhacie:

- a. nosnosť a pre pohyblivé schody, chodníky a vleky prepravná kapacita,
- b. zdvih,
- c. menovitá rýchlosť,
- d. rozpätie, vyloženie,
- e. ovládanie,
- f. druh pohonu,

4. pre žeriavovú dráhu:

- a. dovoľené zaťaženie,
- b. dĺžka,
- c. rozchod,
- d. výšková úroveň,

5. pre vyhradené technické zariadenie elektrické:

- a. menovité napätie a prúd,
- b. menovitý výkon alebo príkon,
- c. krytie vzhľadom na prostredie a vonkajší vplyv (vyhotovenie),

6. pre vyhradené technické zariadenie plynové:

- a. druh plynu,
- b. pretlak plynu,

- c. prietok plynu pre zdroj plynu alebo regulačnú stanicu,
- d. dĺžka (pre plynovod mimo plynárenského zariadenia),
- e. výkon pre spotrebiče,
- f. obsah chladiva pre chladiaci okruh,

7. potrubné systémy uvedené v prílohe č. 1 I. časti skupine A písm. e) a g) a skupine B písm. e):

- a. najvyšší pracovný pretlak,
- b. najvyššia pracovná teplota,
- c. skúšobný pretlak,
- d. výpočtový pretlak,
- e. menovitá svetlosť DN a pri čerpadlách výkon,
- f. pracovná látka,
- g. dĺžka potrubia.

V texte sú uvedené 4 prílohy a v skutočnosti ich je 11.

6 Obsluha nízkotlakových kotolní v zmysle vyhl. č. 25/1984 Zb. v znení neskorších predpisov(vyhl. č. 75/1996 Z. z.)

Prevádzkovateľ je povinný:

- a) prevádzkovať kotly v súlade s prevádzkovým poriadkom,
- b) určiť v kotolniach trvalú alebo občasnú obsluhu s prihliadnutím na výkon kotolne,
- c) vykonávať preventívne a prevádzkové údržby kotolní,
- d) dozerať, aby sa v kotolniach nevykonávali práce, ktoré nesúvisia s ich prevádzkou a údržbou, a aby sa v nich nezdržovali nepovolané osoby,
- e) zabezpečiť obsluhu kotlov odborne a zdravotne spôsobilými kuričmi,
- f) zabezpečiť praktický zácvik, skúšku a overovanie vedomostí kuriča,
- g) zabezpečiť určené lekárske prehliadky kuričov,
- h) viesť v kotolniach prevádzkový denník,
- i) označiť dvere do kotolní bezpečnostnou tabuľkou s nezmazateľným nápisom „Kotolňa - nezamestnaným vstup zakázaný“,
- j) zabezpečiť vykonanie odborných prehliadok kotolní,
- k) odstraňovať závady a nedostatky zistené pri prehliadkach kotolní a pri revíziách,
- l) zisťovať prítomnosť oxidu uhoľnatého v lehotách určených prevádzkovým poriadkom,
- m) uschovávať prevádzkový denník aspoň po dobu troch rokov,
- n) nízkotlaková kotolňa musí byť vybavená snehovým hasiacim prístrojom (S5).

V každej kotolni musí byť prevádzkový denník, do ktorého sa zapisuje:

- a) deň a hodina zakúrenia v kotloch,
- b) začiatok a koniec každej zmeny,

- c) prevádzkové údaje (tlak pary, teplota vody, množstvo vody) v rozsahu a lehotách určených prevádzkovým poriadkom,
- d) teplota vonkajšieho vzduchu,
- e) údaje o závadách a poruchách a o ich odstránení,
- f) údaje o neobvyklých javoch alebo mimoriadnych prevádzkových podmienkach a o ich odstránení,
- g) deň a hodina odstavenia kotlov,
- h) údaje o vykonaných údržbárskych prácach v kotolniach,
- i) výsledky prítomnosti oxidu uhoľnatého,
- j) iné dôležité údaje,
- k) podpis kuriča.

7. Základné zásady zaistenia bezpečnosti práce technických zariadení určených vyhláškou č. 59/1982 Zb. v znení neskorších predpisov

7.1 Všeobecné požiadavky:

- a) stroje, technické zariadenia a VTZ sa môžu uviesť do prevádzky len vtedy, ak zodpovedajú príslušným predpisom, a po vykonaní predpísaných skúšok, kontrol a revízií, ku každému stroju, strojnému zariadeniu musí byť u zamestnávateľa k dispozícii **návod na obsluhu**,
- b) počas prevádzky strojov, zariadení a VTZ sa musia vykonávať ich pravidelné kontroly, skúšky, revízie, údržby a opravy. Zamestnávateľ vyhotovuje predpisy s uvedením termínov pre výkon revízií, kontrol a skúšok VTZ,
- c) pracoviská, stroje a technické zariadenia s nebezpečím ohrozenia osôb musia byť vybavené bezpečnostným označením, prípadne bezpečnostnou farbou, značkou, tabuľkami. Bezpečnostné označenie, farba, značky nenahrádzajú ochranné zariadenia a musia sa dať rozpoznať,
- d) pracoviská sa musia udržiavať v stave, ktorý neohrozuje bezpečnosť osôb,
- e) podlahy musia byť rovné a odolné proti poškodeniu,
- f) všetky otvory alebo nebezpečné priehlbiny v podlahách musia byť zakryté alebo ohradené. Poklopy musia byť osadené tak, aby sa nedali samovoľne odsunúť alebo uvoľniť a musia byť zapustené do rovnakej úrovne okolitej podlahy,
- g) brány sa musia dať vo všetkých polohách bezpečne a ľahko ovládať, musia byť umiestnené tak, aby otvorené krídla neohrozovali premávku na príľahlých komunikáciách a priestoroch, aby pri otvorení boli krídla zabezpečené proti samovoľnému zatvoreniu,
- h) komunikácie musia mať rovný povrch a nesmú byť šmyklivé,
- i) šachta alebo iné nebezpečné otvory povrchu komunikácii musia byť zakryté poklopmi alebo mrežami,

- j) pri jednotlivých strojoch a zariadeniach musí byť dostatočný manipulačný priestor umožňujúci bezpečne vykonávať všetky obvyklé pracovné operácie, vrátane nastavovania, údržby, prísunu materiálu a odkladanie obrobkov alebo výrobkov,
- k) potrubia musia byť chránené proti mechanickým a chemickým vplyvom,
- l) potrubia musia byť označené bezpečnostným označením podľa druhu dopravných látok,
- m) pracovné priestory vnútri budov musia byť osvetlené tak, aby prostredie zodpovedalo druhu a bezpečnosti vykonávanej práce.

7.1.1 Stroje a zariadenia:

- a) stroje alebo ich časti, ktoré sa pohybujú aj po odpojení hnacej sily, ak by mohli byť zdrojom úrazu, musia mať účinnú brzdu,
- b) stroje rotujúcimi nástrojmi musia byť zabezpečené proti samovoľnému uvoľneniu nástrojov,
- c) pohybujúce sa časti strojov, ktoré z technologického dôvodu nemožno úplne zakryť, musia mať zakryté čo najväčšiu časť svojho povrchu a ponechané iba nevyhnutne potrebnú medzeru na prísun spracúvaného materiálu,
- d) ak je pri práci nebezpečenstvo úletu častíc, materiálov, nástrojov alebo odstrekúvanie kvapalín, musia mať stroje ochranné zariadenia,
- e) zariadenia strojov určené na ich uvedenie do chodu a vypnutie (ovládače) sa musia dať ovládať z miesta obsluhy strojov tak, aby ich funkcia bola spoľahlivá a nepripúšťali samovoľné, prípadne náhodné spustenie stroja do chodu. Hlavné vypínače sa musia dať ľahko dosiahnuť zo stanovišta obsluhy a musia byť označené bezpečnostnými značkami,
- f) ochranné zariadenia pri strojoch musia zabrániť prístupu osôb do nebezpečného priestoru,
- g) pri oprave a údržbe musia byť stroje zabezpečené proti nežiadúcemu uvedeniu do chodu,
- h) stroje sa môžu čistiť za chodu, iba ak je zabránený styk pracovníka s pohybujúcimi sa časťami strojov,
- i) strojoch, technických zariadeniach a technológiách sa musí viesť predpísaná prevádzková technická dokumentácia,
- j) uviesť do prevádzky a počas prevádzky strojov a zariadení sa musia vykonať ich predpísané kontroly, skúšky, revízie, údržba a opravy,
- k) pracoviská, stroje a technické zariadenia s nebezpečenstvom ohrozenia osôb musia byť vybavené bezpečnostným zariadením,
- l) výrobné a prevádzkové priestory, pri ktorých v dôsledku výskytu horľavín a iných médií je zvýšené nebezpečenstvo výbuchu a havárií, musia mať určené konkrétne opatrenia na likvidáciu následkov výbuchu alebo havárie,
- m) v dokumentáciách stavieb sa musí určiť spôsob zaistenia bezpečnosti pri práci pre výstavbu i budúcu prevádzku,

- n) výrobné a prevádzkové budovy sa musia udržiavať v stave, ktorý neohrozuje bezpečnosť osôb,
- o) podlahy musia byť rovné a odolné proti poškodeniu,
- p) všetky otvory alebo nebezpečné priehlbiny v podlahách musia byť zakryté alebo ohradené,
- q) brány sa musia dať vo všetkých polohách bezpečne a ľahko ovládať, musia byť umiestnené tak, aby otvorené krídla neohrozovali premávku na príľahlých komunikáciách a priestoroch a aby pri otvorení boli krídla zabezpečené proti samovoľnému zatvoreniu,
- r) zdvižná a sklopná brána musí mať zabezpečovací mechanizmus proti náhlemu spadnutiu,
- s) šachty alebo iné nebezpečné otvory povrchu komunikácií musia byť zakryté poklopmi alebo mrežami, ktorých šírka otvoru nepresiahne 30 mm a ktorých nosnosť musí zodpovedať ich prevádzkovému zaťaženiu,
- t) najmenšia šírka schodišťových ramien musí byť 1,1 m,
- u) voľné strany schodov a odpočívadiel musia byť vybavené zábradlím,
- v) každé schodišťové rameno musí mať záchytné držadlo aspoň na jednej strane.

7.1.2 Pevné rebríky

- a) pevné rebríky musia byť zhotovené z takého materiálu a ukotvené tak, aby nemohlo dôjsť k ich deformáciám ani výkyvom,
- b) rebrík musí mať jednotnú vzdialenosť priečok 0,33 m,
- c) medzi rebríkom a akoukoľvek konštrukciou na strane výstupu sa musí ponechať voľný priestor najmenej 0,7 m,
- d) medzi priečkami a stenou alebo inou konštrukciou na strane odvrátenej od výstupu sa musí ponechať voľný priestor najmenej 0,18 m.

7.1.3 Podchody a priechody

- a) podchody a priechody musia mať výšku najmenej 2,1 m a šírku najmenej 1,1 m pod vystupujúcimi konštrukčnými prvkami, najmä však pod zaveseným potrubím,
- b) káblowymi lávkami, svietidlami atd. musí byť vo všetkých priestoroch, kde sa zdržiavajú alebo prechádzajú osoby, dodržaná výška určená pre podchody.

7.1.4 Nakladacie a vykladacie rampy

- a) voľné okraje nakladacích a vykladacích rámp vrátane schodišťa musia mať bezpečnostné označenie,
- b) rampy, ktoré slúžia ako komunikácie pre chodcov, musia mať z voľnej strany snímateľné zábradlie.

7.1.5 Zábradlia musia byť zriadené

- a) pri komunikáciách s nerovnakou úrovňou, ak je rozdiel úrovní väčší ako 0,5 m,

- b) na voľných okrajoch lávok a galérií, okolo nezakrytých otvorov, na schodištiach a vyrovnávacích rampách,
- c) ak hrozí nebezpečenstvo zošmyknutia osôb, prípadne nebezpečenstvo pádu predmetu, musí mať zábradlie pri podlahe ochrannú lištu s najmenšou výškou 0,1 m.

7.1.6 Priemyselné rozvody a vedenia

- a) potrubia musia byť chránené proti mechanickým vplyvom, korózii a iným chemickým vplyvom
- b) potrubia musia byť označené bezpečnostným označením podľa druhu dopravovaných látok.

7.1.7 Pracovné prostredie

- a) komunikácie, pracoviská a nebezpečné miesta musia byť po zotmení alebo pri zníženej viditeľnosti osvetľované z umelých zdrojov,
- b) v miestach s nebezpečenstvom výbuchu alebo požiaru musia byť všetky vzduchotechnické zariadenia zhotovené z nehorľavých látok a v neiskrivej úprave a trvale udržiavané v prevádzkyschopnom stave.

7.1.8 Stroje a strojové zariadenia

- a) stroje musia byť konštruované a vyrobené tak, aby boli dostatočne stabilné, aby bezpečne zniesli predpokladané zaťaženie a namáhanie v predpokladaných prevádzkových podmienkach a aby nikoho neohrozovali vibráciami, hlukom, uvoľnením, pádom, sklopením, zošmyknutím a pod., ani pri poruche alebo prerušení dodávky energie,
- b) k zbiehajúcim sa, strihajúcim, tlačným alebo iným nebezpečným miestam strojov, ktoré by ohrozovali pracovníkov, ak by ostali voľne prístupné, sa musí zamedziť prístup alebo použiť ochranné zariadenie,
- c) Stroje alebo ich časti, ktoré sa pohybujú aj po odpojení hnacej sily, ak by mohli byť zdrojom úrazu, musia mať účinnú brzdu,
- d) pohybujúce sa časti strojov, ktoré z technologického dôvodu nemožno úplne zakryť, musia mať zakrytú čo najväčšiu časť svojho povrchu a ponechanú iba nevyhnutne potrebnú medzeru na prísun spracovania materiálu,
- e) ak je pri práci nebezpečenstvo úletu častíc, materiálov, nástrojov alebo odstrekúvania kvapalín, musia mať stroje ochranné zariadenie,
- f) pri používaní strojov a technických zariadení v blízkosti elektrického vedenia musia byť splnené tieto požiadavky :
 - a/ samostatné stroje a zariadenia, ktorých vonkajší rozmer sa pri práci alebo pri preprave nemení, môžu sa používať pri práci (podjazde) pod elektrickým vedením a v jeho blízkosti, len ak budú dodržané predpísané bezpečnostné vzdialenosti stroja alebo zariadenia a pracovníka od elektrického vedenia,
 - b/ žeriavy a iné podobné zariadenia (bagre, nakladače, hydraulické ruky a pod.) musia byť umiestnené tak, aby v akejkoľvek polohe všetky ich časti boli mimo ochranného pásma elektrického vedenia, ak nie je bezpečnosť

práce zaistená iným spôsobom (vypnutie vedenia, signalizácia pracovníkom a pod.).

Ochranné zariadenia pri strojoch

- a) ochranné zariadenia musia zabrániť prístupu osôb do nebezpečného priestoru,

ochrannými zariadeniami sú najmä:

- a) ochranné kryty (pevné, pohyblivé)
- b) zariadenia vymedzujúce polohu tela,
- c) bezdotykové ochranné zariadenia,
- d) blokovacie a poistné zariadenia,

Obrábanie kovov

- a) Rotujúce upínacie zariadenia a nástroje použité pri strojoch na trieskové obrábanie kovov musia byť vyhotovené tak, aby sa pri brzdení alebo opačnom smere otáčania samovoľne neuvoľnili

7.2 Nástadie a pracovné pomôcky

7.2.1 Ručné nástadia

- a) rúčky, rukoväte, poriská a iné miesta, kde treba nástadie uchopiť, musia byť hladko opracované a vhodne tvarované,
- b) rúčky, rukoväte a poriská musia byť zabezpečené proti uvoľneniu,
- c) úderné plochy a hroty nástadia nesmú mať ostrap alebo trhliny,
- d) v prostredí a na pracovisku, kde je nebezpečenstvo výbuchu, musí sa používať nástadie z neiskrivého materiálu,
- e) kladivá, sekáče, pritužovače a podobné nástadie určené na prácu s kaleným alebo inak tepelne spracovaným materiálom nesmú byť zhotovené z materiálu, ktorý sa odštepuje,
- f) kliešte ktoré sa používajú na uchopenie alebo pridržiavanie materiálu pri kovaní, musia mať tvar zodpovedajúci tvaru kovaného materiálu.

7.2.2 Mechanické ručné nástadie

- a) musí byť vyhotovené tak, aby zaistovalo bezpečné upínanie nástroja a aby nepripúšťalo styk obsluhy s pohybujúcimi sa časťami mechanického ústrojenstva, prípadne nástroja
- b) spúšťacie a zastavovacie ovládače sa musia dať ľahko a rýchlo ovládať a nesmú umožňovať, náhodné spustenie mechanického ručného nástadia alebo zaseknutie príslušného ovládača, ak je nástadie v chode,
- c) časti slúžiace na uchopenie a držanie musia byť tvarované tak, aby u pracovníkov nedochádzalo k nadmernej únave a deformáciám rúk,

- d) dvojčelustové skľučovadlá sa nesmú používať na upínanie nástrojov s rotačným pohybom,
- e) nastavovanie, čistenie, mazanie a opravy mechanického náradia sa smú robiť iba vtedy, ak sa s ním nepracuje,
- f) pri používaní mechanického náradia sa musia chrániť pohyblivé privody elektrického prúdu, stlačeného vzduchu a inej energie vhodným spôsobom proti poškodeniu,
- g) mechanické ručné náradie sa smie odkladať, prenášať alebo opúšťať iba vtedy, keď nie je v chode,

7.2.3 Pneumatické náradie

- a) rýchlospojky s poškodeným bajonetovým uzáverom alebo tesnením sa nesmú používať,
- b) odbočka potrubia na upevnenie gumovej hadice musí mať vzduchový kohút alebo samouzatvárací ventil,
- c) pri používaní pneumatického náradia nesmie tlak vzduchu prekročiť určené hodnoty,
- d) pneumatické nástroje sa nesmú po použití uvoľňovať vystreľovaním,
- e) hadice sa musia pred pripojením na pneumatické náradie prefúknuť stlačeným vzduchom,
- f) prietoku vzduchu sa nesmie zabraňovať ohýbaním hadíc,
- g) hadice musia byť na nátrubku zabezpečené sponou proti zošmyknutiu,
- h) pred vykonávaním akýchkoľvek úprav alebo opráv sa na pneumatickom náradí musí uzavrieť privod vzduchu a z hadice sa musí vypustiť vzduch.

7.3 Základné zásady pre prácu na elektrických zariadeniach

- a) obsluhovať a pracovať na častiach elektrických zariadení „NN“ všetkého druhu pod napätím a „VN“ a „VVN“ bez napätia sám a v blízkosti týchto častí pod napätím, môžu pod dohľadom osoby známej v elektrotechnickom odbore len za podmienok uvedených vo vyhláske MPSV a R SR č. 508/2009 Z. z.,
- b) na zariadeniach „NN“ pod napätím sa nesmie pracovať s mokрыmi rukami, v mokrej obuvi alebo v styku s nulovými alebo zemnenými vodivými predmetmi,
- c) pri práci pod napätím, sa musia používať predpísané pracovné ochranné pomôcky pre jednotlivý druh napätia alebo zo stanovišťa izolovaného pre dané napätie,
- d) práce na zariadeniach „VN“ a „VVN“ sa môžu vykonávať len na príkaz, ktorý vydáva osoba, ktorá bezprostredne riadi prevádzku a údržbu tohoto zariadenia,
- e) každé opravované elektrické zariadenie musí byť pred opravou odpojené zo všetkých strán možného zapojenia a zabezpečenie v mieste vypnutia výstražnou tabuľkou „Na zariadení sa pracuje!“,
- f) po vypnutí je treba vypnutý stav skontrolovať spoľahlivým a bezpečným spôsobom, a to na všetkých troch vodičoch.

8 Niektoré základné nariadenia vlády, ktoré riešia oblasť BOZP

8.1 Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov

Predmet úpravy

Nariadenie upravuje minimálne bezpečnostné a zdravotnícke požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri používaní pracovných prostriedkov zamestnancami.

8.2 Vymedzenie základných pojmov

Na účely tohto nariadenia vlády

- a) pracovný prostriedok - stroj, zariadenie, prístroj alebo nástroj, ktorý sa používa pri práci,
- b) používanie pracovného prostriedku - každá činnosť týkajúca sa pracovného prostriedku (zapínanie, vypínanie, používanie, preprava, oprava, prestavba, údržba alebo čistenie),
- c) zóna nebezpečenstva - oblasť vnútri pracovného prostriedku alebo v okolí pracovného prostriedku, v ktorej je ohrozená bezpečnosť alebo zdravie zamestnanca, ak sa v nej nachádza (mechanické, hluk, vibrácie, atď.),
- d) ohrozený zamestnanec - ktorý sa celkom alebo čiastočne nachádza v zóne nebezpečenstva,
- e) obsluha pracovného prostriedku - zamestnanec poverený používať pracovný prostriedok a jeho činnosť pri používaní pracovného prostriedku.

8.3 Podrobnosti o podmienkach používania pracovného prostriedku

- (1) Zamestnávateľ vykoná potrebné opatrenia, aby pracovný prostriedok, bol na príslušnú prácu vhodný, aby bolo zaistené BOZP zamestnanca.
- (2) Ak nie je možné v plnom rozsahu zaistiť BOZP je zamestnávateľ povinný zabezpečiť vykonanie opatrení, aby čo najviac obmedzil nebezpečenstvo.
- (3) Zamestnávateľ zabezpečí, aby sa pracovný prostriedok používal v súlade s požiadavkami uvedenými v prílohe č. 1.
- (4) Zamestnávateľ zabezpečí, aby pracovný prostriedok, ktorý na používanie zamestnancovi po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia vlády, vyhovoval:
 - a) ustanoveniam príslušných právnych predpisov,
 - b) minimálnym požiadavkám uvedeným v prílohe č. 2, ak sa nedajú použiť iné právne predpisy alebo ak sa dá iný právny predpis použiť iba čiastočne.
- (5) Zamestnávateľ vykoná opatrenia na zabezpečenie primeranej údržby, aby pracovný prostriedok po celý čas jeho používania mal úroveň podľa odseku 4.

8.4 Kontrola pracovného prostriedku

- (1) Zabezpečenie pracovného prostriedku po inštalovaní, pred jeho prvým použitím, alebo po premiestnení. Kontrola oprávnenými osobami podľa osobitných predpisov (vyhl. č. 508/2009 Z. z.)

(2) Používanie pracovného prostriedku v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho stav, zamestnávateľ zabezpečí :

- a) pravidelné kontroly a ak je potrebné aj príslušnej skúšky oprávnenou osobou,
- b) kontroly oprávnenou osobou pri výnimočných okolnostiach (zmena vykonávanej práce, porucha, havária, dlhá prestávka v používaní pracovného prostriedku).

(3) Zamestnávateľ uschováva záznamy o výsledku kontroly. Pracovný prostriedok musí byť v mieste jeho používania vybavený príslušnými dokladmi o vykonaní poslednej kontroly.

(4) Vykonávanie kontrol pracovného prostriedku určujú osobitné predpisy (vyhl. č. 508/2009 Z. z.). Pri pracovnom prostriedku, na ktorý sa osobitný právny predpis nevzťahuje, určí rozsah a periodicitu kontroly zamestnávateľ.

8.5 Pracovný prostriedok s osobitným nebezpečenstvom

8.5.1 Opatrenia zamestnávateľa:

- a) aby pracovný prostriedok používal len ním poverený zamestnanec,
- b) opravy, prestavbu, údržbu len oprávnený zamestnanec alebo iná oprávnená osoba.

8.5.2 Ergonómika

Pri uplatňovaní minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci zamestnávateľ zohľadňuje pracovnú pozíciu, polohu tela zamestnanca a ergonomické princípy.

8.5.3 Oboznamovanie a informovanie zamestnanca

(1) Zamestnávateľ preukázateľne vykoná opatrenia, aby zamestnanec bol oboznámený a informovaný o používaní pracovného prostriedku v súlade s osobitným predpisom (zákon č. 124/2006 Z.z.)

(2) Informácia a písomný návod musia obsahovať:

- a) podmienky na používanie pracovného prostriedku,
- b) predvídateľné mimoriadne situácie.

(3) Informácia a písomný návod podľa odseku 2 budú obsahovať závery zo skúseností pri používaní pracovného prostriedku.

(4) Zamestnávateľ preukázateľne oboznámi zamestnanca s nebezpečenstvami, ktoré môžu ohroziť jeho a pracovný prostriedok v pracovnom priestore a s účinkami pracovného prostriedku aj keď jeho priamo nepoužíva.

(5) Zamestnávateľ preukázateľne vykoná opatrenia, aby:

a) zamestnanec poverený používaním pracovného prostriedku bol vyškolený primerane k nebezpečenstvám,

b) oprávnený zamestnanec, ktorý vykonáva činnosti podľa § 5 písm. b), bol osobitne vyškolený.

(6) Oboznámenie, informácie a písomné návody na obsluhu musia byť pre zamestnanca zrozumiteľné.

8.5.4 Účasť zamestnancov

Zamestnávateľ umožní zamestnancom a zástupcom zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v súlade s osobitným predpisom (zákon č. 124/2006 Z. z.) zúčastňovať sa na riešení problematiky

9 Nariadenie vlády Slovenskej republiky 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami

9.1 Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri práci s bremenami

9.1.1 Predmet úpravy

Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci s bremenami, pri ktorej je riziko poškodenia podporno-pohybovej sústavy, najmä chrbtice.

9.1.2 Práca s bremenami

Prácu s bremenami - ručná manipulácia (prenášanie bremena vrátane ľudí a zvierat jedným zamestnancom alebo viacerými zamestnancami, držanie, podopieranie, zdvíhanie, ukladanie, tlačenie, ťahanie, nesenie, ktoré z dôvodu charakteristík bremena alebo nepriaznivých ergonomických podmienok predstavujú riziko poškodenia podporno-pohybovej sústavy, najmä chrbtice.

9.1.3 Všeobecné ustanovenia

(1) Zamestnávateľ zabezpečí používanie primeraných mechanických prostriedkov, aby sa zamestnanec vyhol práci s bremenami.

(2) Ak je práca s bremenami nevyhnutná, zamestnávateľ preukázateľne vykoná opatrenia, a zamestnancov vybaví takými prostriedkami, aby sa vylúčilo alebo znížilo riziko poškodenia zdravia spojené s prácou s bremenami, uvedené v prílohe č. 1 NV 281/2006 Z.z. a rizikové faktory uvedené v prílohe č. 2. NV 281/2006 Z.z.

9.1.4 Organizácia pracoviska a posúdenie zdravotnej spôsobilosti

Zamestnávateľ zabezpečí pred začatím práce s bremenami:

a) posúdi a vyhodnotí zdravotné podmienky a bezpečnostné podmienky práce so zohľadnením faktorov v prílohe č. 1 NV 281/2006 Z.z.

- b) vylúči alebo zníži riziko poškodenia zdravia vykonávaním opatrení a zoberie do úvahy najmä vlastnosti pracovného prostredia a požiadavky na činnosť v prílohe č. 1,
- c) zohľadní hmotnostné hodnoty uvedené v prílohe č. 3 NV 281/2006 Z.z.
- d) zabezpečí posúdenie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov podľa osobitného predpisu.

9.1.5 Práca s bremenami u žien a mladistvých

(1) Ženy a mladiství, ak je to možné, nevykonávajú pravidelnú dlhodobú prácu s bremenami.

(2) Ak je nevyhnutná, hmotnosť bremien je uvedená v prílohe č. 3. NV 281/2006 Z.z.

9.1.6 Informovanie a školenie

(1) Zamestnanci, zástupcovia zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a odbory - presné informácie o hmotnosti bremena a umiestnení ťažiska bremena.

(2) Zamestnávateľ zabezpečí zaškolenie zamestnancov a ich oboznámenie s prácou s bremenami, so zdravotnými rizikami, ktorým môžu byť vystavení pri nesprávnej manipulácii, s ohľadom na faktory uvedené v prílohách č. 1 a 2 NV 281/2006 Z.z.

10 Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko.

10.1 Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na pracovisko

10.1.1 Pracovisko

Pracoviskom sa na účely tohto nariadenia rozumie miesto, ktoré je určené na výkon práce zamestnancov a akékoľvek iné miesto v priestoroch zamestnávateľa, ku ktorému má zamestnanec prístup počas svojej práce.

10.1.2 Pôsobnosť

Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky pracoviská v odvetviach činnosti výrobnéj a nevýrobnej sféry. Nevzťahuje sa na:

- a) dopravné prostriedky používané mimo pracoviska zamestnávateľa a na pracoviská v dopravných prostriedkoch,
- b) dočasné alebo mobilné pracoviská,
- c) pracoviská, na ktorých sa vykonáva banská činnosť a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov,
- d) rybárske plavidlá,
- e) polia, lesy a iné plody, ktoré sú súčasťou pôdohospodárskeho a lesníckeho pracoviska a sú situované mimo jeho objektov.

10.1.3 Všeobecné požiadavky

Na zaistenie BOZP zamestnancov na pracovisku zamestnávateľ zabezpečí pracovisko tak, aby:

- a) dopravné cesty k núdzovým východom a samotné núdzové východy boli trvalo voľné a mohli sa kedykoľvek používať,
- b) sa vykonávala údržba pracoviska, pracovných prostriedkov a zariadení a aby každá zistená záhada, ktorá má vplyv na bezp. a ochranu zdravia zamestnancov, sa čo najskôr odstránila,
- c) pracovisko, pracovné prostriedky a zariadenia sa pravidelne čistili a udržiavali tak, aby zodpovedali primeranej úrovni hygieny,
- d) bezpečnostné prostriedky a zariadenia určené na prevenciu alebo vylúčenie nebezpečenstiev sa pravidelne udržiavali a kontrolovali s cieľom zabezpečiť ich funkčnosť.

10.1.4 Informovanie zamestnancov

Zamestnávateľ zabezpečí aby zamestnanci, zástupcovia zamestnancov pre BOZP a príslušný odborový orgán boli informovaní o všetkých opatreniach vykonávaných na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku.

11 Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami

11.1 Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky pri práci so zobrazovacími jednotkami

Zobrazovacou jednotkou na účely tohto nariadenia sa rozumie zariadenie s obrazovkou na znázorňovanie abecedno – číslcových alebo grafických znakov, bez ohľadu na použitý spôsob zobrazovania.

Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

- a) zariadenie s obrazovkou v kabíne vodiča alebo v obslužnom mieste stroja,
- b) zariadenie s obrazovkou, ktoré nie je určené na plnenie pracovných úloh,
- c) zariadenie s obrazovkou v obslužnom mieste dopravného prostriedku,
- d) prenosné zariadenie s obrazovkou používané dočasne alebo nepravidelne na pracovisku,
- e) zariadenie s obrazovkou v registračnej pokladnici, a zariadenie vybavené len malým displejom,
- f) písací stroj s displejom.

11.2 Posudzovanie rizík

1) Zamestnávateľ analyzuje pracovné podmienky a hodnotí podmienky na zaistenie BOZP, osobitne z hľadiska záťaže zraku, podporno-pohybovej sústavy a neuropsychického stresu.

2) Zamestnávateľ vykonáva primerané opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov na základe analýzy pracovných podmienok.

Zamestnávateľ zabezpečí pravidelné prerušovanie práce alebo v čase tohto prerušenia zabezpečí inú prácu s cieľom znížiť pracovnú záťaž.

Zamestnanci majú právo na primerané vyšetrenie očí a zraku:

- a) pred zaradením na prácu
- b) v určených časových intervaloch
- c) v prípade zrakových ťažkostí

Zamestnanci majú právo tiež na odborné vyšetrenie pohybového a nervového systému.

12 Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

12.1 Minimálne bezpečnostné a zdravotné požiadavky na stavenisko

Toto nariadenie upravuje minimálne bezpečnostné požiadavky na stavenisko.

V zmysle § 43i zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zák. č. 237/2000 Z.z. je stavenisko priestor, ktorý je počas uskutočňovania stavby určený na vykonávanie stavebných prác na stavbe, na uskladňovanie stavebných výrobkov a dopravných zariadení a iných zariadení potrebných na uskutočňovanie stavby a na umiestnenie zariadenia staveniska, zahŕňa stavebný pozemok, prípadne v určenom rozsahu aj iné pozemky alebo ich časti.

Na účely tohto nariadenia sa stavenisko rozumie aj priestor, v ktorom sa vykonávajú najmä výkopné práce, terénne úpravy, montáž a demontáž konštrukčných prvkov, opravy vrátane technického, technologického a nenergetického vybavenia stavieb, búracie práce, údržbové práce a vypratávanie staveniska po skončení prác.

Toto nariadenie sa nevzťahuje na banskú činnosť a dobývanie ložísk nevyhradených nerastov (viď zák. č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov).

Zariadením staveniska sa rozumie stavby a zariadenia, ktoré počas uskutočňovania stavby, zmeny stavby alebo údržbových prác slúžia prevádzkovým účelom, výrobným účelom, skladovacím účelom a sociálnym účelom, týmto účelom slúžia dočasne.

Právnická alebo fyzická osoba, z ktorej podnetu sa uskutočňuje stavba (ďalej len stavebník) poverí jedného alebo viacerých koordinátorov dokumentácie a jedného alebo viacerých koordinátorov bezpečnosti, pre každé stavenisko, na ktorom bude vykonávať práce viac ako jedna právnická alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnávateľom, alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

Ešte pred zriadením staveniska zabezpečí stavebník vypracovanie plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Preto ustanoví pravidlá na vykonávanie prác na

danom stavenisku a obsahuje aj osobitné opatrenia pre jednotlivé práce s osobitným nebezpečenstvom, ktoré sú uvedené v prílohe č. 1 NV 396/2006 Z.z. (napr. práce s nebezpečenstvom zasypania, utopenia, práce s výbušninami a pod.)

Stavebník práce začatím prác na stavenisku predloží inšpektorátu práce oznámenie podľa prílohy č. I nar. vlády ak:

- a.) plánované trvanie prác na stavenisku bude dlhšie ako 30 pracovných dní a na stavenisku bude súčasne pracovať najmenej 20 osôb alebo
- b.) rozsah plánovaných prác prekročí 500 osobodní

Údaje uvedené v prílohe č. 1 nar. vlády umiestni stavebník ešte pred začatím prác viditeľne na stavenisku, ktoré podľa potreby aktualizuje.

12.1.1 Projektová dokumentácia

V projektovej dokumentácii a v jej zmenách stavebník zohľadňuje všeobecné zásady prevencie týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a plán bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

12.1.2 Koordinácia projektovej dokumentácie

Koordináciu projektovej dokumentácie a jej zmien z hľadiska zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor dokumentácie, ktorý je osoba s príslušným odborným vzdelaním (§ 45 ods. 6 písm. a) zák. č. 50/1976 Zb.) alebo projektant (§ 46 zák. č. 50/1976 Zb.)

Koordinácia zahŕňa uplatňovanie požiadaviek projektovej dokumentácie, vypracovania plánu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vypracovanie podkladu zodpovedajúceho charakteru projektu, ktorý obsahuje príslušné informácie o BOZP.

12.1.3 Koordinácia bezpečnosti

Koordináciu bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zabezpečuje koordinátor bezpečnosti, ktorým môže byť bezpečnostný technik, ktorý má úplné stredné odborné vzdelanie stavebného smeru alebo osoba oprávnená na vykonávanie stavebných prác (§ 44 ods. 1 zákon č. 50/1976 Zb.), alebo osoba ktorá má vysokoškolské vzdelanie stavebného smeru alebo architektonického smeru, alebo odborné stredoškolské vzdelanie stavebného smeru a najmenej tri roky praxe v odbore (§ 44 ods. 2 zákon č. 50/1976 Zb.)

Koordinácia zahŕňa uplatňovanie všeobecných zásad prevencie a požiadaviek BOZP, uplatňovanie príslušných požiadaviek tak, aby zamestnávateľ a zárobkovo činná osoba uplatňovali všeobecné zásady prevencie a dodržiavali plán BOZP, spoluprácu medzi zamestnávateľmi na stavenisku, opatrenia na kontrolu správneho uplatňovania pracovných postupov, zabezpečenie vstupu na stavenisko len osobám, ktoré tam plnia pracovné povinnosti.

12.1.4 Všeobecné zásady prevencie a požiadavky na zaistenie BOZP

- udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku,

- voľba lokality pracoviska, jeho prístupnosť, určené komunikácií, alebo priestorov na priechod a pohyb zamestnancou a na prejazd a pohyb pracovných prostriedkov,
- podmienky na manipuláciu s rôznymi materiálmi,
- technická údržba, kontrola pred uvedením do prevádzky a pravidelná kontrola zariadení a pracovných postupov s cieľom odstrániť nedostatky, ktoré by mohli ovplyvniť bezpečnosť a zdravie zamestnancov,
- určenie a úpravu plôh na uskladňovanie rôznych materiálov, najmä ak ide o nebezpečné materiály alebo látky,
- podmienky na odstraňovanie použitých nebezpečných materiálov,
- uskladňovanie, manipulácia alebo odstraňovanie odpadu a zvyškov materiálov,
- prispôsobovanie času určeného na jednotlivé práce alebo ich etapy podľa skutočného postupu prác,
- spolupráca medzi zamestnávateľmi a samostatne zárobkovo činnými osobami, vzájomné pôsobenie pracovných činností uskutočňovaných na stavenisku alebo v jeho tesnej blízkosti.

V prílohe č. 3 NV 396/2006 Z.z. sú uvedené všeobecné minimálne požiadavky na stavenisko a osobitné minimálne požiadavky na stavenisko nadelené na odd. I – pracoviská vo vnútorných priestoroch a odd. II – pracoviská vo vonkajších priestoroch.

Tohto nariadenie vlády je účinné od 1. 7. 2006 s tým, že stavenisko na ktorom sa začali realizovať práce pred dňom nadobudnutia účinnosti musí vyhovovať minimálnym bezpečnostným a zdravotným požiadavkám .

Príloha č. 1

Oznámenie

1. Dátum predloženia oznámenia:
2. Presná adresa staveniska:
3. Stavebník (meno, adresa):
4. Názov stavby:
5. Stavebný dozor (meno, adresa):
6. Koordinátor dokumentácie (meno, adresa):
7. Koordinátor bezpečnosti (meno, adresa):
8. Plánovaný termín začatia prác na stavenisku:
9. Plánovaný termín dokončenia prác na stavenisku:
10. Predpokladaný najvyšší počet zamestnancov na stavenisku:
11. Plánovaný počet právnických osôb alebo fyzických osôb na vykonávanie prác na stavenisku:
12. Údaje (meno, adresa) o právnických osobách alebo fyzických osobách na vykonávanie prác na stavenisku:

Príloha č. 2

Príklad prác s osobitným nebezpečenstvom

Práce s osobitným nebezpečenstvom sú najmä:

1. práce, pri ktorých sú zamestnanci vystavení nebezpečenstvu zasypania, zapadnutia v močaristom teréne alebo pádu z výšky, kde sa riziko zvyšuje charakterom práce, použitým pracovným postupom alebo podmienkami pracovného prostredia na stavenisku,
2. práce, pri ktorých sú zamestnanci ohrození pôsobením chemických alebo biologických látok, ktoré znamenajú osobitné nebezpečenstvo pre bezpečnosť a zdravie zamestnancov alebo pre ktoré osobitný predpis ustanovuje monitorovanie pracovného prostredia,
3. práce s výskytom tonizujúceho žiarenia, pri ktorých sú určené kontrolované pásma,
4. práce v blízkosti vysokého napätia,
5. práce, pri ktorých je nebezpečenstvo utopenia,
6. práce v šachtách, v podzemí a v tuneloch,
7. práce, ktoré vykonávajú potápači s dýchacími prístrojmi,
8. práce vykonávané v kesónoch a v prostredí so stlačeným vzduchom,
9. práce s výbušninami,
10. montáž alebo demontáž ťažkých konštrukčných prvkov.

13 Nariadenie vlády č. 387/2006 Z. z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

13.1 Požiadavky na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

- a) označenie nebezpečných látok a prípravkov, výrobkov a zariadení uvádzaných na trh, ak osobitný predpis neustanovuje inak
- b) označenie používané na riadenie cestnej premávky, dopravy na dráhe, vnútrozemskej plavby, námornej plavby a leteckej dopravy.

Ak sa nebezpečenstvo nedá odstrániť alebo dostatočne znížiť, zamestnávateľ zabezpečí bezpečnostné a zdravotné značenie.

Bezpečnostné značenie používané na pracovisku musí spĺňať požiadavky podľa prílohy č. 1 a 2 tohto nariadenia a minimálne požiadavky na špecifické označenie ustanovené v prílohách č. 3 až 9. Zamestnávateľ vydá pokyny na používanie označenia na pracovisku. Povinnosť zamestnávateľa na poskytnutie informácií zo zákona o BOZP nie je dotknutá.

Zamestnávateľ zabezpečí, aby označenie používané pred účinnosťou tohto nariadenia spĺňalo

minimálne požiadavky ustanovené v prílohách č. 1 a 9

Účinnosť nariadenia od 1.7.2006.

Príloha č. 1 Všeobecné minimálne požiadavky na bezpečnostné a zdravotné označenie.

Príloha č. 2 Všeobecné minimálne požiadavky na označenie nádob a potrubí.

Príloha č. 3 Minimálne požiadavky na označenie nádob a potrubí.

Príloha č. 4 Minimálne požiadavky na označenie a umiestnenie požiarnotechnického zariadenia.

Príloha č. 5 Minimálne požiadavky na označenie prekážok, nebezpečných miest a komunikácii

Príloha č. 6 Minimálne požiadavky na svetelné označenie

Príloha č. 7 Minimálne požiadavky na akustické signály

Príloha č. 8 Minimálne požiadavky na slovnú komunikáciu

Príloha č. 9 Minimálne požiadavky na ručné signály.

14 Nariadenie vlády 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkoch

14.1 Minimálne požiadavky na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

Nariadenie vlády, ako nová právna úprava určila nový smer v nazeraní na osobitné ochranné pracovné prostriedky (OOPP). V súlade so Smernicou Európskych spoločenstiev č. 89/656/EHS definuje OOPP, ako všetky prostriedky určené na individuálnu ochranu života a zdravia zamestnanca pri práci pred nebezpečnými alebo škodlivými faktormi práce a pracovného prostredia, ako aj ich všetky doplnky a príslušenstvo.

Všetky zmeny v právnych predpisoch upravujúce oblasť BOZP poznávajú nádej na postupné zmeny v dôsledku lepšej informovanosti i prísnejšej kontroly zo strany inšpekcie práce.

Súvislosti medzi úrazovým poistením zamestnancov, zodpovednosťou za škodu spôsobenú prácou a ďalšími dlho očakávanými zákonmi a vyhláškami naznačujú reálne šance na praktický rozvoj použitia prostriedkov osobného zabezpečenia.

Veľa ráz právnické a fyzické osoby čiastočne alebo úplne ignorujú svoju povinnosť vybaviť zamestnancov ochrannými pracovnými prostriedkami. Aj pracovníci niekedy splnia iba časť svojich povinností pri používaní OOPP.

V zmysle citovaného nariadenia vlády, osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami je každý prostriedok nosený, držaný alebo inak používaný pri práci zamestnancom, ktorý je určený na ochranu bezpečnosti a zdravia zamestnanca, pred nebezpečenstvom vrátane jeho doplnkov a príslušenstva.

Osobným ochranným pracovným prostriedkom nie je bežný pracovný odev, uniforma a obuv, prostriedok, ktorým záchranné zložky poskytujú pomoc, prostriedok používaný pri cestnej doprave, športový výstroj, prostriedok na sebeobranu.

Na zabezpečenie ochrany života alebo zdravia zamestnancov pri práci prostredníctvom osobných ochranných pracovných prostriedkov je zamestnávateľ povinný vypracovať hodnotenie nebezpečenstiev vyplývajúcich z pracovného procesu a pracovného prostredia a na jeho základe vypracovať zoznam poskytovaných osobných ochranných pracovných prostriedkov. Bezplatne poskytovať zamestnancom na používanie pri práci potrebné účinné OOPP, ak si to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia. Ďalej je zamestnávateľ povinný udržiavať OOPP v používateľnom a vo funkčnom stave a dbať o ich riadne používanie.

Na druhej strane zamestnanci musia používať určeným spôsobom pridelené osobné ochranné pracovné prostriedky a starať sa o ne.

15 Nariadenie vlády č. 393/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí

15.1 Minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí

Toto nariadenie vlády upravuje minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí.

Na účely tohto nariadenia sa rozumie:

- výbušným prostredím prostredie, v ktorom možno predpokladať výbušnú atmosféru,
- horľavou látkou látka vo forme plynu, pary, hmly alebo prachu, ktorá v zmesi so vzduchom môže vytvoriť výbušnú atmosféru,

Zamestnávateľ posudzuje riziko výbuchu komplexne so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce.

Pri posudzovaní rizika výbuchu sa zohľadňujú aj priestory, ktoré sú alebo môžu byť otvorené prepojené s priestormi, u ktorých sa môže vyskytnúť výbušná atmosféra.

Klasifikácia priestorov s nebezpečenstvom výbuchu.

Zóna O – Priestor, v ktorom výbušná atmosféra zložená zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom sa vyskytuje nepretržite, dlhý čas alebo často.

Zóna 1 – Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesí horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom je v bežnej prevádzke pravdepodobný iba príležitostne.

Zóna 2 – Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavých látok vo forme plynu, pary alebo hmly so vzduchom je nepravdepodobný v bežnej prevádzke a ak sa vyskytne, tak trvá len krátky čas.

Zóna 20 – Priestor, v ktorom výbušná atmosféra zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku sa vyskytuje nejpřetržite, dlhý čas alebo často.

Zóna 21 – Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku je v bežnej prevádzke pravdepodobný iba príležitostne.

Zóna 22 – Priestor, v ktorom výskyt výbušnej atmosféry zloženej zo zmesi horľavého prachu so vzduchom vo forme oblaku je v bežnej prevádzke nepravdepodobný a ak sa vyskytne, tak trvá len krátky čas.

Vrstva, nános a hromada horľavého prachu sa musia považovať za zdroj atmosféry rovnako ako iné zdroje.

Zamestnávateľ musí vydať prevádzkový poriadok a písomné pokyny na prácu v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, ktoré sa pri práci musia dodržiavať.

16 Zákon 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zmena: 436/2001 Z.z.

Zmena: 254/2003 Z.z.

Zmena: 505/2009 Z.z.

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl.I

Základné ustanovenia

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje

a) spôsob ustanovovania technických požiadaviek na výrobky, ktoré by mohli ohroziť zdravie, bezpečnosť alebo majetok osôb, alebo životné prostredie (ďalej len "oprávnený záujem"),

b) práva a povinnosti právnickej osoby určenej na činnosti podľa tohto zákona, ktoré súvisia s tvorbou, so schvaľovaním a s vydávaním slovenských technických noriem,

- c) postupy posudzovania zhody výrobkov s technickými požiadavkami (ďalej len "posudzovanie zhody"),
- d) práva a povinnosti podnikateľov 1) a iných právnických osôb zriadených podľa osobitného predpisu 2) a poverených činnosťami podľa tohto zákona, ktoré súvisia s posudzovaním zhody,
- e) práva a povinnosti podnikateľov, 1) ktorí vyrábajú, dovážajú alebo uvádzajú výrobky na trh,
- f) pôsobnosť ústredného orgánu štátnej správy a ďalších orgánov štátnej správy na úseku technickej normalizácie a posudzovania zhody,
- g) dohľad nad dodržiavaním zákona vrátane ukladania pokút.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) výrobkom každá vec, ktorá bola vyrobená, vyťažená alebo inak získaná bez ohľadu na stupeň jej spracovania a je určená na uvedenie na trh alebo uvedenie do prevádzky,
- b) výrobcom podnikateľ, ktorý vyťažil, vyrobil alebo iným postupom získal výrobok alebo sa za výrobcu označuje tým, že k výrobku pripája svoje obchodné meno, výrobnú značku alebo iný identifikačný znak, ktorý ho identifikuje ako výrobcu alebo ktorý ho odlišuje od iného výrobcu; výrobcom môže byť aj dovozca,
- c) dovozcom podnikateľ, ktorý uvedie na trh výrobok z iného štátu alebo uvedenie takého výrobku na trh sprostredkuje,
- d) splnomocnencom právnická osoba alebo fyzická osoba, 2b) ktorú výrobca poveril svojím zastupovaním vo veciach týkajúcich sa povinností vyplývajúcich z tohto zákona,
- e) distribútorom podnikateľ, ktorý výrobky predáva, sprostredkúva ich predaj alebo ich iným spôsobom poskytuje používateľom, ale svojou činnosťou priamo neovplyvňuje vlastnosti výrobku (ďalej len "distribuuje"); distribútorom je aj dodávateľ, 3)
- f) notifikovanou osobou podnikateľ 1) alebo iná právnická osoba, 2) ktorá bola členským štátom Európskej únie alebo Slovenskou republikou oznámená orgánom Európskych spoločenstiev a všetkým členským štátom Európskej únie ako osoba poverená na vykonávanie posudzovania zhody,
- g) uvedením výrobku na trh okamih, keď výrobok prvýkrát prechádza odplatne alebo

bezodplatne z etapy výroby alebo dovozu do etapy distribúcie, a to aj v prípade, ak je určený pre vlastnú potrebu,

h) uvedením výrobku do prevádzky okamih, keď výrobok prvýkrát prechádza odplatne alebo bezodplatne z etapy výroby alebo dovozu do etapy prevádzky, a to najmä po jeho dokončenej inštalácii, alebo do etapy používania, či už je určený pre potreby iných osôb, alebo pre vlastnú potrebu,

i) technickými požiadavkami na výrobok požadované charakteristiky výrobku obsiahnuté v technickom predpise alebo v technickej norme, ktorými sú technické špecifikácie, a to:

1. úroveň kvality,
2. úžitkové vlastnosti,
3. bezpečnosť,
4. rozmery,
5. názov, pod ktorým sa predáva,
6. značky,
7. skúšanie výrobku a skúšobné metódy,
8. balenie,
9. označovanie výrobku alebo vybavenie štítkom,
10. postupy posudzovania zhody výrobku s právnymi predpismi alebo s technickými normami,
11. výrobné metódy a procesy, ktoré majú vplyv na charakteristiky výrobku,

j) iné požiadavky nevyhnutné z dôvodov ochrany oprávneného záujmu alebo ochrany spotrebiteľa, 4) ktoré sa týkajú životného cyklu použitia alebo zneškodnenia výrobku alebo zmeny účelu jeho použitia, ak tieto podmienky môžu významne ovplyvniť zloženie alebo povahu výrobku, alebo jeho uvedenie na trh alebo jeho uvedenie do prevádzky (ďalej len "uvedenie na trh").

(2) Na účely tohto zákona sa za výrobok považuje aj služba, ak ju poskytuje informačná spoločnosť za úhradu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti prijímateľa služby; za službu sa nepovažujú služby rozhlasového a televízneho vysielania. 4a)

§ 3

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky

(1) Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len "úrad") je ústredný orgán štátnej správy na úseku technickej normalizácie a posudzovania zhody, ktorý

a) vypracúva a predkladá vláde koncepcie v oblasti technickej normalizácie a

posudzovania zhody,

b) spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, v ktorých pôsobnosti je vydanie technického predpisu (ďalej len "ministerstvo"), a s inými právnickými osobami pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania technických požiadaviek, posudzovania zhody a výkonu dohľadu,

c) zabezpečuje v spolupráci s ministerstvami medzinárodnú výmenu informácií z oblasti slovenských technických noriem, technických predpisov a posudzovania zhody podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,

d) určuje právnickú osobu na zabezpečovanie tvorby, schvaľovanie a vydávanie slovenských technických noriem,

e) určuje slovenskú technickú normu vhodnú na posudzovanie zhody,

f) oznamuje zmeny v zoznamoch európskych noriem harmonizovaných s technickými predpismi Európskych spoločenstiev,

g) udeľuje a odníma autorizáciu a pravidelne kontroluje existenciu a plnenie podmienok uvedených v rozhodnutí o autorizácii autorizovanou osobou podľa tohto zákona,

h) uverejňuje oznámenia o slovenských technických normách, o slovenských technických normách harmonizovaných s technickým predpisom a o slovenských technických normách vhodných na posudzovanie zhody, oznámenia o udelení a odňatí autorizácie autorizovanej osobe vrátane obsahu autorizácie,

i) vedie register identifikačných kódov.

(2) Úrad je pri výkone dozoru nad posudzovaním zhody oprávnený

a) ukladať autorizovanej osobe povinnosť odstrániť zistený nedostatok v jej činnosti a určiť na jeho odstránenie primeranú lehotu,

b) ukladať pokuty.

Technické predpisy a technické normy

§ 4

Technické predpisy

Technický predpis na účely tohto zákona je všeobecne záväzný právny predpis ktorý obsahuje technické požiadavky na výrobky, ktorých dodržiavanie je povinné pri uvádzaní výrobku na trh, pri jeho používaní, alebo ktorý zakazuje alebo obmedzuje výrobu, dovoz, predaj alebo používanie určitého výrobku.

§ 5

Technické normy

(1) Technická norma obsahuje pravidlá, usmernenia, charakteristiky alebo výsledky

činností, ktoré sú zamerané na dosiahnutie ich najvhodnejšieho usporiadania v danej oblasti a pri všeobecnom a opakovanom použití. Technická norma je:

- a) medzinárodná norma, ktorú prijala medzinárodná organizácia pre normalizáciu a ktorá je verejne prístupná,
- b) európska norma, ktorú prijala európska organizácia pre normalizáciu a ktorá je verejne prístupná,
- c) slovenská technická norma, ktorá je verejne prístupná,
- d) zahraničná norma, ktorú prijala zahraničná národná normalizačná organizácia a ktorá je verejne prístupná.

(2) Slovenská technická norma je vytvorená a schválená podľa § 6 a jej vydanie sa oznamuje vo Vestníku Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len "vestník").

(3) Slovenská technická norma sa označuje značkou STN. Názov slovenská technická norma a značka STN sa nesmú použiť na označenie iných dokumentov.

(4) Medzinárodné normy a európske normy podľa odseku 1 sa vydávajú v Slovenskej republike iba ako slovenské technické normy a sú súčasťou sústavy slovenských technických noriem. Pri ich preberaní možno použiť všetky formy preberania určené medzinárodnými normalizačnými organizáciami a európskymi normalizačnými organizáciami.

(5) Harmonizovanou sa stáva slovenská technická norma, ak úplne preberá harmonizovanú európsku normu, ktorá tvorí predpoklad zhody s technickými požiadavkami príslušných smerníc Európskych spoločenstiev a na tieto účely bola publikovaná v úradnom vestníku Európskych spoločenstiev. Úrad oznámi vo svojom vestníku, že harmonizovanú slovenskú technickú normu možno použiť na posudzovanie splnenia technických požiadaviek na výrobky, ktoré ustanoví vláda Slovenskej republiky (ďalej len "vláda") nariadením transponujúcim príslušnú smernicu Európskych spoločenstiev, alebo na posudzovanie splnenia požiadaviek na výrobky ustanovené osobitným predpisom.

(6) Úrad po prerokovaní s príslušným ministerstvom a v prípade potreby so súhlasom orgánov Európskych spoločenstiev určí technické normy vhodné na posudzovanie zhody; určenie technickej normy vhodnej na posudzovanie zhody sa uplatní len vtedy, ak príslušná smernica transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky umožňuje používanie národných noriem na splnenie požiadaviek zhody, kým neexistujú žiadne harmonizované normy alebo v neharmonizovanej oblasti. Určenie technickej normy vhodnej na posudzovanie zhody oznámi úrad vo svojom vestníku.

(7) Úrad oznamuje ministerstvu zmeny v zoznamoch európskych noriem harmonizovaných s technickými predpismi Európskych spoločenstiev.

(8) Návrh na zrušenie určenia harmonizovanej slovenskej technickej normy a návrh

na zrušenie určenia inej slovenskej technickej normy vhodnej na posudzovanie zhody sú oprávnené podávať orgány dohľadu uvedené v § 30 na základe vlastného zistenia alebo na iný podnet.

(9) Úrad oznamuje vo vestníku, ktoré slovenské technické normy určil za vhodné na posudzovanie zhody vrátane zmien v určení alebo v zrušení takéhoto určenia, a harmonizované slovenské technické normy. V oznámení zároveň uvedie názov technického predpisu, na ktorý sa harmonizovaná norma vzťahuje. Ak úrad zruší určenie slovenskej technickej normy vhodnej na posudzovanie zhody, súčasne oznámi, ktorú harmonizovanú slovenskú technickú normu určil.

§ 6

Tvorba, schvaľovanie a vydávanie slovenských technických noriem

(1) Tvorbu, schvaľovanie a vydávanie slovenských technických noriem podľa tohto zákona zabezpečuje úrad.

(2) Na tvorbu, schvaľovanie a vydávanie slovenských technických noriem môže úrad určiť jedinú právnickú osobu (ďalej len "určená právnická osoba"). Rozhodnutie o určení právnickej osoby, ako aj rozhodnutie o zrušení určenia vyhlási uverejnením úrad vo forme oznámenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

(3) Úrad môže určiť právnickú osobu podľa odseku 2 na základe jej žiadosti. Rozhodnutie o určení vydá úrad len právnickej osobe, ak je spôsobilá plniť tieto podmienky:

- a) včasnosť zverejňovania oznámení o pripravovaných návrhoch slovenských technických noriem a o vydaných normách,
- b) vzájomný súlad slovenských technických noriem a ich súlad s technickými predpismi,
- c) využívanie dosiahnutého stupňa rozvoja vedy a techniky,
- d) ochranu oprávneného záujmu,
- e) dobrovoľnú účasť na normalizačnej činnosti,
- f) nezávislosť a existenciu mechanizmov znemožňujúcich presadzovanie jednostranných záujmov,
- g) plnenie povinností vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, z členstva v medzinárodných normalizačných organizáciách a európskych normalizačných organizáciách a využívanie výsledkov medzinárodnej spolupráce,
- h) prerokovanie návrhu technickej normy s každým, kto sa prihlási v lehote určenej vo zverejnenom oznámení, alebo s každým, kto zašle svoje stanovisko k zverejnenému návrhu technickej normy v lehote určenej v oznámení,
- i) distribúciu vydaných slovenských technických noriem do dvoch týždňov od doručenia objednávky alebo podľa dohody s odberateľom,
- j) zrušené od 1.11.2001.

(4) Na určenie právnickej osoby podľa odseku 2 nie je právny nárok.

(5) Ak určená právnická osoba neplní alebo porušuje podmienky uvedené v rozhodnutí o určení, úrad jej určenie zruší.

(6) Rozhodnutie o určení, ako aj rozhodnutie o zrušení určenia oznámi úrad vo vestníku.

(7) Náklady na tvorbu harmonizovaných slovenských technických noriem a slovenských technických noriem vhodných na posudzovanie zhody uhrádza úrad. V ostatných prípadoch náklady na tvorbu slovenských technických noriem uhrádza ten, kto požaduje ich spracovanie.

(8) Náklady spojené s členstvom určenej právnickej osoby v medzinárodných normalizačných organizáciách a európskych normalizačných organizáciách uhrádza úrad.

(9) Slovenské technické normy vydané na akomkoľvek nosiči sa môžu rozmnožovať a rozširovať iba so súhlasom určenej právnickej osoby.

(10) Ak sú slovenské technické normy priamo citované v technických predpisoch, úrad po dohode s určenou právnickou osobou uverejní oprávnenie na ich rozmnožovanie vo vestníku.

§ 7

Zhoda so slovenskými technickými normami

(1) Zhoda so slovenskými technickými normami je dobrovoľná okrem prípadov, keď ich dodržiavanie vyžaduje tento zákon alebo iný technický predpis. Odkaz na slovenské technické normy, s ktorými je zhoda povinná, sa uvádza priamo v technickom predpise. Slovenské technické normy citované v technických predpisoch sa vyhotovujú v štátnom jazyku 7) a sú verejne prístupné podľa § 6 ods. 3 písm. i) a ods. 10.

(2) Dodržanie harmonizovanej slovenskej technickej normy alebo slovenskej technickej normy vhodnej na posudzovanie zhody sa považuje za splnenie technických požiadaviek určených technickým predpisom.

(3) Dodržiavanie slovenskej technickej normy je dobrovoľné.

§ 8

Informačné povinnosti

(1) Úrad je oznamovacím miestom zodpovedným za sprostredkovanie informácií o

návrhoch technických predpisov, o návrhoch ich zmien a doplnení a o návrhoch slovenských technických noriem.

(2) Úrad ako oznamovacie miesto zabezpečuje

- a) informovanie o návrhoch technických predpisov, slovenských technických noriem a postupov posudzovania zhody do zahraničia,
- b) informovanie o autorizovaných osobách,
- c) informovanie o obdobných návrhoch zahraničných technických predpisov uverejnením vo vestníku.

(3) Úrad oznamuje orgánom Európskych spoločenstiev v rozsahu ustanovenom medzinárodnými zmluvami

- a) stanoviská o tom, že v Slovenskej republike sa preukázateľne zistilo, že harmonizovaná európska norma nespĺňa základné požiadavky uvedené v technických predpisoch vydaných orgánmi Európskych spoločenstiev, prípadne iné skutočnosti týkajúce sa technických noriem,
- b) autorizované osoby poverené na plnenie úloh notifikovaných orgánov pôsobiacich v rámci Európskej únie,
- c) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia pri určených výrobkoch vrátane tých výrobkov, ktoré majú pôvod v štátoch, s ktorými je uzatvorená príslušná medzinárodná zmluva,
- d) vydanie technických predpisov, ak preberajú smernice Európskych spoločenstiev, pričom ich text zasiela orgánom Európskych spoločenstiev.

(4) Technický predpis alebo slovenskú technickú normu oznámenú podľa odseku 2 možno prijať až po uplynutí lehoty na podanie pripomienok určenej medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(5) O oznámeniach o návrhoch zahraničných technických predpisov, o návrhoch technických noriem a o postupoch posudzovania zhody úrad informuje príslušné ministerstvo. Úrad koordinuje a zabezpečuje oznamovanie návrhov technických predpisov, návrhov ich zmien, návrhov slovenských technických noriem, ich zmien a postupov posudzovania zhody do zahraničia. Príslušné ministerstvo je povinné predložiť úradu návrh technického predpisu, jeho zmeny alebo doplnenia.

Výrobky, určené výrobky a ich uvádzanie na trh

§ 9

Určené výrobky

(1) Určené výrobky sú také výrobky, ktoré predstavujú zvýšené riziko ohrozenia oprávneného záujmu, na ktorého zmiernenie alebo odstránenie sú ustanovené technické požiadavky uvedené v § 2 ods. 1 písm. i) a j) a posudzovanie zhody podľa § 12, ak nie sú určené osobitným predpisom.

(2) Určené výrobky sa nesmú uviesť na trh, ak nie je preukázaná zhoda ich vlastností s technickými predpismi.

(3) Vláda nariadením ustanoví podrobnosti o technických požiadavkách uvedených v § 2 ods. 1 písm. i) a j), a to:

- a) skupinách určených výrobkov,
- b) odstránení alebo o zmiernení rizika, ktoré určené výrobky môžu predstavovať, spresnením technických požiadaviek na určené výrobky, ak nie sú upravené osobitnými predpismi,
- c) spôsobe označovania určených výrobkov, ktoré sa pri uvádzaní na trh označujú slovenskou značkou zhody alebo inou značkou, ak to vyplýva z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- d) spôsobe preukázania zhody určených výrobkov a spôsobe uchovávania, nakladania a poskytovania iným subjektom dokumentácie súvisiacej s postupom posudzovania zhody a vyhlásením o zhode.

(4) Určené výrobky, ktoré sa uvádzajú na trh ako použité alebo ktoré sa po podstatnej úprave opätovne uvádzajú na trh, sa považujú za určené výrobky prvýkrát uvedené na trh podľa § 2 ods. 1 písm. f) a g), ak nariadenie vlády neustanovuje inak.

(5) Úrad môže na základe žiadosti ministerstva rozhodnúť o uvedení určeného výrobku na trh, ak neboli použité postupy posudzovania zhody podľa § 12 v mimoriadnych situáciách, ak si to vyžaduje ochrana oprávneného záujmu (napríklad havária, experimentálne účely a pod.). Takéto rozhodnutie sa neuplatní pri určených výrobkoch zahrnutých do Protokolu k Európskej dohode o pridružení medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a Slovenskou republikou na druhej strane o posudzovaní zhody a uznávaní priemyselných výrobkov s výnimkou prípadov, ak tak ustanovuje smernica, ktorá je uvedená v prílohe uvedeného protokolu a transponovaná do právneho poriadku Slovenskej republiky formou nariadenia vlády.

(6) Rozhodnutie podľa odseku 5, ako aj zrušenie takého rozhodnutia oznamuje úrad vo vestníku.

(7) Úrad po prerokovaní s príslušným ministerstvom opatrením na prechodný čas zaradí výrobok medzi určené výrobky alebo na určenom výrobku určí posudzovanie konkrétnej technickej požiadavky, alebo na určenom výrobku dočasne určí postup

posudzovania zhody. Opatrenie úrad vyhlási uverejnením v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

§ 10

Povinnosti výrobcov, dovozcov a distribútorov pri uvádzaní výrobkov na trh

(1) Výrobca alebo jeho splnomocnenec alebo dovozca (ďalej len "výrobca alebo dovozca") môže uvádzať na trh iba bezpečné výrobky, 8) a to bez ohľadu na to, či sú určené na osobnú potrebu alebo na profesijné použitie. Ak nemožno identifikovať výrobcu alebo dovozcu, za splnenie podmienok uvedenia výrobku na trh zodpovedá distribútor.

(2) Výrobca alebo dovozca určeného výrobku posudzuje pred uvedením na trh zhodu jeho vlastností s technickými požiadavkami ustanovenými technickými predpismi.

(3) Určené výrobky môže výrobca alebo dovozca uviesť na trh iba po posúdení zhody ich vlastností s technickými požiadavkami na ich bezpečnosť podľa tohto zákona a technických predpisov, a to spôsobom, ktorý zodpovedá posudzovaniu zhody podľa § 12.

(4) Výrobca alebo dovozca určeného výrobku môže uviesť na trh len taký výrobok, ktorý spĺňa všetky technické požiadavky, ktoré sa na určený výrobok vzťahujú. Pred uvedením určeného výrobku na trh je povinný vydať písomné vyhlásenie o zhode s technickými predpismi (ďalej len "vyhlásenie o zhode"), ak sa naň nevzťahuje § 13 ods. 6.

(5) Výrobca alebo dovozca musí distribútorovi na jeho žiadosť poskytnúť vyhlásenie o zhode.

(6) Distribútor nesmie distribuovať výrobok, o ktorom na základe svojich informácií alebo svojich odborných znalostí vie alebo o ktorom môže predpokladať, že môže ohroziť oprávnený záujem.

(7) Distribútor nesmie distribuovať určený výrobok, na ktorý výrobca alebo dovozca nevydal vyhlásenie o zhode (§ 13) alebo na ktorý nemá pri distribúcii vyhlásenie o zhode alebo písomné potvrdenie, že výrobca alebo dovozca vydal vyhlásenie o zhode, alebo ak ho výrobca neoznačil značkou zhody.

Autorizácia a posudzovanie zhody určených výrobkov

§ 11

Autorizácia

(1) Autorizácia je rozhodnutie úradu podľa tohto zákona alebo príslušného ministerstva podľa osobitného predpisu o poverení podnikateľa alebo inej právnickej osoby na vykonávanie posudzovania zhody. Rozhodnutím určený subjekt (ďalej len "autorizovaná osoba") môže byť podľa obsahu a rozsahu činnosti autorizovaný na certifikáciu, posudzovanie zhody, posudzovanie činností súvisiacich s výrobou určeného výrobku, vykonávanie inšpekcie a skúšanie určených výrobkov.

(2) Na autorizáciu podľa odseku 1 nie je právny nárok.

(3) V rozhodnutí o autorizácii sa určia podmienky a rozsah dodržiavania jednotného postupu autorizovaných osôb.

(4) Ak o autorizácii rozhoduje ministerstvo podľa osobitných predpisov, 9) úrad metodicky usmerňuje spoluprácu autorizovaných osôb.

(5) Úrad alebo ministerstvo môže rozhodnúť o autorizácii na základe žiadosti osoby uvedenej v § 1 písm. d) a preukázania splnenia týchto podmienok:

- a) zamestnáva osoby, ktoré majú odborné predpoklady a osobné schopnosti na vykonávanie činností v procese posudzovania zhody a povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedia pri činnosti autorizovanej osoby,
- b) má technické prostriedky a prístrojové vybavenie potrebné na vykonávanie postupov posudzovania zhody alebo má prístup k takýmto zariadeniam
- c) je schopná organizačne zabezpečiť nestrannosť výkonu činnosti pri posudzovaní zhody, objektivitu a nezáujatosť kontrolných úkonov, vecnosť a nestrannosť vypracúvaných písomných správ a protokolov, a to tak zo strany vedúcich, ako aj technických zamestnancov, zhrnúť a nezáujato vyhodnotiť oznámené a vlastné zistenia a návrhy všetkých zainteresovaných subjektov,
- d) je schopná prijímať nezáujaté rozhodnutia vo vzťahu k záujmom výrobcov a iných subjektov, ktoré by mohli mať z určitého výsledku posudzovania zhody prospech,
- e) je schopná zabezpečiť ochranu údajov, ktoré sú obchodným tajomstvom, a údajov, ktoré by sa mohli zneužiť,
- f) má zmluvné zabezpečenie tých úkonov, ktoré pri posudzovaní zhody nemôže sám vykonať,
- g) má poistenie pre prípad zodpovednosti za škody spôsobené činnosťou autorizovanej osoby,
- h) má sídlo alebo bydlisko na území Slovenskej republiky.

(6) Autorizovaná osoba vedie dokumentáciu a evidenciu, ktorá preukazuje plnenie uvedených podmienok autorizácie.

(7) Pri autorizácii sa môže uznať osvedčenie o akreditácii, prípadne iné nálezy svedčiace o splnení podmienok autorizácie.

(8) V rozhodnutí o autorizácii úrad o autorizovanej osobe uvedie:

- a) obchodné meno a sídlo,
- b) identifikačné číslo,
- c) identifikačný kód,
- d) technický predpis, podľa ktorého autorizovaná osoba bude vykonávať posudzovanie zhody, postupy posudzovania zhody a rozsah určených výrobkov, na ktorý sa autorizácia vzťahuje,
- e) právnu formu,
- f) meno a bydlisko osoby alebo osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom alebo jeho členmi, s uvedením spôsobu, akým konajú v mene autorizovanej osoby,
- g) dobu platnosti autorizácie.

(9) Autorizovaná osoba zabezpečuje činnosti súvisiace s posudzovaním zhody výrobkov s požiadavkami technických predpisov. Je povinná najmä:

- a) vykonávať technické zistenia objektívne a na úrovni poznatkov vedy a techniky známych v čase, keď sa zistenia vykonávajú,
- b) vydávať na základe technických zistení certifikáty alebo iné dokumenty,
- c) bezodkladne oznamovať úradu všetky zmeny podmienok určených na autorizáciu,
- d) na základe žiadosti poskytovať rovnopisy certifikátov a iných dokumentov vrátane súvisiacich dokladov úradu, a ak je to nevyhnutné, aj iným autorizovaným osobám, a v prípade, že to vyžaduje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, aj zahraničným osobám,
- e) spolupracovať s orgánmi dohľadu,
- f) na základe rozhodnutia úradu dokončiť proces posudzovania zhody začatý inou autorizovanou osobou.

(10) Autorizovaná osoba je oprávnená:

- a) zrušiť platnosť ňou vydaného certifikátu alebo iného dokladu, ak zistí, že neboli dodržané podmienky vydania certifikátu,
- b) pri výkone činnosti nahliadnuť do technickej, výrobnnej, obchodnej a inej dokumentácie týkajúcej sa posudzovania zhody, vstupovať do výrobných, skladových a obchodných priestorov,
- c) používať na dokumentoch, ktoré podľa tohto zákona vydáva, odtlačok pečiatky so štátnym znakom, ktorá je evidovaná úradom.

(11) Úrad je oprávnený vykonávať kontrolu, či ním autorizované osoby dodržiavajú ustanovenia tohto zákona a podmienky uvedené v rozhodnutí o autorizácii.

(12) Ak autorizovaná osoba prestala spĺňať podmienky ustanovené týmto zákonom a určené v rozhodnutí o autorizácii alebo ak vo svojej činnosti porušila právny predpis týkajúci sa rozsahu poverenia a obsahu činnosti, alebo ak o to autorizovaná osoba požiada, alebo ak zanikne potreba na autorizáciu, úrad po dohode s ministerstvom rozhodnutie o autorizácii zmení alebo zruší. Ak autorizovaná osoba požiada o zrušenie autorizácie, musí to urobiť najmenej šesť mesiacov pred navrhovaným termínom zrušenia.

(13) Ak úrad rozhodne o zrušení autorizácie autorizovanej osoby podľa odseku 13, ustanoví autorizovanú osobu, ktorá dokončí proces posúdenia zhody.

(14) Úrad vo vestníku oznamuje rozhodnutia o autorizácii, o zmene autorizácie alebo o zrušení autorizácie, ako aj zánik autorizovanej osoby.

(15) Ak nie je posudzovaním zhody určeného výrobku poverená autorizovaná osoba, zabezpečí posudzovanie zhody úrad. Pri tejto činnosti využíva technické zistenia vykonané akreditovanými osobami alebo technické zistenia zahraničných subjektov.

(16) Autorizovaná osoba sa oznámením podľa § 8 ods. 3 písm. b) stáva notifikovanou osobou.

§ 12

Posudzovanie zhody

(1) Posudzovanie zhody je zisťovanie, či skutočné vlastnosti určeného výrobku zodpovedajú ustanoveným technickým požiadavkám na určený výrobok postupmi uvedenými v odseku 3.

(2) Zhoda sa považuje za preukázanú, ak určený výrobok spĺňa všetky technické požiadavky, ktoré sa naň vzťahujú.

(3) Postupy posudzovania zhody sú:

- a) posúdenie zhody výrobcom alebo dovozcom,
- b) posúdenie zhody vzorky typu (prototypu) výrobku autorizovanou osobou a vydanie certifikátu autorizovanou osobou (certifikácia typu výrobku),
- c) posúdenie zhody výrobku s certifikovaným typom výrobku,
- d) posúdenie systému kvality výroby alebo jeho zložiek v podniku autorizovanou osobou a vykonávanie inšpekcie nad jeho riadnym fungovaním,
- e) posúdenie systému výstupnej kontroly kvality výrobku v podniku autorizovanou osobou a vykonávanie inšpekcie nad jeho riadnym fungovaním,
- f) overovanie zhody výrobku s certifikovaným typom výrobku alebo s ustanovenými požiadavkami, ktoré vykonáva výrobca alebo dovozca, alebo autorizovaná osoba na každom výrobku alebo na štatisticky vybratej vzorke

- g) overovanie zhody každého výrobku s technickými požiadavkami autorizovanou osobou
- h) inšpekcia riadneho fungovania systému manažérstva kvality v podniku autorizovanou osobou a v prípade potreby overenie zhody výrobku s požiadavkami technických predpisov v etape návrhu výrobku,
- i) iné postupy posudzovania zhody, ak je to nevyhnutné na prevzatie obsahu technického predpisu vydaného orgánmi Európskych spoločenstiev.

(4) Pri posudzovaní zhody sa môže použiť certifikát alebo závery a výsledky inšpekcie.

(5) Náklady spojené s posúdením zhody hradí podnikateľ, ktorý žiada o posúdenie zhody.

(6) Postupy posudzovania zhody sa môžu použiť na preukázanie zhody aj iného ako určeného výrobku.

(7) Postupy posudzovania zhody sa môžu použiť aj pri dobrovoľnom vyhlasovaní zhody so slovenskými technickými normami.

(8) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví podrobnosti

- a) o uvádzaní jednotlivých skupín určených výrobkov na trh v závislosti od ich technickej zložitosti a miery možného nebezpečenstva spojeného s ich používaním,
- b) o postupoch a úkonoch, ktoré musia byť splnené pri posudzovaní zhody (ďalej len "postup posudzovania zhody"), a to ich konkretizáciou alebo kombináciou,
- c) o obsahu príslušnej dokumentácie v závislosti od skupín určených výrobkov, ich technickej zložitosti, miery možného ohrozenia oprávneného záujmu a spôsobu posudzovania zhody,
- d) o obsahu vyhlásenia zhody v závislosti od použitého postupu posudzovania zhody.

§ 13

Vyhlásenie o zhode

(1) Výrobca alebo dovozca určeného výrobku zodpovedá za obsah písomného vyhlásenia o zhode s technickými predpismi vrátane spôsobu posudzovania zhody.

(2) Výrobca alebo dovozca je oprávnený označiť určený výrobok, na ktorý bolo vydané vyhlásenie o zhode, slovenskou značkou zhody.

(3) Dokumentáciu o použitom postupe posudzovania zhody a vyhlásenia o zhode a podklady k nemu je výrobca alebo dovozca povinný uchovávať na území Slovenskej republiky a na vyžiadanie kedykoľvek poskytnúť orgánom dohľadu do desiatich rokov od skončenia výroby, dovozu alebo uvedenia na trh. Povinnosť zabezpečiť uchovanie dokumentov prechádza z výrobcov a dovozcov, ktorí zanikli v dôsledku likvidácie,

konkurzu alebo vyrovnania, na správcu konkurznej podstaty alebo na likvidátora. Na dovážaný výrobok označený podľa odseku 6 označením CE nemá dovozca povinnosť dokumenty o použitom spôsobe posudzovania zhody uchovávať na území Slovenskej republiky, je však povinný predložiť ich orgánu dohľadu podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom. 9a)

(4) Vyhlásenie o zhode nezbavuje výrobcu alebo dovozcu zodpovednosti za vadný výrobok ani za škody spôsobené vadným výrobkom.

(5) Vyhlásenie o zhode alebo písomné potvrdenie, že výrobca alebo dovozca vydal vyhlásenie o zhode, je distribútor povinný každému na jeho žiadosť

a) predložiť na nahliadnutie,

b) vydať overený rovnopis do 20 dní od doručenia žiadosti na náklady žiadateľa.

(6) Vyhlásenie o zhode môže výrobca alebo dovozca nahradiť označením CE (§ 21), ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, a v súlade s podmienkami podľa osobitného predpisu. 9a)

§ 14

Certifikácia

Certifikácia je podľa tohto zákona činnosť autorizovanej osoby, ktorá vydaním certifikátu osvedčí, že vlastnosti určeného výrobku a činnosti súvisiace s výrobou alebo vlastnosti určeného výrobku alebo činnosti súvisiace s výrobou sú v súlade s technickými požiadavkami na určené výrobky v technických predpisoch.

§ 15

Inšpekcia pri posudzovaní zhody

(1) Inšpekcia je činnosť autorizovanej osoby súvisiaca s postupmi posudzovania zhody, ktorá posudzuje, či návrh určeného výrobku, výrobok, zariadenie alebo systém kvality sú v súlade s technickými požiadavkami, a preveruje odbornú úroveň zamestnancov, úroveň technického vybavenia, úroveň technologických a iných procesov a používanú metodiku.

(2) Inšpekcia na účely posudzovania zhody nie je činnosť orgánov dohľadu.

§ 16

Skúšanie určeného výrobku

Skúšanie určeného výrobku je činnosť autorizovanej osoby, akreditovanej osoby,

výrobcu alebo dovozcu, pri ktorej sa zisťujú vlastnosti alebo charakteristiky určeného výrobku s cieľom posúdiť jeho zhodu s technickými požiadavkami.

Značky zhody a označenia

§ 17

Značky zhody

(1) Určený výrobok, na ktorom sa vykonalo posúdenie zhody podľa § 12, možno označiť značkou zhody.

(2) Značky zhody sú:

- a) slovenská značka zhody,
- b) ostatné značky zhody,
- c) označenie CE,
- d) zahraničné značky zhody.

(3) Podnikateľ podľa § 2 ods. 1 písm. b) a d) je povinný označiť určený výrobok značkou zhody pred jeho uvedením na trh (ďalej len "značkár"), ak to ustanovuje technický predpis.

(4) zrušený od 1.11.2001.

§ 18

Slovenská značka zhody určeného výrobku

(1) Slovenská značka zhody C SK pozostáva zo štylizovaného písmenového označenia uvedeného v prílohe zákona č. 264/1999 Z.z.

(2) Slovenská značka zhody určeného výrobku C SK osvedčuje, že

- a) vlastnosti určeného výrobku spĺňajú technické požiadavky na výrobok a v prípade stavebných výrobkov aj technické požiadavky podľa osobitného predpisu,
- b) boli dodržané postupy posudzovania zhody ustanovené týmto zákonom alebo iným osobitným predpisom.

(3) K slovenskej značke zhody C SK značkár pripája identifikačný kód autorizovanej osoby v prípade, ak to vyžaduje použitý postup posudzovania zhody.

(4) Určený výrobok, pri ktorom nebola preukázaná zhoda vlastností podľa § 12 ods. 2, nemôže značkár označiť slovenskou značkou zhody C SK.

(5) Úrad uverejní vo vestníku identifikačné kódy autorizovaných osôb.

§ 19

Umiestňovanie slovenskej značky zhody určeného výrobku

(1) Slovenskú značku zhody určeného výrobku umiestňuje značkár prednostne na výrobok. Slovenská značka zhody určeného výrobku musí byť umiestnená na takom mieste, aby bola viditeľná. V prípade, že slovenskú značku zhody určeného výrobku nemožno umiestniť na výrobok, možno ju umiestniť na obal a uviesť to v sprievodnej dokumentácii, alebo ak ju nemožno umiestniť ani na obal, uviesť to v sprievodnej dokumentácii.

(2) Slovenskú značku zhody určeného výrobku môže značkár vyhotoviť

- a) tlačou priamo na výrobok, na obal alebo uviesť v sprievodnej dokumentácii,
- b) štítkom alebo samolepiacou fóliou,
- c) reliéfne alebo vyrazením na výrobok, alebo odliatím do výrobku,
- d) ak to nie je možné podľa písmen a) až c), iným spôsobom určeným autorizovanou osobou.

(3) Slovenská značka zhody určeného výrobku v závislosti od spôsobu vyhotovenia musí byť

- a) vyhotovená kontrastnými farbami odolnými proti oteru,
- b) vyhotovená tak, aby odolala podmienkam vonkajšieho prostredia,
- c) zabezpečená proti opotrebovaniu,
- d) zabezpečená proti opakovanému použitiu.

(4) Veľkosť a spôsob umiestnenia slovenskej značky zhody určeného výrobku sa musia zvoliť tak, aby značka nebola prekryvaná, ani nemohla byť spochybňovaná iným označením výrobku tak, aby nemohlo dôjsť k zámene iného označenia za slovenskú značku zhody ani k uvedeniu do omylu.

(5) Rozmery slovenskej značky zhody určeného výrobku musia byť také, aby bola ľahko identifikovateľná a čitateľná.

§ 20

Zrušený od 1.11.2001

§ 21

Označenie CE

(1) Osobitné postavenie má označenie CE. Označenie možno umiestniť na výrobok,

len ak bolo vydané na výrobok alebo ak je ku každému výrobku priložené vyhlásenie o zhode s technickými predpismi Európskych spoločenstiev.

(2) Označenie CE pozostáva zo štylizovaného písmenového označenia uvedeného v prílohe.

(3) Pri vyhotovovaní a umiestňovaní označenia CE postupuje značkár obdobne ako pri umiestňovaní slovenskej značky zhody; § 19 sa použije primerane.

(4) Podrobnosti o používaní označenia CE a o náležitostiach vyhlásenia o zhode ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

(5) Ak značkár označí výrobky označením CE, nesmie už na takto označený výrobok použiť slovenskú značku zhody.

(6) Označenie CE môže byť nahradené ostatnou značkou zhody, ak tak ustanoví osobitný predpis.

§ 30

Orgány dohľadu

(1) Orgánmi dohľadu podľa tohto zákona sú orgány štátnej správy zriadené podľa osobitných predpisov.

(2) Orgány dohľadu vykonávajú dohľad, či

- a) na určené výrobky uvedené na trh bolo vydané vyhlásenie o zhode, a ak to technický predpis vyžaduje, či sú označené značkou zhody,
- b) vlastnosti určených výrobkov uvedených na trh a spôsob posudzovania zhody zodpovedajú určeným podmienkam vydaného vyhlásenia o zhode,
- c) sú značky zhody použité oprávnene a či sú nezmenené alebo nesfalšované.

(3) Výrobca alebo dovozca, ktorý uviedol určený výrobok na trh, je povinný umožniť orgánom dohľadu pri výkone ich funkcie nahliadnuť do technickej, výrobnnej, obchodnej a inej dokumentácie týkajúcej sa určených výrobkov, umožniť im kontrolovať ich a najmä umožniť im prístup do výrobných, skladových a obchodných priestorov.

(4) Podľa odseku 3 sa postupuje aj vtedy, ak výrobok nie je určeným výrobkom, ale vznikne dôvodné podozrenie, že môže ohroziť oprávnený záujem.

(5) Distribútor je povinný orgánom dohľadu pri výkone ich funkcie umožniť prístup do skladových a obchodných priestorov.

(6) Ak orgán dohľadu zistí porušenie tohto zákona alebo predpisov vydaných na

jeho vykonanie, uloží ochranné opatrenie alebo pokutu podľa tohto zákona.

(7) Týmto zákonom nie sú dotknuté práva a povinnosti orgánov dohľadu, ktoré im vyplývajú z osobitných predpisov. 11)

§ 31

Ochranné opatrenie

(1) Orgán dohľadu môže uložiť podnikateľovi

- a) pozastavenie uvádzania určených výrobkov na trh na určitý čas v prípade dôvodného podozrenia z nebezpečenstva ohrozenia oprávnených záujmov,
- b) zákaz uvádzať určené výrobky na trh alebo vydá rozhodnutie o ich stiahnutí z trhu alebo z používania, ak preukázateľne ohrozujú oprávnený záujem,
- c) povinnosť účinným spôsobom bezodkladne informovať o tomto nebezpečenstve osoby, ktoré by mohli byť vystavené nebezpečenstvu použitím takéhoto určeného výrobku, a to v prípadoch, keď bolo uložené ochranné opatrenie podľa písmena a) alebo b).

(2) Odvolanie podané proti rozhodnutiu o ochrannom opatrení nemá odkladný účinok.

(3) Náklady súvisiace s ochranným opatrením znáša ten, kto určený výrobok ohrozujúci oprávnený záujem uvádza na trh.

§ 32

Pokuty

(1) Orgán dohľadu uloží pokutu do 5 000 000 Sk tomu, kto

- a) neoprávnene alebo klamlivo použil značku zhody alebo vyhlásenie o zhode, alebo certifikát zhody,
- b) uviedol na trh alebo distribuoval určené výrobky bez vyhlásenia o zhode podľa § 10 ods. 4, certifikátu zhody alebo bez určeného označenia výrobkov značkou zhody podľa § 17 ods. 3, alebo neoprávnene uviedol na trh výrobok,
- c) nesplnil podmienky ochranného opatrenia.

(2) Úrad na základe podnetu alebo na základe vlastného zistenia uloží pokutu do 1 000 000 Sk tomu, kto neoprávnene

- a) označil dokument značkou STN,

- b) rozmnožil a rozšíril slovenskú technickú normu,
- c) vystupoval ako autorizovaná osoba,
- d) vydal certifikát.

(3) Pri opakovanom protiprávnom konaní možno uložiť pokutu podľa odsekov 1 a 2 až do dvojnásobku uloženej pokuty.

(4) Pri ukladaní pokuty sa prihliada na cenu výrobku, závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania.

(5) Pokutu možno uložiť do jedného roku odo dňa, keď sa orgán oprávnený na uloženie pokuty dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu takejto povinnosti došlo.

(6) Pokuta je splatná do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty

(7) Pokuta je príjmom štátneho rozpočtu.

Spoločné ustanovenia

§ 33

Uznávanie zahraničných dokladov a značiek

(1) Slovenskou značkou zhody môže byť podľa tohto zákona aj zahraničná značka. Zahraničný doklad môže byť dokladom o zhode, protokolom o skúškach, certifikátom zhody, certifikátom zhody typu alebo vyhlásením o zhode podľa tohto zákona vtedy, ak to ustanovuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná.

(2) Úrad môže na zásade vzájomnosti uznávať zahraničné dokumenty, ktoré osvedčujú posúdenie zhody, alebo zahraničnú značku ako slovenskú značku zhody podľa tohto zákona, alebo ako podklady na posúdenie zhody, ak je zabezpečená úroveň oprávneného záujmu zodpovedajúca požiadavkám príslušných technických predpisov.

(3) Ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak a ak úrad podľa odseku 2 nerozhodol o vzájomnom uznávaní podkladov na posúdenie zhody, môže autorizovaná osoba na základe žiadosti uznať výsledky skúšok certifikátov a inšpekcií a iných úkonov vzťahujúcich sa na posúdenie zhody vykonaných v zahraničí. K žiadosti o uznanie zahraničného dokladu žiadateľ pripojí aj jeho preklad do štátneho jazyka.

(4) Úrad uverejňuje skutočnosti podľa odsekov 1 a 2 vo vestníku.

(5) Ustanovenia odsekov 2 až 4 sa nevzťahujú na výrobky upravené osobitným predpisom.

§ 34

Konanie

Všeobecné predpisy o správnom konaní 12) sa nevzťahujú na konania podľa § 9 ods. 5, § 22 a § 26 až 29.

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 35

(1) Rozhodnutia na výkon štátneho skúšobníctva podľa doterajších predpisov sa považujú za rozhodnutia o autorizácii podľa tohto zákona do 31. decembra 2000, ak v jednotlivých prípadoch ich platnosť nezanikne skôr.

(2) Výrobky určené na povinnú certifikáciu podľa doterajších predpisov sa považujú za určené výrobky podľa tohto zákona najdlhšie do 31. decembra 2002.

(3) Rozhodnutia o schválení výrobkov a certifikáty výrobkov vydané podľa doterajších predpisov sa považujú za certifikáty určených výrobkov podľa tohto zákona po dobu ich platnosti alebo dovtedy, kým technický predpis neustanoví inak.

(4) Konanie o schválení výrobku alebo konanie o certifikácii výrobku, ktoré sa začalo pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončí podľa tohto zákona ako certifikácia typu určeného výrobku, ak ide o určený výrobok alebo ak o to v ostatných prípadoch osobitne požiada prihlasovateľ.

(5) Tento zákon sa nevzťahuje na výrobky uvedené na trh pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a na výrobky uvedené na trh podľa osobitných predpisov. 6)

(6) Konania o uložení pokút, ktoré sa začali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa zákona platného v čase začatia konania.

(7) Slovenské technické normy označené značkou STN schválené pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa považujú za slovenské technické normy podľa tohto zákona.

(8) Podnikatelia a orgány štátnej správy sú povinné do 31. decembra 2000 riadiť sa ustanoveniami slovenskej technickej normy, ktoré sú označené ako záväzné podľa doterajších predpisov.

§ 36

(1) Na potraviny, kozmetické prostriedky a tabakové výrobky sa nevzťahujú ustanovenia § 30 ods. 2 písm. b) a ods. 3 a 4, § 31 a § 32 ods. 1 písm. c).

(2) Ak ide o potraviny, tabakové výrobky a kozmetické prostriedky, colné orgány bez meškania informujú orgány potravinového dozoru. 13)

§ 37

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve v znení zákona č. 54/1987 Zb., zákona č. 194/1988 Zb., zákona č. 479/1992 Zb., zákona č. 539/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1995 Z.z.,

2. zákon č. 142/1991 Zb. o česko-slovenských technických normách v znení zákona č. 632/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 143/1995 Z.z.,

3. § 28 a príloha č. 2 zákona č. 90/1998 Z.z. o stavebných výrobkoch,

4. vyhláška Federálneho úradu pre normalizáciu a meranie č. 585/1992 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve v znení neskorších predpisov,

5. vyhláška Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 246/1995 Z.z. o certifikácii výrobkov.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

Zákon č. 124//20066 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 355/2007 Z. z. O ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov

Nariadenie vlády č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku

Vyhláška MPSVaR č. 508/2009 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými a plynovými a ktorou sa ustanovujú technické zariadenia, ktoré sa považujú za vyhradené technické zariadenie

Vyhláška č. 25/1984 Zb. na zaistenie bezpečnosti práce v nízkotlakových kotolniciach

Vyhláška č. 59/1982 Zb. ktorou sa určujú základné požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení

Nariadenie vlády č. 392/2006 Z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov

Nariadenie vlády Slovenskej republiky 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci s bremenami

Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko

Nariadenie vlády SR č. 276/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri práci so zobrazovacími jednotkami

Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Nariadenie vlády č. 387/2006 Z.z. o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenie pri práci

Nariadenie vlády č. 395/2006 Z.z. o minimálnych požiadavkách na osobné ochranné pracovné prostriedky

Nariadenie vlády 393/2006 Z.z. minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí

Zákon č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

LEŠENIA

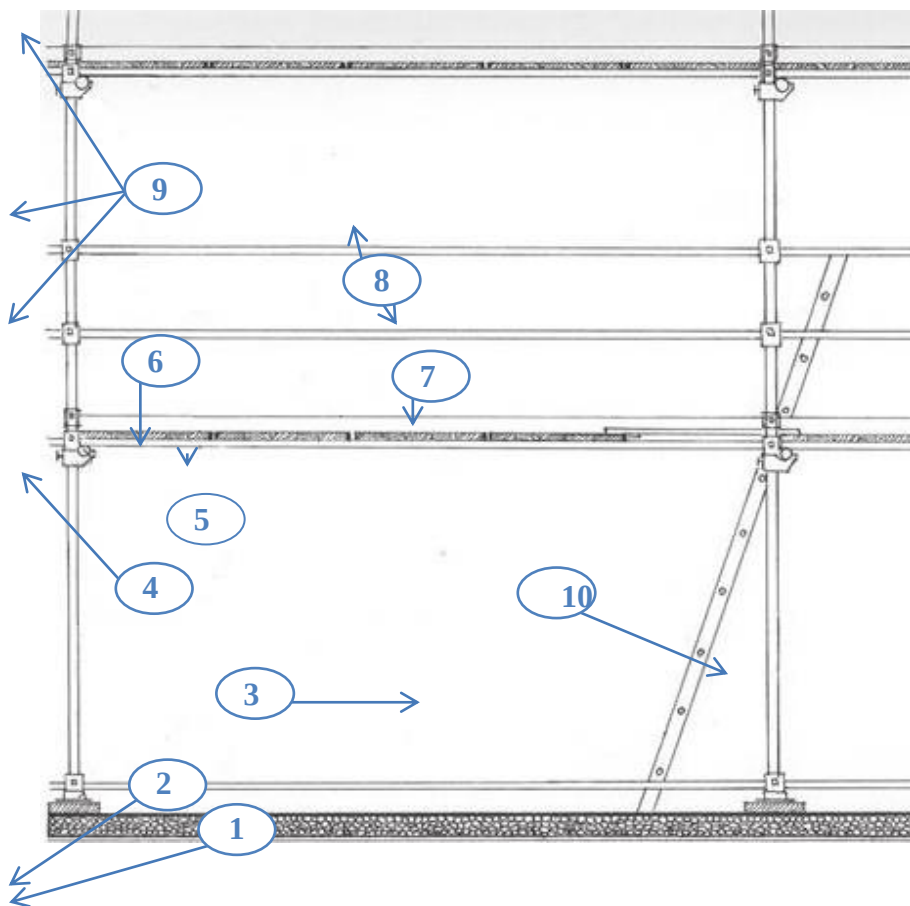
Úvod

Podľa štatistík pracovných úrazov je v celosvetovom meradle riziko pracovného úrazu so smrteľnými následkami pre pracovníkov v stavebnom sektore viac ako trojnásobne vyššie v porovnaní s ostatnými odvetviami. V Európskej únii dochádza v stavebníctve ročne k viac ako 1 000 pracovným úrazom so smrteľnými následkami. Podstatná časť týchto úrazov vzniká v malých a stredných firmách a ich najčastejšou príčinou sú pády z výšky. Aj na Slovensku je podľa Národného inšpektorátu práce najčastejšou príčinou ťažkých pracovných úrazov v stavebníctve pád z lešenia alebo rebríka. Aby počet týchto úrazov nemal rastúcu krivku, predkladáme Vám tento metodický materiál, ktorý by Vám mal pomôcť zorientovať sa v problematike BOZP na konštrukciách určených na zvyšovanie pracoviska.

1 Lešenie a jeho hlavné časti

Lešenie – Pracovné lešenie je dočasná konštrukcia, ktorá slúži na zaistenie bezpečného pracovného miesta pri výstavbe, údržbe, oprave alebo demolácii budov, prípadne iných konštrukcií a na zaistenie bezpečného prístupu na pracovné miesta vhodného pre vykonávanú prácu. Požiadavky vyplývajúce z tejto definície môže zabezpečiť iba konštrukcia, ktorá je správne navrhnutá, vyrobená, zmontovaná a udržiavaná.

Obrázok č.1: Hlavné časti lešenia

1. podložka
2. nánožka
3. nosný stĺpik
4. priečnik
5. pozdĺžnik
6. podlahový dielec
7. zarážka
8. zábradlie
9. upínacie spojky hákové
10. rebrík

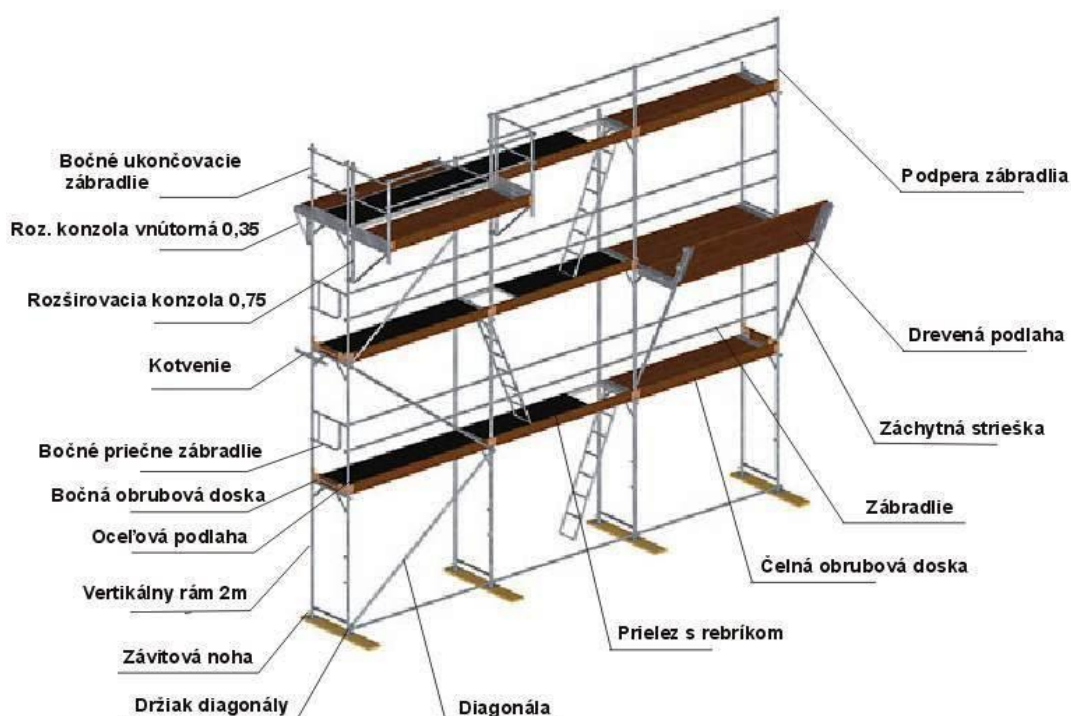
Hlavné časti lešenia

Kotva - Kotviaci prvok votknutý do objektu alebo inej dostatočne stabilnej konštrukcie alebo do terénu

Vzpera - šikmý prvok alebo diel zvyšujúci únosnosť alebo stabilitu konštrukcie lešenia alebo jeho nosných súčastí

Zarážka - Prvok alebo diel ohraničujúci okraj podlahy lešenia a zabráňujúci pádu predmetu materiálu alebo skĺznutie osôb z podlahy

Nánožka - súčasť trubkového lešenia, slúžiaceho k zaisteniu polohy päty stĺpiku a k rozloženiu osového tlaku stĺpiku na podložku

Obrázok č. 2 Konštrukcie na zvyšovanie pracoviska – Legislatíva

Všeobecné zásady navrhovania systémového pracovného lešenia a prevádzkové požiadavky na lešenia, ktoré na zabezpečenie stability vyžadujú kotvenie do príslušných konštrukcií samostatne stojace a pojazdné sa podobne špecifikujú hlavne v týchto technických normách:

- STN 73 8101 Lešenie
- STN 73 8107 rúrkové lešenia

Všeobecné požiadavky na zaistenie BOZP na konštrukciách na vyvýšených pracoviskách sú uvedené v tých právnych predpisoch:

- 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 147/2013 Vyhláška MPSVaR ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich.

d) **Podlahy** – plošné vodorovné časti lešenia s funkciou pracovnou, ochrannou alebo záchytnou.

Šírka podlahy pracovných lešení musí byť najmenej **600 mm**. Voľná medzera medzi vnútorným nechráneným okrajom podlahy lešenia a lícom objektu (fasáda) nesmie byť väčšia ako **250 mm**.

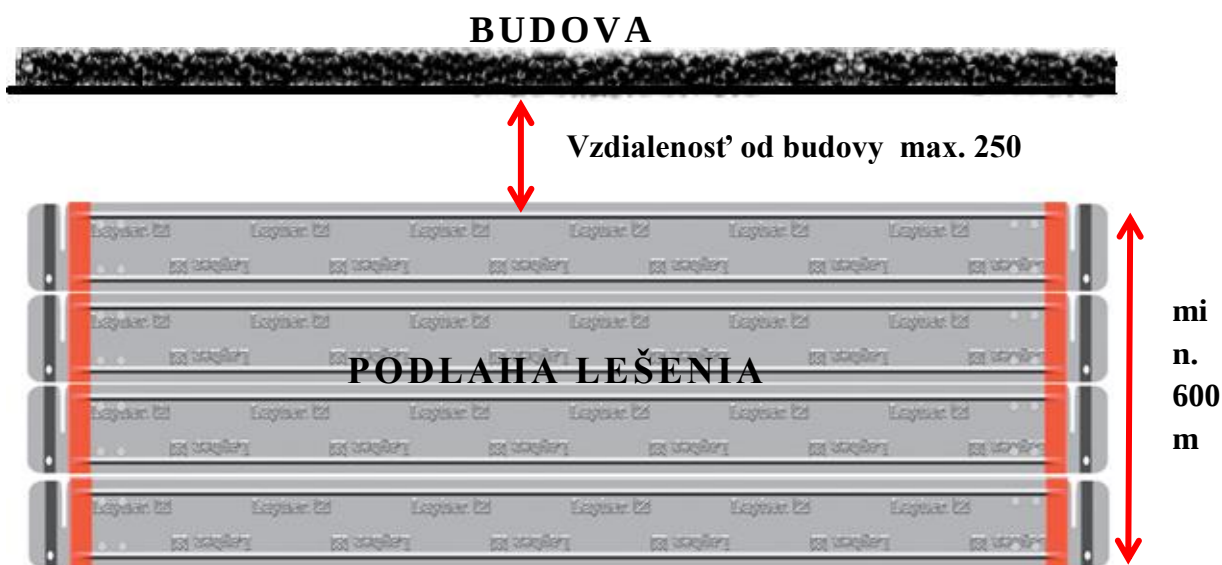
Medzery na podlahách maximálne :

- 30mm ak je vylúčená horizontálna doprava
- 10mm ak je povolená horizontálna doprava
- 60mm v miestach zvislých prvkov

Nerovnosti v podlahe maximálne :

- 30mm ak je vylúčená horizontálna doprava
- 10mm ak je povolená horizontálna doprava

Obrázok č.3: Umiestnenie lešenia (pohľad z hora)

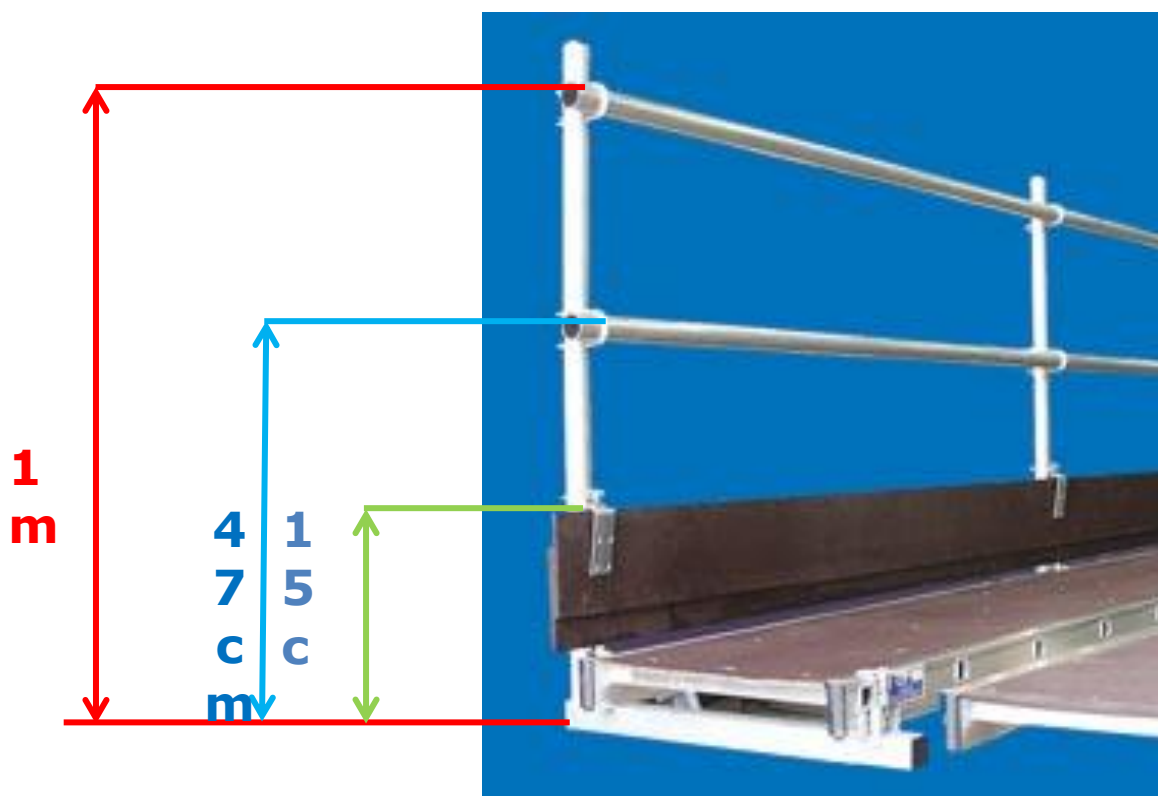

e) **Zábradlie** - Kolektívne zabezpečenie, ktoré slúži ako ochranné a záchytné ohradenie musí byť dostatočne pevné a odolné proti vonkajším silám a nepriaznivým vplyvom a upevnené tak, aby bezpečne unieslo predpokladané

namáhanie. Jeho únosnosť sa musí preukázať statickým výpočtom alebo iným spôsobom.

Výška zábradlia musí byť najmenej 1m, výška zarážky na podlahe najmenej 15cm a voľná medzera medzi tyčami zábradlia alebo medzi tyčou a zarážkou na podlahe musí byť najviac 47cm.

Obrázok č.4: *Rozmery zábradlia použitého na lešení*

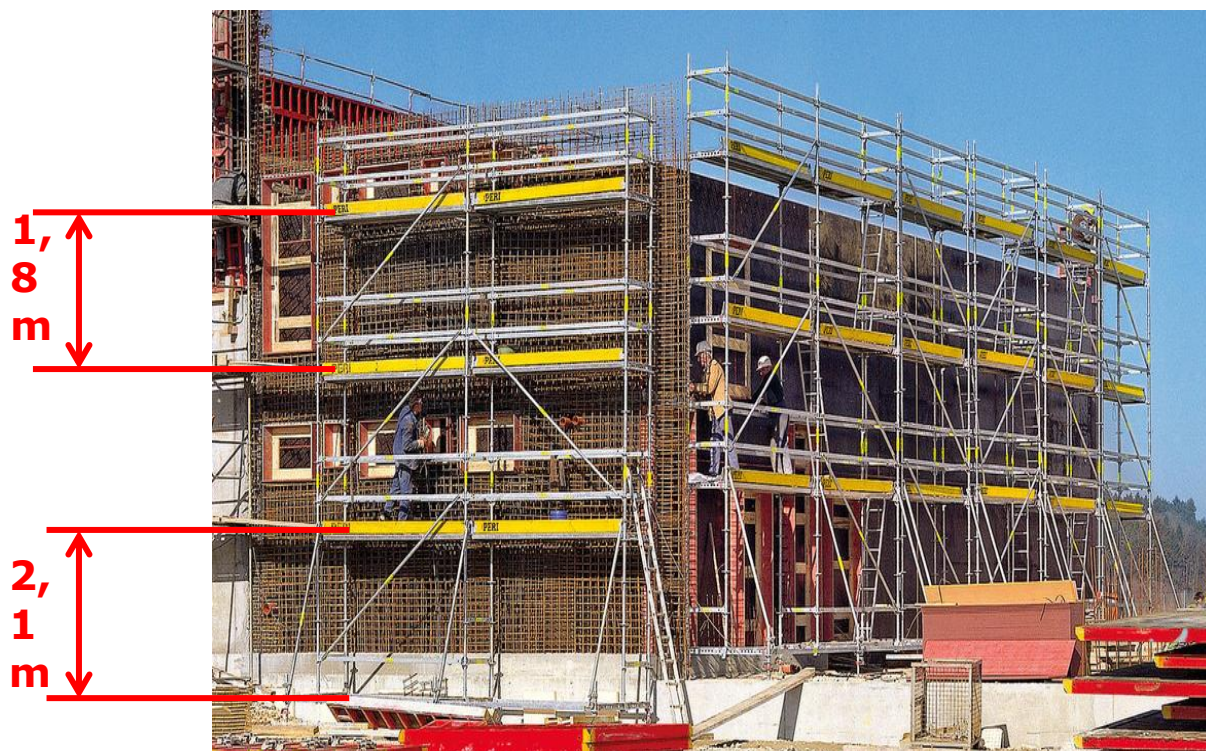
Podchodná svetlá výška podlažia - je zvislá vzdialenosť medzi rovinou podlahy a rovinou stropu.

Výška podlažia musí byť najmenej 1,8m

Výška podlažia pre prízemnú časť lešenia s podchodom pre chodcov najmenej 2,1m

Výška podlažia pre prízemnú časť lešenia s podjazdom musí byť podjazdná svetlá výška najmenej 4,2m

Obrázok č.5: Fasádne lešenie a jeho rozmery pre bezpečný pohyb osôb

1) Technická dokumentácia

Konštrukcia každého lešenia musí byť technicky dokumentovaná. Pokiaľ konštrukčné usporiadanie vyplýva z technických noriem, výrobných podkladov považujú sa tieto podklady za technickú dokumentáciu. Na začiatku každej stavby lešenia sa musí vypracovať dokumentácia, podľa ktorej sa má lešenie postaviť. Stavebné lešenia patria ku konštrukciám, ktoré sa zo statického a konštrukčného hľadiska vymykajú bežným kritériám. Vo väčšine prípadov ide o konštrukcie staticky neurčité, neobyčajne namáhané, montované zo subtlých tenkostenných prvkov s malou priečnou tuhosťou, ktorých statické parametre sú v konštrukcii lešenia maximálne využité. Preto nemožno pripustiť, aby sa lešenia stavali živelne bez tejto technickej dokumentácie.

Výstavbu a demontáž lešenia môžu vykonávať len preukázateľne preškolené osoby s platným preukazom lešenára. Používať lešenie môžu len osoby preukázateľne preškolené pre práce vo výškach, po vykonaní kontroly lešenia pred jeho prvým použitím na zmene, písomnom prevzatí lešenia a povolení práce vystavujúcim.

Ani kvalifikovaný lešenár nemôže pri neštandardnom lešení bez technických podkladov objektívne posúdiť konštrukciu z hľadiska statickej bezpečnosti. Individuálny projekt sa však vyžaduje len v prípadoch, keď na navrhovanú konštrukciu, podľa ktorej by bolo možné lešenie postaviť, neexistuje doteraz žiadna dokumentácia. Najčastejšie sa lešenia

stavajú na základe typového projektu (či už spracovaného dodávateľom stavby alebo dodaného výrobcom).

2) Montáž

Štatistika z vyšetrovania pracovných úrazov pri prácach na lešeniach (úrazy na samotnom lešení, pády osôb z lešenia, úrazy zapríčinené pádom predmetov z lešenia) ukazuje, že najčastejšou príčinou úrazov je zanedbanie zásad a predpisov bezpečnosti práce na samotnom stavenisku. Pri stavbe lešení treba z hľadiska bezpečnosti práce dôsledne dodržiavať platné technické normy a montážne návody výrobcov lešení vypracované na ich základe. Okrem návodov však treba rešpektovať predovšetkým platné zákony, nariadenia a vyhlášky. Z legislatívnych predpisov, ktoré sú v súčasnosti platné na Slovensku, sa na lešenia vzťahujú najmä nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z. a vyhláška č. 147/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností. Vlastná montáž lešenia veľmi často prebieha v rozpore s požiadavkami predpisov o BOZP, podľa ktorých sa vyžaduje, aby bol pracovník pri práci vo výškach vždy zaistený proti pádu. Aj keď je to pri niektorých konštrukciách ťažko riešiteľné, nemožno to obchádzať. Na situácii, bohužiaľ, nič nezmenili ani niektoré najnovšie smutné prípady. V nových montážnych návodoch sa už uvádzajú vhodné kotevné miesta pri upevnení osobného zaistenia, niektoré lešenia sa už konštruujú s dopredu montovaným ochranným zábradlím. Tieto možnosti sa však až veľmi často nevyužívajú.

Problémy pri prevádzke môžu spôsobiť nielen neoprávnené zásahy užívateľov do konštrukcie, ale aj niektoré zaťaženia, o ktorých sa pri návrhu neuvažovalo. K bezpečnej prevádzke neprispieva ani neporiadok a zlé hospodárenie s lešenárskym materiálom.

Po úplnom dokončení montáže sa lešenie medzi vedúcim lešenárskej čaty a zástupcom užívateľa lešenia odovzdáva a preberá, a to písomnou formou. Preberací protokol sa spracúva obvykle formou zápisu v stavebnom denníku. Špecifikujú sa v ňom podmienky užívania (nosnosť, zvláštnosti vyhotovenia), pri rešpektovaní ktorých dodávateľ užívateľovi garantuje bezpečnosť konštrukcie.

Obrázok č.6: Označenie lešenia

Označenie musí byť umiestnené na lešení a obsahovať :

- nosnosť pracovných podláh v kg
- dovolený počet súčasne zaťažených podláh
- názov a adresa prevádzkovateľa
- spôsob použitia lešenia.

Práce na lešení sa môžu začať až po jeho úplnom dokončení, vybavení a vystrojení podľa platných noriem. Lešenie sa smie používať iba na účely, na ktoré sa navrhlo a zmontovalo, odovzdalo a prevzalo do užívania. Pri zmenenom spôsobe užívania lešenia (napr. pri požiadavke na vyššie zaťaženie), ktorý by mohol mať za následok zníženie jeho

bezpečnosti, sa konštrukcia lešenia musí z uvedených hľadísk posúdiť a v prípade nutnosti v potrebnom rozsahu upraviť.

3) Odovzdanie a prebratie konštrukcie

Lešenie alebo jeho časť sa môže odovzdať na používanie len po jeho úplnom dokončení a vybavení. V čase výstavby lešenia, za lešenie zodpovedá organizácia určená na montáž a demontáž. O odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho častí na používanie sa vytvorí osobou na montáž alebo demontáž lešenia **záznam** o odovzdaní a prevzatí podľa druhu lešenia. Prebratím lešenia je zodpovednosť prenesená na organizáciu, ktorá ho prebrala. V prípade situácie, že lešenie stavia organizácia bez potrebných oprávnení, je zodpovedný subjekt ktorý si objednal zhotovenie lešenia.

Záznam o odovzdaní a prevzatí lešenia alebo jeho časti na používanie sa nevyžaduje pri normalizovaných alebo typizovaných lešeniach s výškou pracovnej podlahy do 1,5 m.

1.) Ak lešenie alebo jeho časť nie je úplne dokončená, musí sa zabrániť vstupu na nedokončené lešenie alebo na nedokončenú časť lešenia.

2.) Záznam obsahuje označenie odovzdávajúceho a preberajúceho, identifikáciu odovzdávaného lešenia, podpisy odovzdávajúcej a preberajúcej zodpovednej osoby a dátum.

Obrázok č.7: Záznam o odovzdaní a prevzatí konštrukcie

	Montáž, demontáž a úprava lešenia	Mochovec: 2nd and 4th units completion construction site
	Scaffold assembling – modification – dismantling, modification	Page 1 / 1
SLOVENSKÉ ELEKTRÁRNE registračné číslo lešenia: scaffold's registration number:		Dátum / DATE:
Od / From:	Dodávateľ / Contractor:	Číslo práce / Job Number:
Pre / To: Slovenské elektrárne MOCHOVCE – BOPZ úm / Safety Team		Meno / Name:
Prosim, buďte informovaní o nasledovných: / Please be informed about the following: Typ plánovanej lešárskej činnosti / Type of planned scaffold activity:		
☐ montáž / assembling ☐ úprava / modification ☐ demontáž / dismantling		
Spoločnosť, ktorá bude vykonávať činnosť / (Realizátor): Company who performs activity (realizer): Názov spoločnosti / Company name: Zodpovedná osoba / Responsible person: Číslo telefónu / Phone No.:		
Dátum začiatku a ukončenia aktivít: / Beginning and end activity dates:		
Typ lešenia: / Scaffold type:		
☐ trúbkové a spojkové "údičkové" / tube and coupler "tubular" ☐ trúbkové a spojkové "modulové" / tube and coupler "modular" ☐ rámové / frame ☐ posajdné / mobile ☐ iné / other		
Výrobca a obchodná značka (ako PERI UP alebo iná): / Manufacturer and commercial brand (e.g. PERI UP or other):		
Max. prijateľná záťaž na podlažiu (kg/m2) / Maximum load accepted on platforms (kg/m2):		
Spoločnosť, ktorá bude používať lešenie (Používateľ) / Company who will use the scaffold (user): Názov spoločnosti / Company name: Zodpovedná osoba / Responsible person: Číslo telefónu / Phone No.:		
Vyhlásenia dodávateľa a spoločnosti / Contractor and Companies Statements:		
• Montáž, úprava a demontáž lešenia bude vykonaná na základe preskúpaných plánov, ktoré boli schválené a súhlasom so zmlouvou. • / The scaffold will be assembled / modified / dismantled according to plans approved by the user, by manufacturer and by Designer. • Lešenie bude osadené a pôsobí v rámci prípustných podmienok osadenia a nabití hmoty spoločnosťou, ktorá lešenie osadzuje. • / The scaffold will be erected and, when in use, will perform within the permitted load conditions, from neither Company to user Company. • Dodávateľ zodpovedá za lešenie a za jeho bezpečnosť. • / Realizer Company will be responsible for the scaffold, its safe use, its dismantling. • Lešenie bude kontrolované podľa podmienok a nariadení NČSR a podľa technických podmienok spoločnosti, ktorá lešenie osadzuje. • / The scaffold will be inspected when in use according to the standards of the user Company, through the professional staff of the user Company. • Dodávateľ zodpovedá za lešenie a za jeho bezpečnosť. • / Realizer Company will be responsible for the scaffold, its safe use, its dismantling. • Lešenie bude kontrolované podľa podmienok a nariadení NČSR a podľa technických podmienok spoločnosti, ktorá lešenie osadzuje. • / The scaffold will be inspected when in use according to the standards of the user Company, through the professional staff of the user Company. • Dodávateľ zodpovedá za lešenie a za jeho bezpečnosť. • / Realizer Company will be responsible for the scaffold, its safe use, its dismantling. • Dodávateľ zodpovedá za lešenie a za jeho bezpečnosť. • / Realizer Company will be responsible for the scaffold, its safe use, its dismantling. • Dodávateľ zodpovedá za lešenie a za jeho bezpečnosť. • / Realizer Company will be responsible for the scaffold, its safe use, its dismantling.		
Podpis zodpovednej osoby dodávateľa: / CONTRACTOR RESPONSIBLE PERSON SIGNATURE:		
Podpis zodpovednej osoby realizátora: / REALIZER COMPANY RESPONSIBLE PERSON SIGNATURE:		
Podpis zodpovednej osoby používateľa: / USER COMPANY RESPONSIBLE PERSON SIGNATURE:		

2 Odborné prehliadky

Frekvencia vykonávania prehliadok lešenia je nasledovná:

- **Raz za 14 dní**

sa musí preukázateľne vykonať odborná prehliadka konštrukcie **lešenia** lešenárom pri:

- a) lešeniach vystavených účinkom mechanického kmitania
- b) lešeniach pojazdných
- c) lešeniach zavesených

- **Raz za mesiac**

sa musí preukázateľne vykonať odborná prehliadka konštrukcie **lešenia**

Pri pravidelných mesačných odborných prehliadkach sa overuje, či počas užívania neprišlo v konštrukcii ku zmenám alebo poruchám, ktoré by mohli mať nepriaznivý vplyv na statickú, funkčnú a pracovnú bezpečnosť (napr. sadanie terénu, uvoľnenie spojov a kotiev). To isté treba urobiť ihneď po mimoriadnych udalostiach (napr. po silnom vetre). Okrem pravidelných prehliadok sa lešenie má pred začatím práce denne skontrolovať z hľadiska kompletnosti konštrukcie (zábradlie, podlahy, výstupy a podobne).

3 Najčastejšie nedostatky pri práci na lešení

- nepoužívanie ochrannej prilby
- nepoužívanie OOPP proti pádu
- chýbajúce kotvenie
- chýbajúce ochranné zariadenie – zábradlie
- neprípustná vzdialenosť kotvenia
- neúplná resp. nedostatočne únosná podlaha pád z podlahy
- chýbajúca zachytaná striedka, resp. nevymedzenie chráneného priestoru
- chýbajúce nánožky
- chýbajúce podložky
- chýbajúci zápis o lešení
- iné

Záver

Pri nehodách na stavbách sa ťažko hľadá vinník. Pracovníci môžu podceniť riziko a bezpečnostné opatrenia berú na ľahkú váhu. Zamestnávateľia zase nie vždy kontrolujú prácu svojich podriadených. Najčastejšie k pracovným úrazom dochádza v stavebníctve. V stavebníctve je väčšinou problémom nedostatočne zabezpečené či nesprávne postavené lešenie. Vo väčšine prípadov je to vina lešenárov, ktorí ho stavajú a nedbajú pri tom na bezpečnosť. Často vyskytujúcim sa nedostatkom pri prevádzkovaných lešeniach sú chýbajúce okopové lišty alebo tyčové zábradlie, ako to stanovuje vyhláška. Dôležité je potom, v akom stave sa už hotové lešenie preberá do stavebného denníka, čo robí stavbyvedúci. Je teda aj na strane zamestnávateľa, aby skontroloval, či je lešenie správne postavené a či je možné dať ho do užívania ďalším zamestnancom.

Je veľmi dôležité používať vhodné lešenie, pretože každá stavba je jedinečná a umiestnená v rozdielnom teréne. Ďalej je nevyhnutné poradiť sa s odbornou lešenárskou spoločnosťou, ktorá dokáže zrealizovať samotnú montáž náležitého lešenia, ktoré bude spĺňať požadované predpisy ako aj zdravie a ochranu lešenárov. Súčasne je nevyhnutné dbať na to, aby bolo lešenie bezpečné, stabilné a dostatočne pevné. Overte si, či daná firma používa značkové typy lešenia (certifikované), či sú montážnici patrične vyškolení a či dokážu správne zamerať stavbu, pretože je vo vašou záujme, aby bolo lešenie rozostavané čo najhospodárnejšie.

Kvalitné lešenie vám uľahčí nielen prácu ale nadobudnete tiež pocit bezpečia, ktoré lešenie jednoznačne musí poskytovať.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ÚDAJOV

Nariadenie vlády č. 396/2006 Z. z o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Vyhláška č. 147/2013 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

STN 73 8101 Lešenie

STN 73 8107 rúrkové lešenia

OCHRANA PROTI PÁDU

Úvod

Právna úprava ochrany človeka v pracovnom procese i ostatných aspektov bezpečnosti práce je zabezpečená sústavou bezpečnostných predpisov, ktoré obsahujú záväzné, resp. platné ustanovenia (príkazy, zákazy, pokyny, limity, parametre, kritériá, postupy, a pod.) majúce za cieľ vytvorenie predpokladov pre bezpečnosť práce. Práce vo výškach v sebe skrývajú vysoké riziko úrazov, preto je potrebné venovať veľkú pozornosť dodržiavaniu bezpečnosti pri práci. Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie sme sa zaviazali dodržiavať legislatívu Európskej únie. Pády z výšky sú naďalej jednou z hlavných príčin smrteľných pracovných úrazov a to najmä v stavebnom priemysle, v rámci ktorého dochádza v Európe ročne k mnohým úmrtiam. Ľudský, finančný a hospodársky dosah úrazov je rovnako neprijateľný ako ich cena, ktorou je ľudské zdravie: pády majú za následok úmrtia a širokú škálu vážnych zranení, v niektorých prípadoch celkovú stratu mobility, rôzne druhy ťažkostí alebo čiastočnú invaliditu. Tieto zranenia obmedzujú možnosti pracovníkov vrátiť sa späť do práce, čo vedie k podstatnej strate príjmov zo zamestnania. Takéto úrazy môžu nepriaznivo ovplyvniť aj spôsob, akým verejnosť príslušné odvetvia vníma, pretože ich následkom môže byť pre dané odvetvia ťažké prilákať nových ľudí a udržať si skúsených pracovníkov. Európa musí prijať výzvu zlepšiť kvalitu zamestnania. Po prvé preto, aby mohla bojovať so starnutím obyvateľstva, ktoré znižuje praceschopnú populáciu a vytvára tvrdšiu hospodársku súťaž medzi odvetviami, pokiaľ ide o prilákanie a udržanie si pracovníkov, a po druhé preto, lebo musíme chrániť kvalitu európskych výrobkov a služieb, aby sme boli naďalej schopní konkurencie na svetovej úrovni. Je preto dôležité znížiť počet pádov z výšky a to dosiahneme iba vtedy, ak sa do toho zapoja všetci účastníci z každého sektora, najmä zo stavebného priemyslu, malí a strední podnikatelia, ktorí tvoria väčšinu firiem v stavebnom priemysle, samostatne zárobkovo činné osoby, sociálni partneri, verejné orgány, poisťovne, fondy sociálneho zabezpečenia a inšpektoráty práce.

Právo na ochranu života a zdravia je základným právom ľudského jedinca. Medzi hospodárske, sociálne a kultúrne práva patrí právo zamestnancov na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky. Právo na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci zamestnancom výslovne zaručuje Ústava Slovenskej republiky. V Európskej únii zomrie každé tri a pol minúty jedna osoba na úraz spôsobený výkonom práce. To predstavuje takmer 167 000 prípadov úmrtí spôsobených buď pracovným úrazom (7 500 prípadov), alebo chorobou z povolania (159 500 prípadov). Každé štyri a pol sekundy zamestnanec utrpí úraz, ktorý ho donúti zostať doma po dobu najmenej troch pracovných dní. Počet pracovných úrazov, ktoré vedú k trom alebo viac dní absencie je veľmi vysoká - viac ako sedem miliónov ročne. Nedostatok účinných opatrení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku môže mať za následok neprítomnosť z dôvodu pracovných úrazov a chorôb z povolania. Absencia účinných opatrení na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia na stavenisku môže viesť k pracovným úrazom a vzniku chorôb z povolania. Okrem dopadu na zamestnancov to má aj negatívne dôsledky pre celé hospodárstvo. Vynakladajú sa obrovské prostriedky, ktoré sú prekážkou hospodárskeho rastu, pretože sa

financujú zo systémov sociálneho zabezpečenia a verejných financií. Pracovné úrazy a choroby z povolania kladú taktiež veľké nároky na podniky, obzvlášť na malé a stredné. Systémy riadenia BOZP sú predpokladom zníženia počtu chorôb z povolania a pracovných úrazov. Opomenutie v hodnoteniach rizika alebo chyby v systéme riadenia bránia začatiu zodpovedajúceho procesu riadenia rizík alebo zavádzaniu postupov na ich predchádzanie. Dodržiavanie zásad BOZP je nevyhnutné nielen preto, že si to vyžadujú zákony, ale aj preto, že pre podnik a zodpovedného zamestnávateľa je to prvý krok k efektívnej a úspešne fungujúcej organizácii. Len bezpečné pracovné podmienky, ktoré nie sú zdraviu škodlivé, môžu byť základom pre primeraný výkon zamestnancov.

1 Práce vo výškach

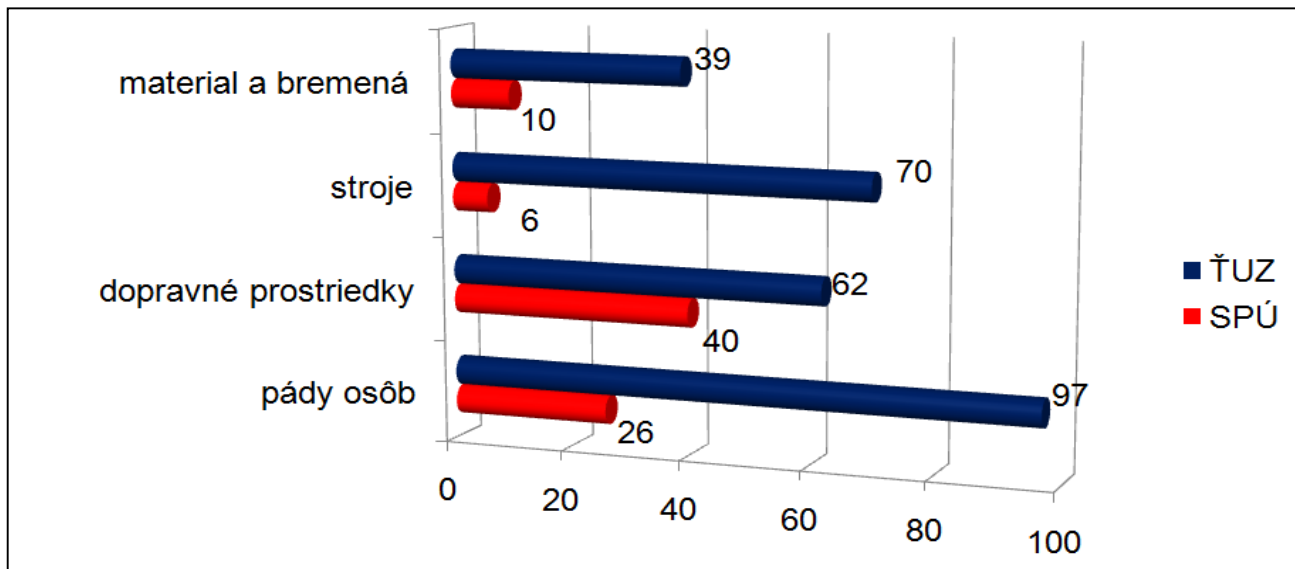
V každej stavebnej činnosti je práca vo výške a nad voľnou hĺbkou (ďalej len „práca vo výške“). Za prácu vo výške a nad voľnou hĺbkou považujeme každú prácu a pohyb pracovníka, pri ktorej je ohrozený pádom z výšky, do hĺbky, prepadnutím alebo zosunutím. Pri tejto činnosti sa musí pracovník chrániť proti pádu. Okrem toho ešte platí, že ochrana proti pádu sa musí vykonať kolektívnym alebo osobným zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách a komunikáciách nad vodou alebo inými látkami, kde pádom hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia, napr. kovové, ostré a trieštivé predmety alebo horúce, leptavé a jedovaté látky a od výšky 1,5 m na všetkých ostatných pracoviskách a komunikáciách.

Práca vo výškach môže vystaviť pracovníkov osobitne vážnym rizikám ohrozenia ich zdravia a bezpečnosti, najmä riziku pádu z výšky a iným vážnym pracovným úrazom, ktoré tvoria veľkú časť všetkých úrazov, najmä smrteľných úrazov.

Prácu vo výškach v oblasti stavebníctva upravuje vyhláška č. 147/2013 Z.z MPSVR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkony niektorých pracovných činností. Podľa tejto vyhlášky sa za prácu vo výške a nad voľnou hĺbkou považuje práca a pohyb pracovníka, pri ktorom je ohrozený pádom z výšky do hĺbky, prepadnutím alebo zosunutím.

1.1 Rozdelenie pracovných úrazov podľa príčiny za rok 2012- 2013

Tab.č1

Ťažká újma na zdraví za rok 2013 – 156

Smrteľný pracovný úraz za rok 2013 – 53

Registrované pracovné úrazy za rok 2013 – 828

1.2 Ako znížiť riziko pádu

Pády z výšok predstavujú najčastejšiu príčinu zranení a smrteľných úrazov v stavebníctve (viď: Tab.č1). Medzi zdroje týchto úrazov patria: práca na lešení alebo plošine bez zábradlia alebo bez správne umiestnených bezpečnostných pásov, nestabilné strechy, rebríky s nedostatočnou údržbou, zlým umiestnením a nedostatočným zabezpečením.

Každý zamestnávateľ, ktorý má v úmysle zadať vykonanie dočasnej práce vo výškach, musí vybrať prostriedky umožňujúce primeranú ochranu pred rizikom pádu z výšky zabezpečením nezávisle od výšky na všetkých pracoviskách a komunikáciách nad vodou alebo inými látkami, kde hrozí nebezpečenstvo poškodenia zdravia a od výšky 1,5 m na všetkých ostatných pracoviskách.

Prvým krokom pri organizácii prác vo výškach je vypracovanie plánu a analýza rizík. Ak na pracovisku hrozí pád z výšky, je potrebné vykonať opatrenia na ochranu proti pádu z výšky. Prednosť majú kolektívne ochranné opatrenia a v prípade ich nevhodnosti musia pracovníci použiť osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Pred začiatkom prác musia byť pracovníci preškolení pre bezpečnú prácu a oboznámení s použitím ochranných opatrení na pracovisku.

Proces vyhodnocovania rizík, ktorým nie je možné sa vyhnúť, sa nazýva posudzovanie rizika. Posudzovanie by malo identifikovať:

- potenciálne nebezpečenstvá;
- kto by mohol byť poškodený a do akej miery;
- aká je pravdepodobnosť, že dôjde k poškodeniu;
- kroky potrebné na odstránenie alebo zníženie rizika, ktorému sú vystavení zamestnanci;
- ktoré kroky by sa mali podniknúť ako prvé.

Mali by sa zaviesť kontrolné opatrenia a kontroly ich funkčnosti a splnenia legislatívnych požiadaviek.

1.3 Ochrana proti pádu

Ochrana proti pádu od výšky 1,5 m sa nevyžaduje, ak je pracovisko alebo komunikácia na ploche so sklonom menším ako 10° vymedzené jednotýčovým ohradením predsađeným od hrany pádu najmenej 1,5 m; alebo pracovisko vo vnútri objektu je najmenej 0,6 m pod korunou steny, na ktorej sa pracuje a postupne sa zvyšuje. Na plochách so sklonom viac ako 10° musí byť kolektívne zabezpečenie po celej dĺžke hrany pádu v smere sklonu.

Kolektívne ochranné opatrenia: Kolektívne zabezpečenie je také technické opatrenie, ktoré svojou konštrukciou zabraňuje pracovníkom pád z výšky a do hĺbky. Sú to: poklapy, ochranné zábradlie, ochranné ohradenie, záchytné ohradenie, ochranné striešky, záchytné striešky, ochranné lešenie, záchytné lešenie, ochranné siete, záchytné siete. Aby plnili svoj účel, musia byť dostatočne pevné, odolné proti vonkajším silám a poveternostným vplyvom a spoľahlivo upevnené, aby preniesli skutočné zaťaženie. Konštrukcia týchto technických opatrení musí byť preukázaná výpočtom alebo iným záväzným podkladom. (zábradlia, záchytné siete, ochranné konštrukcie, poklapy otvorov...), ktoré sú trvale namontované na pracoviskách a chránia osoby pred pádom z výšky. Najbezpečnejším a najvhodnejším systémom je zriaďovanie **pevných zábradlí a ochranných konštrukcií** tam, kde môže dôjsť k pádu z výšky. Zábradlia musia byť dostatočne pevné a vysoké, aby dosahovali 100 cm nad úroveň podlahy. Konkrétne podmienky na inštaláciu, výrobu a skúšanie zábradlí sú uvedené v technických normách.

a) **Ochranné konštrukcie** je vhodné montovať na miestach s opakovaným pohybom pracovníkov, v prípade dlhodobých prác. Typy a parametre rôznych kolektívnych ochranných prvkov bývajú zahrnuté v konštrukčnej dokumentácii, prípadne v projekte a technologickom postupe. Pri montáži **záchytnej konštrukcie**, tá sa nesmie inštalovať nižšie ako 1,5 m pod úrovňou práce. V prípade, že podmienky pracoviska neumožnia dodržať túto vzdialenosť, musí byť každý pracovník vybavený aj ochrannými prostriedkami proti pádu.

Obrázok č.1: Rôzne druhy záchytných konštrukcií

b) **Ochranné bezpečnostné siete** určené na zachytenie pádu osôb sú vhodným ochranným prvkom pri práci viacerých pracovníkov na miestach s rizikom prepadnutia cez konštrukciu, prípadne cez otvory v pracovnej podlahe. Dôležitou informáciou pre používateľa je nevyhnutnosť pravidelnej kontroly siete počas používania. Ochranné bezpečnostné siete sa montujú na dostatočne pevné časti nosnej konštrukcie tak, aby sa padajúca osoba nemohla zraniť.

Obrázok č.2: Záchytná sieť

Ďalším ochranným systémom sú **kryty a poklopy** na otvoroch väčších ako 25 cm, s nosnosťou minimálne 200 kg. Zaisťujú ochranu pracovníkov pred prepadnutím cez otvory v konštrukciách, preto musia mať nešmyklavý povrch a dobrú stabilitu pri umiestnení na pracovisku.

Obrázok č.3 a 4: Poklopy a kryty, ktoré bránia pádu osôb do hĺbky

Osobné ochranné opatrenia: Poslednou možnosťou ochrany pracovníkov pri pohybe a práci vo výškach je použitie osobných ochranných prostriedkov určených na ochranu proti pádu. Osobné zabezpečenie sa používa v prípade, ak nie je možné použiť kolektívne zabezpečenie, a to z akýchkoľvek dôvodov. Osobné zabezpečenie sa skladá z jednotlivých prvkov a každý tento prvok musí spĺňať určité požiadavky, o čom autorizovaná osoba vydá certifikát výrobu. Osobný ochranný pracovný prostriedok proti pádu sa periodicky kontroluje a skúša najmenej raz za 12 mesiacov. Skúška osobného ochranného pracovného prostriedku proti pádu sa musí vykonať aj po každej mimoriadnej udalosti, najmä po zachytení pádu osoby vykonávajúcej stavebné práce a po extrémnom namáhaní v podmienkach, ktoré zhoršujú jeho bezpečný stav.

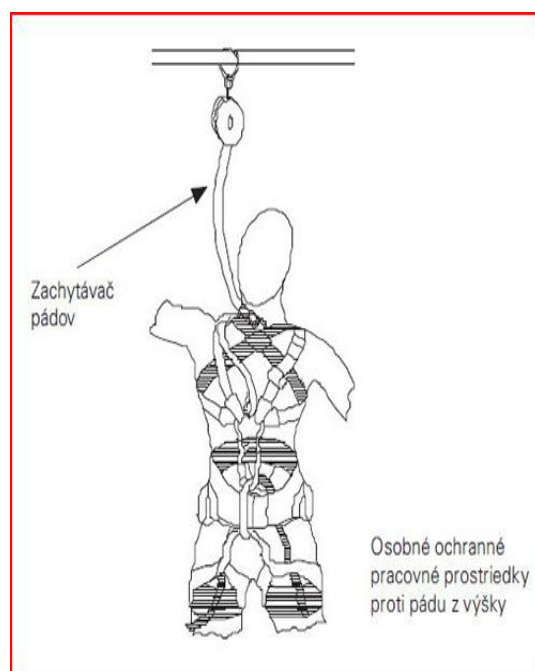
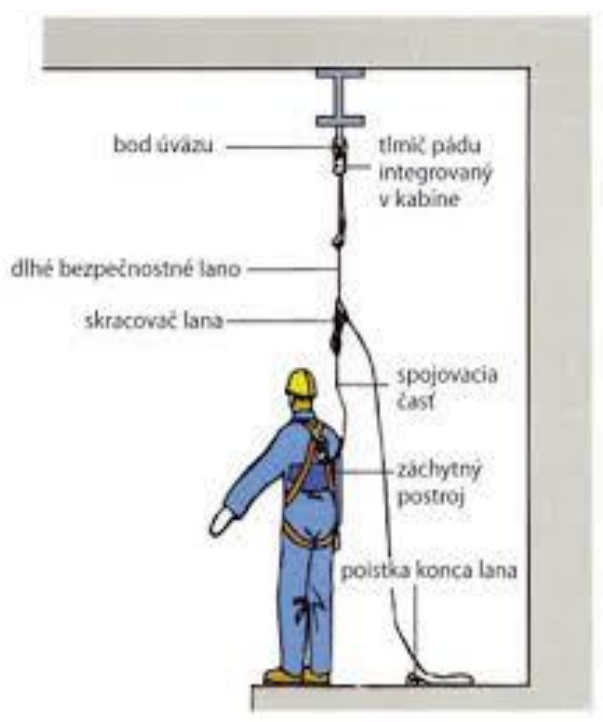
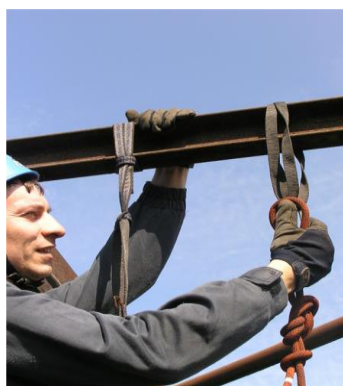
a.) Systémy na zabezpečenie pracovnej polohy (bezpečnostné pásy s obmedzením pohybu na bezpečný priestor...) sú používané tam, kde nie je potrebná ochrana proti pádu a zabrániť užívateľovi v prístupe do ohrozeného priestoru

Obrázok č.5 a 6:
Pracovné sedačky

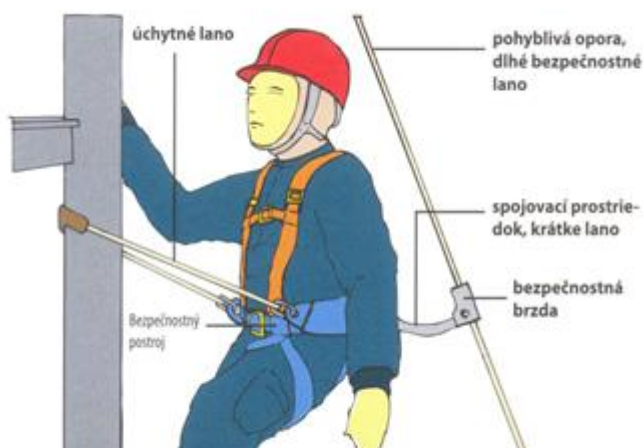
b)Záchytné systémy proti pádu z výšky (bezpečnostné postroje, tlmiče pádu, spojovacie prostriedky...) slúžia na bezpečné zachytenie pádu. Vhodný OOPP proti pádu a miesto jeho ukotvenia určuje zhotoviteľ v technologickom popise. Miesto ukotvenia musí odolať v smere pádu statickej sile najmenej 15 kN. Ukotvenia OOPP proti pádu sa určujú pred jeho použitím, aby umožňovali jeho bezpečné upevnenie a zaistenie po celý čas činnosti osoby vykonávajúce stavebné práce. Osoba vykonávajúca stavebné práce vo výške a nad voľnou hĺbkou si môže zaistiť OOPP proti pádu na iné miesto ukotvenia, len ak je stále zaistená proti pádu, najmä druhým lanom.

Obrázok č.7,8,9,10: Pracovník vybavený bezpečnostným postrojom

Dĺžka pádu, ak výrobca neurčil inak, môže byť pri použití bezpečnostného postroja bez tlmiča pádovej energie najviac 1,5 m a s tlmičom pádovej energie najviac 4 m, pričom bezpečná výška zachytenia padajúcej osoby je najmenej 1 m od úrovne možného dopadu. Bezpečnostný pás sa nesmie použiť na zachytenie voľného pádu osoby.

c) **Prostriedky prístupu na lanách** (nezávisle zavesené nízkoprieťažné laná s adjustačnými zariadeniami, pracovné sedačky...) slúžia na pohyb užívateľa vertikálnym a horizontálnym smerom pomocou techník nacvičených pod vedením inštruktorov.

Obrázok č.11: systém na zabránenie pádu

Obrázok 12: ochrana pri výstupoch s použitím pevného vedenia

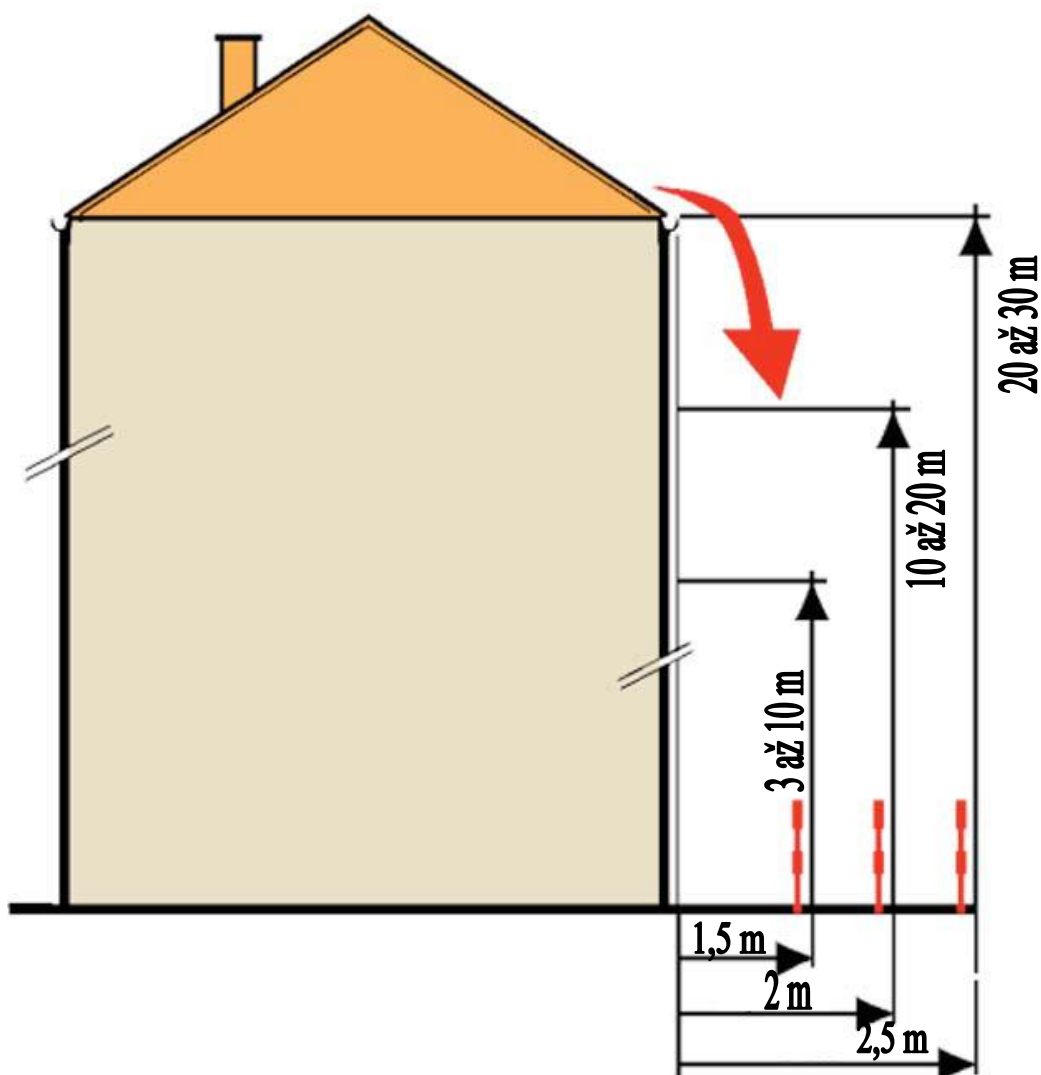
Účinnosť týchto opatrení je ale podmienená neustálym vzdelávaním a opätovnými školeniami či už manažmentu, vedúcich stavieb a bezpečnostných technikov z dôvodu lepšieho systematického riadenia alebo vylepšenia aktuálnych bezpečnostných opatrení pri práci vo výškach a nad voľnými hĺbkami, ale hlavne aj radových zamestnancov a pracovníkov o správnom používaní pridelených osobných ochranných pracovných prostriedkov a všeobecných zásadách a bezpečnom správaní na stavenisku.

1.4 Zabezpečenie miesta pod prácami vo výške a nad voľnou hĺbkou a jeho okolia

Priestory, nad ktorými sa pracuje, musia sa zabezpečiť tak, aby nedošlo k ohrozeniu osôb vykonávajúcich stavebné práce a iných osôb. Ochranné pásмо, ktorým je ohrozený priestor vymedzený ohradením, musí mať šírku od okraja pracoviska alebo pracovnej podlahy najmenej:

- 1,5 m pri práci vo výške od 3 m do 10 m vrátane
- 2 m pri práci vo výške nad 10 m do 20 m vrátane
- 2,5 m pri práci vo výške nad 20 m do 30 m vrátane
- 1/10 výšky objektu pri práci vo výške nad 30 m

Obrázok č.13: grafické znázornenie ochranného pásma v závislosti od výšky v ktorej sa pracuje

2 Rozvoj výchovy a vzdelávania v oblasti stavebníctva (práca vo výškach)

Výchova a vzdelávanie k BOZP pri stavebných prácach je nástrojom na systematické utváranie a rozvíjanie odborných vedomostí, schopností a zručností, a tiež na kreovanie žiaducich postojov a správanie zamestnávateľov, zamestnancov a samostatne podnikajúcich fyzických osôb k úlohám v oblasti BOZP vrátane pracovného prostredia a bezpečnosti technických zariadení, a k optimalizácii pracovných podmienok. Ide o primerané včlenenie problematiky BOZP do systému celoživotného vzdelávania zahrňujúceho najmä odborné vzdelávanie, prehľbovanie a zvyšovanie kvalifikácie, rekvalifikáciu, doškoľovanie a získavanie nových spôsobilostí a zručností. Základnou formou vzdelávania v BOZP je školské vzdelávanie, vzdelávanie u zamestnávateľa

a vzdelávanie realizované právnickou alebo fyzickou osobou oprávnenou na vzdelávanie v oblasti ochrany práce. Na podporu vzdelávania u malých zamestnávateľov a samostatne podnikajúcich fyzických osôb je potrebné vytvoriť aj vhodné ekonomické zdroje.

Účelom je efektívne zabezpečiť dostatok vedomostí a zručností pre zamestnancov a tiež zvýšiť informovanosť žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl, teda budúcich zamestnancov, štatutárnych orgánov a ďalších vedúcich zamestnancov zamestnávateľov a podnikateľov, s problematikou BOZP s dôrazom na budúcich manažérov. Aj u zamestnancov inšpekcie práce a dozorných orgánov je nevyhnutné zabezpečiť nadobudnutie a prehĺbovanie špecializovaných vedomostí a zručností potrebných na výkon ich pracovných povinností, a to skvalitnením a rozšírením ich odbornej prípravy a prehĺbovaním ich informovanosti o problematike BOZP, o súvisiacich otázkach a tiež o aplikácii príslušnej právnej úpravy. Konkrétne to rieši vyhláška č. 356/2007 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti, kde navrhujeme zmeny pre skvalitnenie a zvýšenie úrovne vzdelávania vedúcich zamestnancov a fyzických osôb.

ZÁVER

Z hľadiska početnosti pracovných úrazov sú v SR rizikovými najmä práce v stavebníctve. Najčastejšími príčinami vzniku závažných pracovných úrazov vrátane smrteľných sú nebezpečné postupy alebo spôsoby práce, konanie bez oprávnenia a nedostatok osobných predpokladov na prácu. Najviac smrteľných a ťažkých, resp. závažných pracovných úrazov sa vyskytuje v stavebníctve, v doprave a priemyselnej výrobe.

V posledných rokoch sú pády osôb najčastejšou príčinou ťažkej ujmy na zdraví spôsobené pracovným úrazom.

Výsledkom tejto práce je aj vytvorenie postupu vzdelávania v oblasti ochrany proti pádu a návrh legislatívnych zmien v rámci rezortného pripomienkovania vyhlášky. Tu navrhujeme skvalitniť legislatívnu požiadavku pri výchove a vzdelávaní.

Navrhované zmeny sa týkajú výchovy a vzdelávania zamestnancov, vedúcich zamestnancov a fyzických osôb. Rozsah hodín oboznamovania zamestnanca a vedúceho zamestnanca z pôvodných 3 hodín sa navrhuje zmena a to najmenej 8 hodín zamestnanec a fyzická osoba a vedúci zamestnanci najmenej 16 hodín. V prípade opakovaného oboznamovania zamestnanca a vedúceho zamestnanca v rozsahu najmenej 8 hodín z pôvodných 3 hodín. Zmeny sú navrhované aj v oblasti výchovy a vzdelávania zamestnancov pracujúcich vo výške. Všeobecné požiadavky týkajúce sa výkonu činnosti zamestnancov pracujúcich vo výške sa navrhuje zvýšiť z pôvodnej 1 hodiny na 3 hodiny. Zmeny sa taktiež týkajú výchovy a vzdelávania osôb pri montáži a demontáži lešenia a to vo všeobecných požiadavkách na výkon tejto činnosti v rozsahu najmenej 3 hodín z pôvodnej 1 hodiny. Pri aktualizáčnej odbornej príprave osôb na montáž a demontáž lešenia je navrhovaná zmena v rozsahu najmenej 8 hodín z pôvodných 4 hodín.

Vedieť sa orientovať v príslušných predpisoch nie je vždy jednoduchou záležitosťou. Vyžaduje si to celoživotné štúdium, absolvovanie vzdelávacích kurzov, ale aj zúčastňovanie sa na rôznych odborných podujatiach ako sú školenia, semináre a konferencie. Je to dané najmä tým, že celý technický svet je v permanentnom vývoji, za ktorým by nemal zaostávať ani kvalifikovaný pracovník v oblasti stavebníctva.

Zoznam bibliografických údajov

Zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Vyhláška č. 147/2013 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri stavebných prácach a prácach s nimi súvisiacich a podrobnosti o odbornej spôsobilosti na výkon niektorých pracovných činností

Vyhláška č. 356/2007 Z.z. Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a rozsahu výchovnej a vzdelávacej činnosti, o projekte výchovy a vzdelávania, vedení predpísanej dokumentácie a overovaní vedomostí účastníkov výchovnej a vzdelávacej činnosti

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pre vedúcich zamestnancov II

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci – zákony, vyhlášky, nariadenia vlády

Lešenia

Ochrana proti pádu

Autori: Ing. Róbert Bulla

Prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Editor: Prof. Ing. Tomáš Kozík, DrSc.

Vydavateľ: Pedagogická fakulta UKF v Nitre

Grafický návrh obálky: Mgr. Miroslav Šebo, PhD.

Rok vydania: 2015

Rozsah: 106 strán

Náklad: 150 ks

ISBN 978-80-558-0796-6

EAN 9788055807966

2015